

Lietuvos bankas
Žirmūnų g. 151,
LT-09128 Vilnius

2014-03-12

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

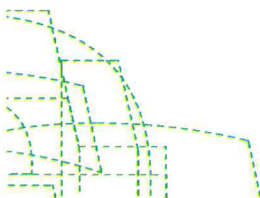
Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsniu ir Lietuvos banko Periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB LESTO generalinis direktorius Aidas Ignatavičius ir AB LESTO finansų ir administravimo tarnybos direktorius Andrius Bendikas, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pateikiamos metinės audituotos AB LESTO ir konsoliduotos 2013 metų finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB LESTO ir konsoliduotą įmonių grupės turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, AB LESTO ir konsoliduotajame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB LESTO ir įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų bei neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius

Aidas Ignatavičius

Finansų ir administravimo
tarnybos direktorius

Andrius Bendikas

AB LESTO

**2013 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE, PATEIKIAMOS
KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA IR KONSOLIDUOTU
METINIU PRANEŠIMU**

TURINYS

Puslapiai

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3 - 4
KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS	
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA	5
PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	6
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	7
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	8
FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	9 - 50
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	51 - 124

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB LESTO akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome čia pridėtų, 5–50 puslapiuose pateiktų, AB LESTO (toliau – Bendrovė) ir jos dukterinių įmonių (toliau kartu – Grupė) atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2013 m. gruodžio 31 d. atskiroji ir konsoliduotoji finansinės būklės ataskaitos ir tuomet pasibaigusių metų atskirosios ir konsoliduotosios pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos bei aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją (toliau – finansinės ataskaitos), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už vidaus kontrolės sistemas, kurios, vadovybės nuomone, yra būtinos finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti apie šias finansines ataskaitas savo nuomonę. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, patvirtinančius sumas ir atskleidimus finansinėse ataskaitose. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo bei reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos finansinėse ataskaitose rizikos įvertinimo. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus kontrolės, susijusias su finansinių ataskaitų parengimu ir teisingu pateikimu tam, kad galėtų nustatyti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytų apskaitos principų tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų sąlyginei audito nuomonei.

Sąlyginės nuomonės pagrindimas

Remiantis Bendrovės ir Grupės apskaitos politika, ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, parodančia jo tikrąją vertę perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, ir šio turto atžvilgiu atliekamas vertės sumažėjimo testas, kai egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai. Kaip paaiškinta finansinių ataskaitų 3 pastaboje, teisės aktų pakeitimai galėjo turėti reikšmingą neigiamą įtaką Bendrovės ir Grupės turto tikrajai ir atsiperkamajai vertėms. Vadovybė nenustatė ilgalaikio materialiojo turto, kurio apskaitinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje ir Grupėje buvo lygi 4 499 mln. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 4 586 mln. Lt Bendrovėje ir 4 639 mln. Lt Grupėje), tikrosios vertės bei neatliko vertės sumažėjimo testo. Mes negalėjome patikimai įvertinti šio neatitikimo įtakos finansinėms ataskaitoms.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“, įmonės kodas 111473315, įregistruota LR juridinių asmenų registre.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus *Sąlyginės nuomonės pagrindimas* pastraipoje aprašytų dalykų poveikį, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo Bendrovės ir Grupės 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį bei tuomet pasibaigusių metų jų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme 51-124 puslapiuose pateiktą konsoliduotąjį metinį pranešimą už 2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir nepastebėjome jokių reikšmingų jame pateiktos finansinės informacijos neatitikimų lyginant su 2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų audituotomis finansinėmis ataskaitomis.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rimvydas Jogėla', is written over a circular blue stamp.

Rimvydas Jogėla
Partneris

Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2014 m. kovo 12 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

TURTAS	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ilgalaikis turtas					
Ilgalaikis materialusis turtas	4	4 644 520	4 733 676	4 499 476	4 585 537
Nematerialusis turtas	5	9 326	7 057	9 265	6 974
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turą		118	7 394	118	7 394
Investicijos į dukterines įmones	32	-	-	203 652	195 628
Investicijos į asocijuotas įmones	31	19 490	18 020	19 084	19 082
Investicinis turtas	6	147 088	141 730	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	20	-	210	-	-
Ilgalaikės gautinos sumos	7	2 319	2 183	1 939	2 183
		4 822 861	4 910 270	4 733 534	4 816 798
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	10 582	9 981	6 671	4 900
Prekybos ir kitos gautinos sumos	9	204 023	190 911	196 726	184 296
Išankstiniai apmokėjimai, ateinančio laikotarpio sąnaudos ir sukauptos pajamos	10	22 294	22 003	21 824	21 638
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		43	-	-	-
Terminuoti indėliai	12	-	3 000	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	26 590	30 066	8 050	9 581
		263 532	255 961	233 271	220 415
Ilgalaikis turtas skirtas pardavimui		221	4 280	-	2 488
		263 753	260 241	233 271	222 903
Turto iš viso		5 086 614	5 170 511	4 966 805	5 039 701
NUOSAVAS KAPITALAS					
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams					
Įstatinis kapitalas	13	603 945	603 945	603 945	603 945
Perkainojimo rezervas	14	1 466 560	1 634 355	1 437 765	1 605 245
Įstatymų numatytas rezervas	14	60 394	60 450	60 394	60 394
Nepaskirstytas pelnas		1 111 224	1 001 228	1 152 766	1 044 584
		3 242 123	3 299 978	3 254 870	3 314 168
Nekontroliuojanti dalis		126 979	131 452	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		3 369 102	3 431 430	3 254 870	3 314 168
ĮSIPAREIGOJIMAI					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	19	299 065	395 647	299 065	395 647
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	20	333 985	360 697	330 955	358 373
Ateinančių laikotarpių pajamos	15	303 942	319 014	303 942	319 014
Dotacijos, subsidijos	16	48 468	45 940	48 468	45 940
Ilgalaikės išmokos darbuotojams		4 494	3 220	4 342	3 220
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai		128	322	128	322
		990 082	1 124 840	986 900	1 122 516
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	19	316 462	181 120	315 763	181 120
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	17	329 354	330 224	331 958	324 000
Gauti avansai, sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	18	75 071	84 486	70 771	79 722
Išvestinės finansinės priemonės	11	-	1 558	-	1 558
Mokėtinas pelno mokestis		6 543	16 853	6 543	16 617
		727 430	614 241	725 035	603 017
Įsipareigojimų iš viso		1 717 512	1 739 081	1 711 935	1 725 533
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		5 086 614	5 170 511	4 966 805	5 039 701

9–50 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

5-50 puslapiuose pateiktas finansines ataskaitas AB LESTO Generalinis direktorius, Finansų ir administravimo tarnybos direktorius ir Apskaitos departamento direktorė patvirtino 2014 m. kovo 12 d.

Generalinis direktorius	Aidas Ignatavičius
Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	Andrius Bendikas
Apskaitos departamento direktorė	Zina Chmieliauskienė

PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Pajamos	21	2 431 162	2 283 653	2 398 395	2 253 120
Elektros energijos pirkimai		(1 667 913)	(1 594 288)	(1 667 913)	(1 594 288)
Nusidėvimas ir amortizacija	4,5,16	(376 748)	(407 140)	(366 360)	(396 928)
Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos	22	(160 269)	(160 654)	(132 150)	(130 901)
Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(78 559)	(64 973)	(93 692)	(81 599)
Transporto sąnaudos		(10 844)	(11 857)	(14 392)	(14 996)
Telekomunikacijos ir IT paslaugos		(22 727)	(22 984)	(21 134)	(21 192)
Nuoma ir komunalinės paslaugos		(10 686)	(9 684)	(9 745)	(10 428)
Kito turto vertinimo rezultatas	32	3 142	-	4 264	-
Ilgalaikio materialaus turto perkainavimas	4	(415)	(532)	-	(372)
Investicinio turto vertės pokyčio įtaka	6	575	(2 569)	-	-
Kitos sąnaudos	24	(49 176)	(55 109)	(43 846)	(47 556)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		57 542	(46 137)	53 427	(45 140)
Finansinės veiklos pajamos	23	3 150	2 456	3 513	3 036
Finansinės veiklos sąnaudos	23	(7 012)	(9 689)	(6 870)	(9 694)
Finansinės veiklos sąnaudos, grynąja verte		(3 862)	(7 233)	(3 357)	(6 658)
Pelnas (nuostolis) iš investicijų į asocijuotas įmones	31	1 468	436	-	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		55 148	(52 934)	50 070	(51 798)
Pelno mokestis	20	(7 502)	7 348	(6 698)	7 456
Grynasis pelnas (nuostoliai)		47 646	(45 586)	43 372	(44 342)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos):					
<i>Straipsniai, kurie nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius)</i>					
Pelnas dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	4	850	532	-	93
Atidėtojo pelno mokesčio įtaka	20	(128)	(81)	-	(14)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		722	451	-	79
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		48 368	(45 135)	43 372	(44 263)
Grynasis pelnas (nuostoliai) priskirtinas:					
Bendrovės akcininkams		46 474	(45 932)	43 372	(44 342)
Nekontroliuojančiai daliai		1 172	346	-	-
		47 646	(45 586)	43 372	(44 342)
Bendrosios pajamos (sąnaudos) priskirtinos:					
Bendrovės akcininkams		47 221	(45 547)	43 372	(44 263)
Nekontroliuojančiai daliai		1 147	412	-	-
		48 368	(45 135)	43 372	(44 263)
Pelnas (nuostoliai) priskirtinas Bendrovės akcininkams tenkantis vienai akcijai (litas)	25	0.077	(0.076)	0.072	(0.073)

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

GRUPĖ	Pastabos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams					Nekontroliuojanti dalis	Nuosavo kapitalo iš viso
		Įstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Iš viso		
Likutis 2012 m. sausio 1 d.		603 945	1 837 060	60 465	1 014 492	3 515 962	127 380	3 643 342
Bendrosios pajamos								
Laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)		-	-	-	(45 932)	(45 932)	346	(45 586)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)	14	-	385	-	-	385	66	451
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas nusidėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	14	-	(203 090)	-	203 090	-	-	-
Bendrujų pajamų iš viso		-	(202 705)	-	157 158	(45 547)	412	(45 135)
Sandoriai su savininkais								
Pervesta į rezervus		-	-	(70)	70	-	-	-
Dividendai už 2011 metus	26	-	-	-	(170 313)	(170 313)	(238)	(170 551)
Iš viso išmokėjimai savininkams		-	-	(15)	(170 298)	(170 313)	(238)	(170 551)
Nuosavybės dalies dukterinėse įmonėse pasikeitimas, nesąlygojantis kontrolės praradimo	32	-	-	-	(124)	(124)	124	-
Nekontroliuojančios dalies įnašas į dukterinių įmonių įstatinį kapitalą	32	-	-	-	-	-	3 774	3 774
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	(124)	(124)	3 898	3 774
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		603 945	1 634 355	60 450	1 001 228	3 299 978	131 452	3 431 430
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		603 945	1 634 355	60 450	1 001 228	3 299 978	131 452	3 431 430
Bendrosios pajamos								
Laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)		-	-	-	46 474	46 474	1 172	47 646
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)	14	-	747	-	-	747	(25)	722
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas nusidėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	14	-	(168 542)	-	168 542	-	-	-
Bendrujų pajamų iš viso		-	(167 795)	-	215 016	47 221	1 147	48 368
Sandoriai su savininkais								
Panaudoti rezervai		-	-	(56)	56	-	-	-
Dividendai už 2012 metus	26	-	-	-	(102 670)	(102 670)	-	(102 670)
Iš viso išmokėjimai savininkams		-	-	(56)	(102 614)	(102 670)	-	(102 670)
Nuostoliai iš kontroliuojančios dalies padidėjimo	32	-	-	-	(2 406)	(2 406)	(5 620)	(8 026)
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	(2 406)	(2 406)	(5 620)	(8 026)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		603 945	1 466 560	60 394	1 111 224	3 242 123	126 979	3 369 102
BENDROVĖ								
		Įstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Nuosavo kapitalo iš viso		
Likutis 2012 m. sausio 1 d.		603 945	1 803 976	60 394	1 060 429	3 528 744		
Laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)		-	-	-	(44 342)	(44 342)		
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)	14	-	79	-	-	79		
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas nusidėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	14	-	(198 810)	-	198 810	-		
Bendrujų pajamų iš viso		-	(198 731)	-	154 468	(44 263)		
Sandoriai su savininkais								
Dividendai už 2011 metus	26	-	-	-	(170 313)	(170 313)		
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	(170 313)	(170 313)		
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		603 945	1 605 245	60 394	1 044 584	3 314 168		
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		603 945	1 605 245	60 394	1 044 584	3 314 168		
Bendrosios pajamos								
Laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)		-	-	-	43 372	43 372		
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	14	-	(167 480)	-	167 480	-		
Bendrujų pajamų iš viso		-	(167 480)	-	210 852	43 372		
Dividendai už 2012 metus	26	-	-	-	(102 670)	(102 670)		
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	(102 670)	(102 670)		
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		603 945	1 437 765	60 394	1 152 766	3 254 870		

9–50 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Pastabos	GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostolis)		47 646	(45 586)	43 372	(44 342)
Atstatymai:					
– Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)		7 502	(7 348)	6 698	(7 456)
– Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,5	379 767	409 722	369 379	399 510
– Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	4	415	532	-	372
– Investicinio turto vertės pokytis	6	(575)	2 569	-	-
– Turto vertinimo rezultatas	32	(3 142)	-	(4 264)	-
– Dotacijų amortizacija	16	(3 019)	(2 582)	(3 019)	(2 582)
– Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto pelnas (nuostolis)		12 659	15 818	12 922	16 062
– (Pelnas) nuostoliai iš investicijų į asocijuotas įmones	31	(1 468)	(436)	-	-
– Dividendų pajamos		-	-	-	(712)
– Finansinės veiklos (pajamos)	23	(3 150)	(2 456)	(3 513)	(2 324)
– Finansinės veiklos sąnaudos	23	7 012	9 689	6 870	9 694
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
– Prekybos ir kitos gautinos sumos		(18 008)	(12 325)	(13 735)	(3 861)
– Atsargos, išankstiniai apmokėjimai, ateinančio laikotarpio sąnaudos ir sukauptos pajamos		(925)	5 086	(1 815)	3 701
– Prekybos ir kitos mokėtinos sumos, ir gauti avansai, sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos		(10 525)	(1 946)	(9 278)	(7 164)
Pinigų srautai iš veiklos		414 189	370 737	403 617	360 898
– Sumokėtas pelno mokestis		(44 487)	(35 870)	(44 190)	(35 892)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		369 702	334 867	359 427	325 006
Investicinės veiklos pinigų srautai					
– Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(312 684)	(322 320)	(296 232)	(316 222)
– Pajamos iš ilgalaikio materialiojo ir investicinio turto pardavimo		1 132	1 018	109	20
– Dukterinės ir asocijuotos įmonių įsigijimas		(1 275)	-	(1 275)	-
– Gautos dotacijos		6 485	2 566	6 485	2 566
– Susigrąžintos paskolos		456	394	456	394
– Terminuoti indėliai		3 000	2 000	-	-
– Gauti dividendai		-	-	-	712
– Gautos palūkanos		393	940	741	818
Grynieji pinigų srautai, panaudoti investicinei veiklai		(302 493)	(315 402)	(289 716)	(311 712)
Finansinės veiklos pinigų srautai					
– Paskolų gavimas		169 698	189 904	169 698	189 904
– Paskolų grąžinimas		(140 145)	(118 504)	(140 145)	(118 504)
– Bendrovės akcininkams išmokėti dividendai		(102 386)	(169 860)	(102 386)	(169 860)
– Nekontroliuojančiais daliais išmokėti dividendai		-	(238)	-	-
– Sumokėtos palūkanos		(7 059)	(10 048)	(6 917)	(10 053)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(79 892)	(108 746)	(79 750)	(108 513)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)		(12 683)	(89 281)	(10 039)	(95 219)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	12	(31 435)	57 846	(51 920)	43 299
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	12	(44 118)	(31 435)	(61 959)	(51 920)

9–50 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama finansinių ataskaitų dalis.

Finansinių ataskaitų pastabos

1. Bendroji informacija

Informacija apie Bendrovę

AB LESTO (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Bendrovė Juridinių asmenų registre užregistruota 2010 m. gruodžio 27 d. Bendrovė veiklą pradėjo vykdyti nuo 2011 m. sausio 1 d. Bendrovės akcijos nuo 2011 m. sausio 17 d. įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius oficialųjį prekybos sąrašą. Jos buveinės adresas yra:

Žvejų g. 14,
 LT-09310 Vilnius,
 Lietuva.

Bendrovė buvo sukurta reorganizavus AB Rytų skirstomuosius tinklus (toliau – RST) ir AB „VST“ (toliau – VST) sujungimo būdu. Vadovaujantis 2010 m. gruodžio 13 d. RST ir VST neeilinių visuotinių akcininkų susirinkimų sprendimais patvirtintomis reorganizavimo sąlygomis, 2010 m. gruodžio 31 d. buvo pasirašytas Perdavimo - priėmimo aktas. Šio akto pagrindu Bendrovė perėmė visą RST ir VST turtą, teises ir pareigas. Bendrovės turto, teisių ir pareigų perėjimo momentas - 2011 m. sausio 1 d. 00 val.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros energijos tiekimas ir skirstymas. Bendrovė, valdanti vidutinės ir žemos įtampos skirstomąjį tinklą, visos Lietuvos vartotojams yra vienintelė elektros skirstymo paslaugos teikėja.

2013 spalio 11 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribas 2014 metams:

- skirstymo paslaugos vidutinės įtampos tinklais – 4,479 ct/kWh arba 1,30 Euro centų/kWh (2013 m. - 4,747 ct/kWh arba 1,37 Euro centų/kWh, 2012 m. - 4,88 ct/kWh arba 1.41 Euro centų);
- skirstymo paslaugos žemos įtampos tinklais – 6,162 ct/kWh arba 1,78 Euro centų/kWh (2013 m. – 6,219 ct/kWh arba 1,80 Euro centų/kWh, 2012 m. – 6,41 ct/kWh arba 1.86 Euro centų).

2013 spalio 11 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2014 metams: visuomeninio tiekimo paslaugos – 0,52 ct/kWh arba 0,15 Euro centų/kWh (2013 m. – 0,49 ct/kWh arba 0,14 Euro centų/kWh, 2012 m. – 0,44 ct/kWh arba 0,13 Euro centų/kWh).

2013 m. lapkričio 22 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė visuomeninės kainos viršutinę ribą 2014 metams buitiniams vartotojams, perkantiems elektros energiją iš vidutinės įtampos tinklų – 31,616 ct/kWh (be PVM), (2013 – 34,104 ct/kWh, be PVM, 2012 – 31,24 ct/kWh, be PVM) perkantiems elektros energiją iš žemos įtampos tinklų – 37,778 ct/kWh (be PVM), (2013 – 40,323 ct/kWh, be PVM, 2012 – 37,65 ct/kWh, be PVM).

Bendrovės veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, kiti norminiai aktai.

Bendrovės akcininkai buvo:

	2013 m. gruodžio 31 d.		2012 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis
„Lietuvos energija“, UAB (iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. UAB „Visagino atominė elektrinė“)	499 026 209	82,63 %	499 026 209	82,63 %
E.ON Ruhrgas International AG (Vokietija)	71 040 473	11,76 %	71 040 473	11,76 %
Kiti akcininkai	33 877 911	5,61 %	33 877 911	5,61 %
Iš viso	603 944 593	100 %	603 944 593	100 %

2013 m. gruodžio 31 d. „Lietuvos energija“, UAB (2013 metų rugpjūčio 30 d. UAB „Visagino atominė elektrinė“ oficialiai pakeitė pavadinimą) buvo Bendrovės patrunuojanti įmonė. 100 proc. „Lietuvos energija“, UAB akcijų priklauso Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kurią atstovauja LR finansų ministerija. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 13 d. nutarimą Nr.141 „Dėl valstybei priklausančių akcijų perdavimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimo Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“ pakeitimo“, 2013 m. vasario 26 dieną Finansų ministerijai perdavė valstybei nuosavybės teise priklausančios ir iki tol Ūkio ministerijos patikėjimo teise valdytos UAB „Visagino atominės elektrinės“ (nuo 2013 metų rugpjūčio 30 d. „Lietuvos energija“, UAB), pagrindinės Bendrovės akcininkės, akcijas.

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė 1 litas, yra paprastosios ir 2013 m. gruodžio 31 d. bei 2012 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė kitokių nei aukščiau paminėtų paprastųjų akcijų neturi, taip pat Bendrovės įstatuose nėra numatyta jokių apribojimų akcijoms ar specialių kontrolės teisių akcininkams. Bendrovė ir jos dukterinės įmonės savų akcijų neturi.

Konsoliduota grupė

Konsoliduotą grupę (toliau – Grupė) sudaro Bendrovė, jos dukterinės įmonės ir asocijuotos įmonės, kurios yra išvardintos žemiau:

Dukterinė ar asocijuota įmonė	Šalis	Įsigijimo metai	Grupės dalis (%)		Veiklos pobūdis
			2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.	
UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ (2013 m. sausio 7 d. Bendrovė ir LITGRID AB sudarė akcijų mainų sutartį. Šio sandorio metu Bendrovė įsigijo 25,03% UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcijų.)	Lietuva	2004 m.	100 %	74,97 %	Elektros įrenginių statybos, rekonstravimo, remonto ir techninės priežiūros darbai
NT Valdosa, UAB	Lietuva	2010 m.	57,30 %	57,30 %	Nekilnojamojo turto valdymo paslaugos
UAB Duomenų logistikos centras (iki 2013 lapkričio 4 d. vadinosi UAB Technologijų ir inovacijų centras)	Lietuva	2010 m.	24,94 %	24,94 %	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugos
VŠĮ Respublikinis energetikų mokymo centras (100% valdoma UAB Duomenų logistikos centro)	Lietuva	2010 m.	24,94 %	24,94 %	Mokymų paslaugos
UAB Technologijų ir inovacijų centras (2013 m. gruodžio 4 d. naujai įsteigta įmonė)	Lietuva	2013 m.	20 %	-	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų bei kitos paslaugos akcininkams
UAB „TETAS“ (2013 m. sausio 7 d. Bendrovė ir LITGRID AB (kodas 302564383) sudarė akcijų mainų sutartį. Šio sandorio metu Bendrovė perleido 38,87 % akcijų LITGRID AB)	Lietuva	2005 m.	-	38,87 %	Elektros tinklų projektavimo, statybos, remonto, techninės priežiūros, vartotojų prijungimo prie elektros tinklų paslaugos

2013 m. sausio 7 d. Bendrovė ir LITGRID AB sudarė akcijų mainų sutartį. Šia akcijų mainų sutartimi Bendrovė perleido LITGRID AB nuosavybės teise priklausančias asocijuotosios įmonės UAB „TETAS“ akcijas, kurios sudaro 38,87 proc. UAB „TETAS“ įstatinio kapitalo, mainais įgyjant LITGRID AB perleidžiamas UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcijas, kurios sudaro 25,03 proc. UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ įstatinio kapitalo. Įsigijusi akcijas, Bendrovė tapo vienintele UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcinkinke.

2013 m. spalio 25 d. įvykusiame UAB Technologijų ir inovacijų centro visuotiniame akcininkų susirinkime akcininkai priėmė sprendimą pakeisti UAB Technologijų ir inovacijų centro pavadinimą į UAB Duomenų logistikos

centras. Nuo 2013 m. lapkričio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centro pavadinimas pakeistas į UAB Duomenų logistikos centras.

2013 m. spalio 14 d. pakeisti UAB Duomenų logistikos centras (iki 2013 lapkričio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras) įstatai dėl sumažinto įstatinio kapitalo nuo 76 512 824 litų iki 58 906 598 litų. UAB Duomenų logistikos centro (iki 2013 lapkričio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras) įstatinis kapitalas mažinamas 17 606 226 litais, anuliuojant 17 606 226 paprastąsias vardines akcijas, nustatant, kad visiems įmonės akcininkams proporcingai mažinamas jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius. Bendrovės investicijos vertė nepasikeitė (31 pastaba).

2013 m. lapkričio 25 d. Bendrovė kartu su „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB ir LITGRID AB pasirašė įmonės UAB Technologijų ir inovacijų centro, kurios vienas pagrindinių veiklos tikslų – informacinių technologijų ir telekomunikacijų bei kitų paslaugų teikimas akcininkams – steigimo sutartį. 2013 m. gruodžio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras įsteigtas ir įregistruotas VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registre. UAB Technologijų ir inovacijų centras įstatinį kapitalą sudaro 10 000 litų. Bendrovei, „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB, LITGRID AB atitinkamai priklauso 20 proc., 50 proc., 20 proc. ir 10 proc. bendrovės akcijų.

2013 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje dirbo, atitinkamai, 3 212 ir 2 420 darbuotojai (2012 m. gruodžio 31 d. – 3 384 ir 2 555 darbuotojų).

Finansinių ataskaitų patvirtinimas

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2014 m. kovo 12 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

2. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Toliau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis buvo parengtos šios finansinės ataskaitos. Šie apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nurodyta kitaip.

2.1. Finansinės informacijos rengimo pagrindai

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įvertintas perkainota verte ir investicinį turtą, įvertintą tikrąja verte.

Šios finansinės ataskaitos yra pateiktos litais ir visos sumos yra suapvalintos iki artimiausio tūkstančio (000 litų), jei nurodyta kitaip.

Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau - ES).

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų pritaikymas

13-asis TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standartu siekiama nuoseklumo ir paprastumo, pateikiant patikslintą tikrosios vertės apibrėžimą ir vieną bendrą tikrosios vertės nustatymo šaltinį bei atskleidimo reikalavimus, taikytinus TFAS. Grupė ir Bendrovė pateikė papildomus atskleidimus finansinėse ataskaitose.

1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisa (taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2012 m. liepos 1 d. arba vėliau). Šia pataisa pakeisti kitų bendrųjų pajamų straipsnių atskleidimo reikalavimai. Pagal šią pataisą reikalaujama, kad ūkio subjektas atskirai pateiktų kitų bendrųjų pajamų straipsnius dvejuose skyriuose, atsižvelgiant į tai, ar vėliau juos bus galima pergrupuoti į pelną ar nuostolius. 1-ajame TAS siūlomas

pavadinimas pakeistas į „pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą“. Dėl šios pataisos pasikeitė Grupės ir Bendrovės finansinių ataskaitų pateikimas, tačiau ji neturėjo jokios įtakos sandorių ir likučių vertinimui.

19-ojo TAS „Išmokos darbuotojams“ pataisa (taikoma laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau). Ši pataisa reikšmingai pakeitė apibrėžtųjų išmokų pensijų sąnaudų ir išėitinių išmokų pripažinimą ir vertinimą, taip pat informacijos apie visas išmokas darbuotojams atskleidimo reikalavimus. Pagal standartą reikalaujama pripažinti visus grynojo apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimo (turto) pokyčius tada, kai jie atsiranda tokia tvarka: (i) paslaugų savikaina ir grynosios palūkanos parodomos pelno (nuostolių) dalyje; ir (II) pakartotiniai įvertinimai kitose bendrosiose pajamose. Ši pataisa neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

„Atskleidimas – finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“ – 7-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šia pataisa reikalaujama atskleisti informaciją, kuri leistų ūkio subjekto finansinių ataskaitų naudotojams įvertinti užskaitos sutarčių, įskaitant ir užskaitos teises, poveikį ar galimą poveikį. Ši pataisa neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d.). Šie patobulinimai apima penkių standartų pakeitimus. 1-ojo TFAS pakeitimo tikslas: (i) išaiškinti, kad ūkio subjektas, kuris po pertraukos vėl pradėjo rengti finansines ataskaitas pagal TFAS, gali arba pakartotinai taikyti 1-ąjį TFAS, arba visus TFAS retrospektyviai, tarytum jis niekada nebūtų nustojęs juos taikyti; ir (ii) įtraukti 23-iojo TAS „Skolinimosi išlaidos“ retrospektyvaus taikymo išimtį pirmą kartą TFAS taikantiems ūkio subjektams. 1-ojo TAS pakeitimo tikslas – išaiškinti, kad aiškinamojo rašto pastabos nėra būtinos trečiajam balansui pagrįsti, kuris pateiktas praėjusio laikotarpio pradžioje, jeigu jis pateikiamas dėl to, kad jam reikšmingos įtakos turėjo retrospektyvus duomenų koregavimas, apskaitos politikos principų pasikeitimai ar perklasifikavimai pateikimo tikslams, tačiau aiškinamąjį raštą būtina pateikti, jeigu ūkio subjektas savo noru nusprendžia pateikti papildomas palyginamąsias ataskaitas. 16-ojo TAS tikslas – išaiškinti, kad priežiūros įrenginiai, naudojami ilgiau negu vieną laikotarpį, priskiriami ilgalaikio materialiojo turto grupei, o ne atsargoms. 32-ojo TAS pakeitimo tikslas – išaiškinti, kad tam tikras mokestinis poveikis, susijęs su išmokėjimais akcininkams, turėtų būti apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, kaip tai visada buvo reikalaujama daryti pagal 12-ąjį TAS. 34-ojo TAS pakeitimo tikslas – suderinti jo reikalavimus su 8-ojo TFAS reikalavimais. 34-asis TAS reikalauja atskleisti veiklos segmento viso turto ir įsipareigojimų sumas, jeigu tokia informacija nuolat pateikiama pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui ir jeigu šios sumos reikšmingai pasikeitė po paskutinių metinių finansinių ataskaitų parengimo. Šie standartų patobulinimai neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Kiti standartų pakeitimai nėra aktualūs Grupės/Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Toliau išvardyti nauji arba pakeisti TFAS ir TFAAK aiškinimai, kurie galioja 2013 metais, tačiau šiuo metu nėra aktualūs Grupės ir Bendrovės veiklai:

Toliau aprašyti esamų standartų pakeitimai ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungos (ES), kuriuos privaloma taikyti ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau, tačiau kurie šiuo metu nėra aktualūs Grupės/Bendrovės veiklai:

- „Didelė hiperinfliacija ir nustatytų datų netaikymas standartus pirmą kartą taikantiems ūkio subjektams“ – 1-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. liepos 1 d. arba vėliau).
- Pagrindinio turto vertės atkūrimas“ – 12-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2012 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- TFAAK 20-asis aiškinimas „Atvirosios kasyklos gamybos etapo paviršiaus sluoksnio šalinimo sąnaudų“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- 1-ojo TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“ pataisos – „Valstybės paskolos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Grupė bei Bendrovė nėra pritaikiusi anksčiau laiko

10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau). 10-uoju TFAS pakeičiamos 27-ojo TAS „Konsoliduotosios ir atskiros finansinės ataskaitos“ ir Nuolatinio aiškinimo komiteto (NAK) 12-ojo aiškinimo „Konsolidavimas. Specialiosios paskirties ūkio subjektai“ dalys, susijusios su kontrole ir konsolidavimu. 10-asis TFAS pakeitė kontrolės sąvokos apibrėžimą taip, kad nustatant kontrolę būtų taikomi vienodi kriterijai visiems ūkio subjektams. Šį sąvokos

apibrėžimą papildo įvairios taikymo gairės. Šiuo metu Grupė/Bendrovė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

11-asis TFAS „Jungtinė veikla“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau). 11-uju TFAS pakeičiamas 31-asis TAS „Dalybės bendrose įmonėse“ ir NAK 13-asis aiškinimas „Nepiniginiai dalininkų įnašai į bendrai kontroliuojamas įmones“. Pakeitus sąvokų apibrėžimus, jungtinės veiklos tipų skaičius sumažintas iki dviejų: bendra veikla ir bendra įmonė. Galimybė taikyti proporcingo konsolidavimo principą bendrai kontroliuojamoms įmonėms buvo panaikinta. Bendrų įmonių dalininkai privalo taikyti nuosavybės metodą. Šiuo metu Grupė/Bendrovė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šis standartas taikomas ūkio subjektams, turintiems nuosavybės dalį dukterinėje įmonėje, jungtinėje veikloje, asocijuotoje įmonėje ar nekonsoliduotame struktūrizuotame ūkio subjekte. 12-asis TFAS numato privalomą atskleisti informaciją toms įmonėms, kurios taiko du naujus standartus: 10-ąjį TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 11-ąjį TFAS „Jungtinė veikla“. Šis standartas pakeičia informacijos atskleidimo reikalavimus, šiuo metu taikomus pagal 28-ąjį TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones“. 12-asis TFAS reikalauja, kad ūkio subjektai atskleistų informaciją, kuri padeda finansinių ataskaitų naudotojams įvertinti ūkio subjekto turimos nuosavybės dalies dukterinėje įmonėje, asocijuotoje įmonėje, jungtinėje veikloje ir nekonsoliduotame struktūrizuotame ūkio subjekte pobūdį, riziką ir finansinį poveikį. Siekiant įvykdyti šiuos tikslus, naujasis standartas reikalauja atskleisti informaciją keliose srityse, įskaitant reikšmingus sprendimus ir prielaidas, kurie buvo atliekami nustatant, ar ūkio subjektas kontroliuoja, bendrai kontroliuoja ar turi reikšmingos įtakos savo daliai kituose ūkio subjektuose, taip pat atskleisti papildomą informaciją apie nekontroliuojamos dalies dalį įmonės veikloje bei pinigų srautus, apibendrintą dukterinių įmonių su reikšminga nekontroliuojama dalimi finansinę informaciją bei išsamią informaciją apie dalį nekonsoliduotuose struktūrizuotuose ūkio subjektuose. Šiuo metu Grupė/Bendrovė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

27-asis TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šis Standartas pakeistas ir jo tikslas – nustatyti apskaitos ir atskleidimo reikalavimus investicijoms į dukterines įmones, bendras įmones ir asocijuotas įmones, kai ūkio subjektas rengia atskiras finansines ataskaitas. Gaires, susijusias su kontrole ir konsoliduotomis finansinėmis ataskaitomis, pakeitė 10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“. Šiuo metu Grupė/Bendrovė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

28-asis TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendrąsias įmones“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau). Šis Standartas buvo pakeistas paskelbus 11-ąjį TFAS ir dabar numato reikalavimą bendrąsias įmones, o taip pat ir asocijuotąsias įmones apskaitoje registruoti taikant nuosavybės metodą. Grupė/Bendrovė nenumato, kad šis standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas – 32-ojo TAS pakeitimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau). Šia pataisa papildytos 32-ajame TAS numatytos taikymo gairės, susijusios su tam tikrų užskaitos kriterijų nenuosekliaus taikymo atvejais. Tai apima kriterijaus „pagal įstatymą turi įgyvendinamą teisę užskaityti“ išaiškinimą ir tai, kad tam tikros atskirųjų atsiskaitymų sistemos gali būti traktuojamos, kaip atitinkančios grynojo atsiskaitymo kriterijų. Grupė/Bendrovė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

10-ojo TFAS, 11-ojo TFAS ir 12-ojo TFAS pereinamojo laikotarpio gairių pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.). Šiose pataisose išaiškintos pereinamojo laikotarpio gairės, numatytos 10-ajame TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“. Ūkio subjektai, taikantys 10-ąjį TFAS, turėtų įvertinti kontrolę pirmąjį metinio laikotarpio, kurį taikomas 10-asis TFAS, dieną ir tuo atveju, jeigu su konsolidavimu susijusi išvada pagal 10-ąjį TFAS skiriasi nuo 27-ojo TAS ir NAK 12-ojo aiškinimo, paskutinio praėjusio lyginamojo laikotarpio (t. y. 2012 metai tiems ūkio subjektams, kurių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais ir kurie pradeda taikyti 10-ąjį TFAS 2013 m.) duomenys patikslinami, nebent to būtų neįmanoma padaryti. Pataisomis taip pat nustatoma papildoma pereinamojo laikotarpio išimtis 10-ajame TFAS, 11-ajame TFAS „Jungtinė veikla“ ir 12-ajame TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“, reikalaujant pateikti tik paskutinio lyginamojo laikotarpio pakoreguotą lyginamąją informaciją. Be to, pataisomis panaikintas reikalavimas pateikti ankstesnių laikotarpių, buvusių prieš laikotarpį, kuriuo pirmą kartą taikytas 12-asis TFAS, lyginamąją informaciją, susijusią su nekonsoliduojamais struktūrizuotais ūkio subjektais (angl. structured entities). Šiuo metu Grupė/Bendrovė vertina, kokios įtakos pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

10-ojo TFAS, 12-ojo TFAS ir 27-ojo TAS pataisos – „Investiciniai ūkio subjektai“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.). Šia pataisa pateiktas investicinio ūkio subjekto apibrėžimas – tai ūkio subjektas, kuris: (i) gauna lėšas iš investuotojų ir už šias lėšas teikia jiems investicijų valdymo paslaugas; (ii) įsipareigoja savo investuotojams užtikrinti, kad jo veiklos paskirtis – investuoti lėšas vien tik siekiant vertės padidėjimo arba investicinių pajamų; ir (iii) savo investicijas vertina tikrąją verte. Investicinis ūkio subjektas privalės apskaityti savo dukterines įmones tikrąją verte, kurių pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, ir konsoliduoti tik tas dukterines įmones, kurių teikiamos paslaugos yra susijusios su ūkio subjekto investicine veikla. 12-ojo TFAS pakeitimo tikslas – pateikti papildomą reikalaujamą atskleisti informaciją, įskaitant bet kuriuos svarbius sprendimus, priimtus nustatant, ar ūkio subjektas yra investicinis ūkio subjektas, taip pat informaciją apie finansinę ar kitokio pobūdžio paramą, kurią ketinama teikti ar kuri jau buvo suteikta nekonsoliduojamai dukterinei įmonei. Grupė/Bendrovė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

36-ojo TAS pataisos – „Informacijos apie nefinansinio turto atsiperkamąją vertę atskleidimas“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.; leidžiama taikyti anksčiau laiko, jeigu 13-asis TFAS taikomas tam pačiam apskaitos ir palyginamajam laikotarpiui). Pataisomis panaikinamas reikalavimas atskleisti atsiperkamąją vertę, jeigu įplaukas kuriantis vienetas apima prestižą arba neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialųjį turtą, tačiau vertės sumažėjimo nėra. Grupė/Bendrovė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

39-ojo TAS pataisos – „Išvestinių finansinių priemonių novacija ir tolesnė apsidraudimo sandorių apskaita“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.). Pataisomis bus leidžiama tęsti apsidraudimo sandorių apskaitą tokiu atveju, kai apsidraudimo nuo rizikos priemonė laikoma išvestinė finansinė priemonė yra pakeičiama (t.y. šalys susitaria pakeisti pradinę sandorio šalį nauja), siekiant įvykdyti tarpuskaitą su pagrindine sandorio šalimi vykdant teisės aktų ar taisyklių reikalavimus, jei įvykdomos nustatytos sąlygos. Šiuo metu Grupė/Bendrovė netaiko apsidraudimo sandorių apskaitos, todėl Grupė/Bendrovė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar nėra patvirtinti taikyti Europos Sąjungos ir kurių Grupė bei Bendrovė nėra pritaikiusios anksčiau laiko

- 9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas“
- TFAAK 21-asis aiškinimas – „Mokesčiai“
- 19-ojo TAS pataisos – „Apibrėžtųjų išmokų planai: darbuotojų įmokos“
- 2012 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai
- 2013 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai

Šiuo metu Grupė/Bendrovė vertina šių pakeitimų įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

Kitų naujų ar pakeistų standartų ar jų aiškinimų, kurie dar neįsigaliojo ir kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos Grupei/Bendrovei, nėra.

2.2. Konsolidacija

(a) Dukterinės įmonės

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima Bendrovę ir jos dukterines bei asocijuotas įmones. Dukterinių ir asocijuotų įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos tiems patiems ataskaitiniams laikotarpiams bei naudojant vienodus apskaitos principus. Investicijos į dukterines ir asocijuotąsias įmones Bendrovės nekonsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje yra apskaitomos taikant įsigijimo savikainos metodą.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo tos datos, kai jų kontrolė pereina Bendrovei ir nebėra konsoliduojamos nuo tos datos, kai Grupė praranda kontrolę.

Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

(b) Verslo jungimai tarp bendro pavaldumo įmonių

Verslo jungimai, įvykę tarp bendrai kontroliuojamų įmonių, yra apskaitomi taikant buvusių apskaitinių verčių metodą. Skirtumas tarp sumokėto atlygio ir įsigyto grynojo turto apskaitinės vertės apskaitomas kitose bendrosiose pajamose.

Kai sandoriai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių neatitinka verslo jungimo apibrėžimo (pvz. įmonių susiliejinimas), jie yra apskaitomi kaip kapitalinė reorganizacija, t.y., sujungiami susiliejusią įmonių turtas, įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos už visus finansinėse ataskaitose pateikiamus laikotarpius, tarsi šios dvi įmonės niekada nebūtų egzistavusios atskirai.

(c) Asocijuotos įmonės

Asocijuota įmonė – tai įmonė, kurioje Grupė turi reikšmingą įtaką, tačiau jos nekontroliuoja. Paprastai reikšminga įtaka užtikrinama turint nuo 20% iki 50% akcijų, turinčių balsavimo teisę. Investicijos į asocijuotas įmones yra apskaitomos taikant nuosavybės metodą ir pradžioje pripažįstamos įsigijimo savikaina. Į Grupės investiciją į asocijuotą įmonę įeina prestižas (atėmus bet kokius sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius), nustatomas įsigijimo metu.

Grupei tenkanti įsigytos asocijuotos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelno (nuostolių) dalyje, o Grupei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė. Jeigu Grupei tenkanti asocijuotos įmonės nuostolių dalis yra lygi arba viršija investicijos įsigijimo vertę, įskaitant bet kokias kitas negarantuotas gautinas sumas, Grupė nuostolių toliau nebeprapažįsta, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiėmė įsipareigojimus arba atliko mokėjimus, susijusius su asocijuotos įmonės įsipareigojimų įvykdymu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

2.3. Informacija apie segmentus

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinį sprendimą priimančią asmenį, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, sudaro Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Grupė ir Bendrovė turi vieną verslo segmentą, t.y. elektros energijos tiekimas ir skirstymas. Grupė ir Bendrovė turi vieną geografinį segmentą – Lietuvos Respubliką. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir finansinėse ataskaitose pagal TFAS, t.y. informaciją apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas, turtą ir įsipareigojimus.

2.4. Užsienio valiutų perskaičiavimas

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje konkreti įmonė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Konsoliduotos finansinės ataskaitos pateiktos Lietuvos litais (Lt), Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas susietas su euru santykiu 3,4528 Lt = 1 euras.

(b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostolis, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, apskaitomi pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.5. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, (pakankamai reguliariais, kad būtų užtikrinta, jog balansinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo tos, kuri būtų buvusi nustatyta remiantis tikrąja verte balanso dieną) nepriklausomų turto vertintojų, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės vertės padidėjimo suma yra pripažįstama kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Vėlesnio turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, pripažįstama kitose bendrosiose pajamose ir šia suma yra mažinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Visi kiti sumažėjimai apskaitomi pelno (nuostolių) dalyje. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas pelno (nuostolių). Visos kitos ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusios apskaitinės vertės padidėjimo sumos yra pripažįstamos kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto pelno (nuostolių) dalyje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliama iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto perkainotą vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Administraciniai pastatai (Grupėje)	60 metų
Pastatai	15 - 50 metų
<i>Įskaitant:</i>	
Pastatai inžinieriniai	50 metų
35 - 110 kV transformatorių pastočių pastatai	35 metai
6-10 kV skirstomųjų punktų pastatai	35 metai
10/0.4 kV transformatorių pastatai	35 metai
Ryšių ir valdymo sistemos pastatai	15-25 metai
Statiniai ir elektros tinklai	5 - 50 metų
<i>Įskaitant:</i>	
35 - 110 kV transformatorių pastočių el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30 metų
6-10 kV skirstomųjų punktų el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30 metų
10/0.4 kV galios transformatoriai	30 metų
35 kV kabelių ir oro linijos	45 metų
0.4 - 10 kV kabelių ir oro linijos	15 - 40 metų
35-110 kV galios transformatoriai	40 metų
Ryšių ir valdymo sistemos įranga (išskyrus pastatus)	5 - 45 metų
Hidrotechniniai įrenginiai ir statiniai	50 metų
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	3 - 50 metų

Grupėje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto perklasifikuoto iš investicinio turto naudingo tarnavimo laikotarpis yra iki 60 metų.

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai reguliariai peržiūrimi ir, prireikus, tikslinami Bendrovėje nustatyta tvarka.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) dalyje. Pelnas arba nuostolis, perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną (nuostolį).

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Remonto išlaidos yra pridamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje iš šių išlaidų gaus ekonominę naudą, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies

apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) dalyje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Skolinimosi išlaidos, susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui ilgai (virš 1 metų) trunka, įsigijimu, statyba ar gamyba, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis.

2.6. Investicinis turtas

Investicinį turtą sudaro Bendrovės ir Grupės pastatai ir statiniai, kurie laikomi uždirbti nuomos pajamoms arba tikintis vertės padidėjimo. Pradžioje investicinis turtas yra apskaitomas savikaina, o vėliau – tikrąja verte, nusidėvėjimas neskaiciuojamas. Pelnas ar nuostoliai dėl tikrosios vertės pasikeitimo, sudarant finansines ataskaitas, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalį.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis. Tam tikras nekilnojamas turtas gali būti naudojamas Bendrovės ir Grupės, o nenaudojama dalis gali būti skiriama nuomos pajamoms uždirbti arba tikintis turto vertės padidėjimo. Jeigu Bendrovės ir Grupės naudojama turto dalis gali būti atskirai parduota, turto dalys apskaitomos atskirai. Bendrovės ir Grupės naudojama turto dalis apskaitoma vadovaujantis 16-ojo TAS, o skirta turto nuomos pajamoms uždirbti- 40-ojo TAS reikalavimais.

2.7. Nematerialusis turtas

(a) Kompiuterių programinė įranga

Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis. Šios išlaidos amortizuojamos per jų įvertintą naudingą tarnavimo laikotarpį (3 metai).

(b) Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Grupė ir Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolio suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3-4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

2.8. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kuriam skaičiuojama amortizacija arba nusidėvėjimas, periodiškai peržiūrimas, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tik tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad turto apskaitinė vertė gali būti neatgauta. Suma, kuria turto apskaitinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliu. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigų srautus sukuriančius vienetus). Nefinansinis turtas, išskyrus prestižą, kurio vertė sumažėjo, peržiūrimas galimam vertės sumažėjimo atstatymui kiekvienų finansinių ataskaitų parengimo dieną.

2.9. Finansinis turtas

Grupė ir Bendrovė finansinį turtą skirsto į finansinį turtą, apskaitomą tikrąja verte per pelną (nuostolį), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas ir finansinį turtą, skirtą parduoti. Finansinio turto pirkimai ir pardavimai apskaitoje registruojami sandorio dieną. Finansinis turtas, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolį), pradžioje apskaitomas tikrąja verte, pridėdant sandorio sudarymo išlaidas.

(a) Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas paskolas ir gautinas sumas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės būklės ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje apskaitomos įsigijimo savikaina (suteikto atlygio tikrąja verte), o vėliau - amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostolis pripažįstami pelno

(nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis pripažįstamas tuomet, kuomet yra objektyvių įrodymų, kad Grupė ir Bendrovė nesugebės susigrąžinti gautinų sumų iki nustatyto termino. Reikšmingi skolininko finansiniai sunkumai, tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdyta finansinė reorganizacija, taip pat mokėjimų nevykdymas ar uždelsimas – tai gautinų sumų vertės sumažėjimo požymiai. Turto apskaitinė vertė sumažinama, o nuostolių suma pripažįstama pelno (nuostolių) dalyje kitų sąnaudų straipsnyje. Kuomet gautina suma yra nebeatgautina, ji nurašoma mažinant vertės sumažėjimo sumą gautinoms sumoms. Anksčiau nurašytos, tačiau vėliau atgautos sumos apskaitomos pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos kitų sąnaudų straipsnyje.

2.10. Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte išvestinės finansinės priemonės sutarties pasirašymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos jų tikrąja verte. Grupė ir Bendrovė nenaudoja rizikos apsidraudimo sandorių apskaitos, dėl to išvestinės finansinės priemonės apskaitomos tikrąja verte per pelną (nuostolį). Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pasikeitimai nedelsiant pripažįstami pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje finansinės veiklos sąnaudų straipsnyje.

2.11. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones, kurios apskaitomos atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose, vertinamos savikaina, atėmus nuostolį dėl vertės sumažėjimo.

2.12. Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Savikaina nustatoma pagal FIFO metodą. Atsargų savikaina apima pirkimo kainą, mokesčius (išskyrus tuos, kurie vėliau Grupės ir Bendrovės susigrąžinami iš mokesčių institucijų), transportavimo, tvarkymo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas atsargų įsigijimui. Į savikainą neįeina skolinimosi išlaidos.

Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus pardavimo sąnaudas.

2.13. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas parduoti tuomet, kai jo apskaitinė vertė iš esmės bus atgauta iš pardavimo sandorio ir pardavimas yra laikomas labai tikėtinu. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, apskaitomas žemesniąja iš apskaitinės vertės arba tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas.

2.14. Trumpalaikiai indėliai

Trumpalaikiai indėliai apima trumpalaikes likvidžias investicijas iki vienerių metų, kurių terminas yra ilgesnis nei trys mėnesiai. Indėliai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.

2.15. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius einamosiose sąskaitose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis nei trys mėnesiai, bei banko sąskaitos kreditus (angl. *overdrafts*). Banko sąskaitos kreditai (*overdraft*) apskaitomi finansinės būklės ataskaitos trumpalaikių įsipareigojimų paskolų straipsnyje.

2.16. Prekybos skolos

Prekybos mokėtinos sumos yra sukaupiamos, kuomet kita šalis įvykdo savo įsipareigojimus pagal sutartį, ir pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

2.17. Paskolos

Paskolos pradžioje apskaitomos tikraja verte, atėmus patirtas sandorio išlaidas. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina. Bet koks skirtumas, susidaręs tarp pradžioje pripažintos sumos ir išpirkimo vertės, pripažįstamas pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje per skolinimosi laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Paskolos priskiriamos prie trumpalaikių įsipareigojimų, nebent Grupė ir Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne mažiau kaip 12 mėnesių po finansinės būklės ataskaitos parengimo dienos.

Skolinimosi išlaidos, susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui ilgai (virš 1 metų) trunka, įsigijimu, statyba ar gamyba, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Kitos skolinimosi išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

2.18. Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos už laikotarpį apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokestį ir atidėtąjį pelno mokestį.

(a) Pelno mokestis

Ataskaitinių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri, tikimasi, bus atgauta arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skaičiuojant pelno mokestį yra naudojami mokesčių įstatymai ir mokesčio tarifai, kurie galioja finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2013 m. buvo 15 proc. (2012 m. – 15 proc.).

(b) Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno ar nuostolio.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti. Sumažinama iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami tarpusavyje, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kuomet egzistuoja teisė padengti einamojo laikotarpio mokėtinus mokesčius grynąja verte.

(c) Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtieji mokesčiai turi būti pripažinti pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukti į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje tą patį ar kitą laikotarpį arba verslo jungimo.

2.19. Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo sąnaudos

Grupė ir Bendrovė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Grupė ir Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas

išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų. Iki 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės mokamas socialinio draudimo įmokų tarifas sudarė 30,98 proc., o nuo 2014 m. sausio 1 d. – 31,17 proc.

(b) Išėtinės kompensacijos

Išėtinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išėiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė ir Bendrovė pripažįsta išėtines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalių oficialių darbo santykių nutraukimo planą ir pasirašytus susitarimus su darbuotojais be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėtines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Ilgalaiškės išmokos yra pripažįstamos dabartine verte, taikant rinkos palūkanų normą.

(c) Išmokos darbuotojams išėinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išėinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.20. Dotacijos

Valstybės suteiktos dotacijos pripažįstamos tikrąja verte, jeigu pagrįstai užtikrinama, kad dotacija bus gauta ir Grupė ar Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų. Valstybės dotacijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto pirkimu, pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje ilgalaikių įsipareigojimų straipsnyje ir pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje per susijusio turto įvertintą naudingą tarnavimo laiką.

Valstybės dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Valstybės dotacija, gautina kaip kompensacija už jau patirtas sąnaudas arba nuostolius, arba kaip siekiamybė nedelsiant suteikti finansinę paramą šiam ūkio subjektui be jokių su tuo siejamų būsimų išlaidų, turi būti pripažįstama pajamomis tą ataskaitinį laikotarpį, kada ji bus gaunama.

2.21. Veiklos nuoma

(a) Veiklos nuoma - Bendrovė ir Grupė yra nuomininkai

Turto nuoma, kai nuomotojui lieka iš esmės visa rizika ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma veiklos nuoma. Veiklos nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

(b) Veiklos nuoma - Bendrovė ir Grupė yra nuomotojai

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartis yra apskaitomos kaip pajamos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.22. Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Grupė ir Bendrovė tikisi, kad dalis ar visa atidėjinių suma bus kompensuota, pavyzdžiui, pagal draudimo sutartį, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos yra apskaitomos pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į

kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimų specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

2.23. Pajamų pripažinimas

Pardavimo pajamas sudaro už Grupės ir Bendrovės įprastinės veiklos metu parduotas prekes ir suteiktas paslaugas gauto ar gautino atlygio tikroji vertė, atėmus pridėtinės vertės mokestį, sugražinimus ir nuolaidas, o Grupės pardavimus – dar ir eliminavus pardavimus Grupės viduje.

Pardavimo pajamos pripažįstamos, kuomet pajamų suma gali būti patikimai įvertinta, tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje gaus ekonominės naudos ir yra tenkinami tam tikri kriterijai, nustatyti kiekvienai Grupės ir Bendrovės veiklai, kaip aprašyta žemiau.

(a) Elektros energijos pardavimo pajamos

Elektros energijos pardavimo gyventojams pajamos per laikotarpį pripažįstamos tuomet, kai elektros energija yra patiekama ir už ją yra gautas apmokėjimas. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pardavimo pajamos yra sukauptos, siekiant apskaityti patiektą, tačiau neapmokėtą elektros energiją.

Elektros energijos pardavimo įmonėms pajamos pripažįstamos tuomet, kai įvykdomas elektros energijos pardavimas, remiantis faktiniu elektros energijos suvartojimu, atsižvelgiant į skaitiklių rodmenis.

(b) Vartotojų prijungimo pajamos

Mokesčiai gauti už naujų vartotojų, gamintojų prijungimą bei elektros tinklo objektų ar įrenginių perkėlimą ar rekonstrukciją pageidaujant vartotojui, gamintojui ar kitiems asmenims, gauti po 2009 m. liepos 1 d., pripažįstami pajamomis prijungus vartotoją.

Iki 2009 m. liepos 1 d. gauti aukščiau išvardinti mokesčiai apskaitomi kaip sukauptos ateinančių laikotarpių pajamos ir yra proporcingai pripažįstami pajamomis per naujai sukurto susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, buvo kapitalizuotos ir yra nudėvimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį.

(c) Paslaugų pardavimo pajamos

Paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuomet buvo suteiktos paslaugos, atsižvelgiant į konkretaus sandorio įvykdymo lygį, įvertinamą pagal faktiškai suteiktas paslaugas, kaip visų teiktinų paslaugų procentinę dalį.

(d) Prekių pardavimo pajamos

Prekių pardavimo pajamos pripažįstamos tuomet, kai visa rizika, susijusi su prekių praradimu ar sugadinimu, bei bet kokios papildomos sąnaudos, atsirandančios dėl įvykių, atsitinkančių po to, kai prekės buvo pristatytos vežėjui ar į sutartą vietą, yra perduodama iš Grupės ar Bendrovės pirkėjui pagal standartizuotas pardavimo sąlygas (INCOTERMS), sutartas su pirkėju, bei yra pagrįstai užtikrintas susijusių gautinų sumų susigražinimas.

(e) Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu (taikant efektyvios palūkanų normos metodą). Palūkanų pajamos apskaitomos kaip finansinės pajamos pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

(f) Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

2.24. Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.25. Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas, dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidutinio svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, vidutinis svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas įvyko ankstesniojo pateikiamo laikotarpio pradžioje. Kadangi nėra jokių pelno (nuostolio) vienai akcijai mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintasis pelnas nesiskiria.

2.26. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.27. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Visi po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Visi įvykiai, kurie yra reikšmingi, tačiau nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose.

2.28. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja būtent tokio užskaitymo.

3. Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai

Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Pagrindinės sritys, kuriose naudoti vertinimai rengiant šias finansines ataskaitas, yra aptartos žemiau:

(a) Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė ilgalaikį materialųjį turtą apskaito perkainota verte vadovaujantis 16-uju Tarptautiniu apskaitos standartu "Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai". Daugelio ilgalaikio materialiojo turto vienetų perkainota vertė dėl jo specifiškumo buvo nustatoma taikant nudėvėtosios atstatomosios vertės metodą 2008 m. gruodžio 31 d.

Vadovaujantis Tarptautiniais vertinimo standartais, turto vertę nustatant pagal nudėvėtosios atstatomosios vertės metodą, turi būti atliekamas ekonominio turto nuvertėjimo testas. Pagal apskaitos reikalavimus ilgalaikio materialiojo turto vertės turi būti periodiškai peržiūrimos. Ilgalaikio materialiojo turto vertė turi būti sumažinta, jeigu jo apskaitinė vertė finansinės būklės ataskaitoje yra didesnė už jo naudojimo vertę arba tikrąją vertę, atėmus pardavimo išlaidas. Kitaip tariant, finansinės būklės ataskaitoje nurodyta ilgalaikio materialiojo turto vertė turi būti sumažinta iki didesnės vertės – dabartinės būsimos turto naudos, kurią Bendrovė ar Grupė gautų turtą naudodama, arba įplaukų, kurios būtų gautos turtą pardavus.

Ankstesnėje Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo redakcijoje, kuri galiojo 2008 m. gruodžio 31 d.,

buvo numatyta, kad nustatant viršutines elektros energijos perdavimo paslaugos kainų ribas atsižvelgiama į paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertę, kuri nustatoma pagal paslaugos teikėjo finansines ataskaitas (reguliuojamo turto bazė).

Vadovaujantis nuo 2009 m. birželio 1 d. įsigaliojusių įstatymo pakeitimu, nustatant viršutines perdavimo paslaugos kainų ribas reikalaujama atsižvelgti į paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertę, kurią įvertina ir patvirtina Komisija, remiantis Komisijos parengtais ir Vyriausybės patvirtintais paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principais.

Remiantis 2009 m. rugsėjo 9 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1142 „Dėl elektros energijos paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principų“, nustatant viršutines elektros energijos perdavimo paslaugos kainų ribas, paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertė yra lygi ilgalaikio materialiojo turto likutinei (balansinei) vertei 2002 m. gruodžio 31 d., padidintai su Komisija suderintų ir įgyvendintų investicijų suma ir sumažintai turto nusidėvėjimo suma, apskaičiuota Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nustatyta tvarka.

Dėl minėtų priežasčių šiose finansinėse ataskaitose pateiktos ilgalaikio materialiojo turto vertės gali reikšmingai skirtis nuo tų, kurios būtų buvę apskaitytos, jeigu būtų atliktas nepriklausomas turto vertinimas, kaip to reikalauja Tarptautiniai vertinimo ir apskaitos standartai. Tikėtina, kad toks vertinimas, neigiamai įtakotų Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatus ir akcininkų nuosavybę 2012 m. ir 2013 m. finansinėse ataskaitose.

Vadovybės sprendimu, nepriklausomi turto vertintojai neatliko ilgalaikio materialiojo turto tikrųjų verčių 2012 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d. nustatymo, kadangi 2010 metais ir 2011 metais vyko reikšmingas viso energetinio ūkio pertvarkymas bei dėl neapibrėžtumų 2012 m. ir 2013 m., susijusių su kuriu naujuoju elektros energijos kainų nustatymo modeliu ir jo patvirtinimo terminu.

(b) Vartotojų prijungimo mokesčių atidėjimas

Iki 2009 m. liepos 1 d. Bendrovė atidėdavo pajamas, gautas už vartotojų prijungimą prie elektros tinklo. Šios būsimųjų laikotarpių pajamos yra pripažįstamos pajamomis per 31 metų laikotarpį, t.y. elektros įrangos, Grupės ir Bendrovės pastatytos prijungiant vartotoją, vidutinį naudingo tarnavimo laiką. Bendrovė yra vienintelis elektros energijos skirstymo paslaugos teikėjas visos Lietuvos vartotojams, todėl vadovybė mano, kad paslaugų vartotojams teikimas yra neriboto laiko, dėl to elektros įrangos, pastatytos Grupės ar Bendrovės prijungiant vartotoją, vidutinis naudingo tarnavimo laikas buvo naudojamas kaip geriausias galimas įvertinimas laikotarpio, per kurį vartotojų sumokėti prijungimo mokesčiai yra pripažįstami pajamomis. Išsamesnė informacija pateikiama 15 pastaboje. Nuo 2009 m. liepos 1 d. gautos vartotojų prijungimo pajamos pripažįstamos prijungus vartotoją.

(c) Sukauptos pajamos

Iš gyventojų gautos pajamos pripažįstamos remiantis gautais mokėjimais. Dėl šios priežasties kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vadovybė apskaičiuoja ir sukaupia uždirbtų, bet dar gyventojų neapmokėtų pajamų sumą. Sukauptos pardavimo pajamos apskaičiuojamos, kaip gruodžio mėnesį gautų apmokėjimų už elektros energiją 1/3 dalis. Šis sukaupimas yra nustatytas remiantis Bendrovės istorine patirtimi bei vidutiniu vartotojų atsiskaitymo už elektros energiją periodu. Vadovybė apskaičiuoja, kad daugelis gyventojų suvartotą elektros kiekį deklaruoja ir už jį sumoka 20 mėnesio dieną arba panašiu metu, tačiau elektros energija tiekama visą mėnesį (30 arba 31 dieną). Todėl per likusias 10 dienų suvartotas elektros energijos kiekis proporcingai apskaičiuojamas atsižvelgiant į visą per mėnesį į elektros energijos tiekimo tinklą patiektą elektros energiją (faktiškai žinomas kintamasis) bei per visą gruodžio mėnesį gyventojų deklaruotą elektros energijos kiekį ir dauginant skirtumą iš vidutinio 1 kWh tarifo (10 pastaba).

(d) Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai nustatyti remiantis vadovybės atliktais jų atgautinumo tikimybes ir terminų įvertinimais, susijusiais su sumomis, kurios nebus atgautos pagal pradžioje numatytus terminus. Šiam įvertinimui atlikti reikia priimti svarbius sprendimus. Šie sprendimai remiasi reikšmingų skolininko finansinių sunkumų požymiais, tikimybe, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdyta finansinė reorganizacija, taip pat mokėjimų nevykdymu ar uždelsimu. Dabartiniai vadovybės įvertinimai galėtų labai pasikeisti dėl pasikeitusios padėties rinkoje ar visoje šalies ekonomikoje. Atgautinumo rodiklis taip pat labai priklauso nuo sėkmės rodiklio bei veiksmų, kurių buvo imtasi, siekiant atgauti labai uždelstas gautinas sumas.

Bendrovės gautinos sumos, siekiant nustatyti jų vertę ir jos sumažėjimą, vertinamos individualiai arba bendrai panašių gautinų sumų grupėje. Bendrovė, atlikdama individualų gautinų sumų vertinimą, atsižvelgia į Bendrovės turimus ar jai prieinamus duomenis išorės informacijos šaltiniuose apie rinkos tendencijas bei prognozes, galimas gautinos sumos užtikrinimo priemones ir įvykius, patvirtinančius, kad gautinos sumos vertė sumažėjo, pvz., sutarties sąlygų vykdymą, skolininko veiklos faktinius duomenis ir pan. Bendrovė, atlikdama gautinų sumų vertės sumažėjimą bendrai, vadovaujasi istoriniais duomenimis apie panašių gautinų sumų grupėje įvykusius nuostolio įvykius. Bendrovė kasmet patikrina, ar bendram vertinimui taikomos atidėjimo normos atitinka istorinius gautinų sumų vertės sumažėjimo duomenis ir patvirtina bendrai vertinamų gautinų sumų atidėjimo normas kitiems metams. Bendrovės skaičiavimais nuo 2013 m. yra vertinamos ir nepradelstos skolos, kurių tam tikras procentas tikėtina bus ateityje neatgautas. Išsamesnė informacija pateikiama 9 pastaboje.

(e) Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpiai

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpiai nustatomi atsižvelgiant į panašaus turto naudingo tarnavimo laikotarpius. Nauda iš turto gaunama jį naudojant. Tačiau tokie veiksniai kaip turto senėjimas technine arba komercine prasme, turto fizinis nusidėvėjimas dažnai sumažina iš turto gaunamą naudą. Likę naudingo tarnavimo laikotarpiai nustatomi atsižvelgiant į dabartinę turto techninę būklę ir laikotarpį, per kurį Grupė ir Bendrovė tikisi gauti naudos iš turto. Svarbiausi yra šie veiksniai: (a) planuojamas turto naudojimas; (b) planuojamas fizinis nusidėvėjimas, kuris priklauso nuo turto eksploataavimo būdo; ir (c) turto senėjimas techniniu arba komerciniu atžvilgiu dėl pokyčių rinkoje.

(f) Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų patikrinti apskaitos registrus ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

(g) Perdeklaruotos elektros energijos suvartojimas

Nuo 2013 m. ir 2012 m. pradžios Bendrovė padidino elektros energijos kainas. Dėl šios priežasties dalis gyventojų, siekdami mokėti mažesnę kainą, deklaravo daugiau elektros energijos nei realiai suvartojo. Bendrovė įvertino perdeklaruotą sumą remiantis elektros energijos suvartojimo pokyčiu, kuris apskaičiuojamas kaip perskaičiuojamo periodo gavimo į tinklą kiekio ir praeitų metų to paties periodo gauto į tinklą kiekio skirtumas. Įvertintas skirtumas 2013 m. buvo apskaitytas kaip gautinos sumos, o 2012 m. ir 2011 m. buvo apskaitytas kaip gauti avansai (18 pastaba).

Nuo 2014 m. pradžios Bendrovė sumažino elektros energijos kainas. Bendrovės vertinimais, esminio skirtumo tarp gyventojų 2013 m. deklaruoto ir realiai suvarto elektros energijos kiekio nebuvo.

4. Ilgalaikis materialusis turtas

GRUPĖ	Pastatobos		Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
	Žemė	Pastatai					
2011 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	453	404 243	5 052 711	70 297	124 856	61 046	5 713 606
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(43 387)	(776 632)	(26 981)	(42 635)	-	(889 636)
2012 m. sausio 1 d. likutinė vertė	453	360 856	4 276 079	43 316	82 220	61 046	4 823 970
Įsigijimai	-	164	7 500	12 552	327	318 822	339 365
Perleidimai	-	(233)	(87)	(149)	(8)	-	(477)
Nurašymai	-	(432)	(14 957)	-	(27)	(664)	(16 080)
Perkainojimas	-	280	(252)	12	(40)	-	-
Perklasifikavimai tarp grupių, į nematerialų turtą ir atsargas	-	6 553	297 575	-	13 841	(317 991)	(22)
Perklasifikavimai iš/į investicinį turtą	6	(5 230)	(527)	-	-	-	(5 757)
Turtiniai įnašai	-	1	92	(25)	(13)	-	55
Nusidėvėjimas	-	(19 603)	(363 028)	(6 322)	(18 425)	-	(407 378)
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	453	342 356	4 202 395	49 384	77 875	61 213	4 733 676
2012 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	453	404 570	5 319 492	80 907	135 695	61 213	6 002 330
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(62 214)	(1 117 097)	(31 523)	(57 820)	-	(1 268 654)
2013 m. sausio 1 d. likutinė vertė	453	342 356	4 202 395	49 384	77 875	61 213	4 733 676
Įsigijimai	-	241	3 150	10 851	308	290 994	305 544
Perleidimai	-	(43)	(98)	(561)	-	-	(702)
Nurašymai	-	(179)	(12 325)	(2)	(57)	(370)	(12 933)
Perkainojimas	-	497	(416)	314	40	-	435
Perklasifikavimai tarp grupių, į nematerialų turtą, atsargas, turtą skirtą parduoti	-	4 109	288 454	-	6 270	(298 482)	351
Perklasifikavimai iš/į investicinio turto	6	(3 452)	(34)	-	-	(1 297)	(4 783)
Nusidėvėjimas	-	(18 816)	(334 951)	(6 821)	(16 480)	-	(377 068)
2013 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	453	324 713	4 146 175	53 165	67 956	52 058	4 644 520
2013 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	453	399 163	5 580 418	85 879	140 945	52 058	6 258 916
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(74 450)	(1 434 243)	(32 714)	(72 989)	-	(1 614 396)
453	324 713	4 146 175	53 165	67 956	52 058	4 644 520	

BENDROVĖ	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2011 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	273	305 515	5 043 977	390	119 212	59 837	5 529 204
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(39 932)	(773 112)	(146)	(40 004)	-	(853 194)
2012 m. sausio 1 d. likutinė vertė	273	265 583	4 270 865	244	79 208	59 837	4 676 010
Įsigijimai	-	150	7 017	-	-	317 181	324 348
Pardavimai	-	-	(39)	-	(2)	-	(41)
Nurašymai	-	(432)	(14 941)	-	(11)	(663)	(16 047)
Perkainojimas	-	1	(252)	12	(40)	-	(279)
Perklasifikavimai tarp grupių, į nematerialų turtą ir atsargas	-	6 634	297 477	-	13 880	(317 991)	-
Turtiniai įnašai į dukterines įmones	-	(57)	(802)	(219)	(189)	-	(1 267)
Nusidėvėjimas	-	(17 625)	(361 816)	(7)	(17 739)	-	(397 187)
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	273	254 254	4 197 509	30	75 107	58 364	4 585 537
2012 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	273	311 656	5 309 959	118	130 223	58 364	5 810 593
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(57 402)	(1 112 450)	(88)	(55 116)	-	(1 225 056)
2013 m. sausio 1 d. likutinė vertė	273	254 254	4 197 509	30	75 107	58 364	4 585 537
Įsigijimai	-	241	2 619	-	99	290 760	293 719
Pardavimai	-	(43)	(94)	-	-	-	(137)
Nurašymai	-	(179)	(12 280)	(1)	(43)	(367)	(12 870)
Perklasifikavimai tarp grupių, į nematerialų turtą ir atsargas	-	4 078	288 064	-	6 270	(298 482)	(70)
Nusidėvėjimas	-	(17 108)	(333 784)	(6)	(15 805)	-	(366 703)
2013 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	273	241 243	4 142 034	23	65 628	50 275	4 499 476
2013 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	273	315 693	5 574 626	109	136 299	50 275	6 077 275
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(74 450)	(1 432 592)	(86)	(70 671)	-	(1 577 799)
2013 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	273	241 243	4 142 034	23	65 628	50 275	4 499 476

Nurašymus daugiausia sudaro statinių ir elektros tinklų įrangos nurašymai dėl jų pakeitimo rekonstrukcijos (remonto) metu.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas 2013 m. gruodžio 31 d.

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės dukterinės įmonės UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ valdomo ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė buvo nustatyta remiantis nepriklausomos turto ir verslo vertinimo bendrovės UAB „Kovertas“ pateiktomis ilgalaikio turto rinkos vertės nustatymo ataskaitomis. Turtas buvo vertintas naudojant palyginamųjų kainų ir išlaidų (kaštų) metodus.

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės dukterinės įmonės NT Valdosa, UAB pastatų vertinimas atliktas nepriklausomų turto vertintojų UAB „Inreal“ naudojant palyginamųjų kainų metodą.

Toliau pateikiama informacija apie perkainojimo pelną ir nuostolius, patirtus per 2013 metus:

GRUPĖ	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve	Pripažinta per pelną/nuostolį	Iš viso perkainojimo pelno (nuostolių)
Apskaitinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	850	(415)	435

2010 m. nepriklausomi turto vertintojai atliko ilgalaikio turto, kuris buvo įneštas kaip turtinis įnašas į NT valdos, UAB įstatinio kapitalo formavimą, perkainojimą. 2013 m. NT valdos UAB atliko pasirinktų turto vienetų, priklausančių transporto priemonių grupei, įvertinimą ir nustatė, kad ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo jo tikrosios vertės.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas 2012 m. gruodžio 31 d.

2012 m. buvo perkainota dalis Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurį 2012 m. sausio 31 d. Bendrovė perdavė kaip turtinį įnašą dukterinei įmonei NT Valdosa, UAB. Šio turto vertinimą atliko nepriklausomi turto vertintojai UAB „Inreal“ lyginamosios vertės metodu.

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės dukterinės įmonės NT Valdosa, UAB pastatų vertinimą atliko nepriklausomi turto vertintojai UAB „Inreal“ bei Bendrovės turto vertinimo specialistai taikant lyginamosios vertės (pardavimų kainos analogų) metodą.

Toliau pateikiama informacija apie perkainojimo pelną ir nuostolius, patirtus per 2012 metus:

GRUPĖ	Pripažinta kitose bendrosiose pajamose ir perkainojimo rezerve	Pripažinta per pelną/nuostolį	Iš viso perkainojimo pelno (nuostolių)
Apskaitinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	532	(532)	-
BENDROVĖ			
Apskaitinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	93	(372)	(279)

Jei ilgalaikis materialusis turtas nebūtų buvęs perkainotas, Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. būtų buvusios tokios:

GRUPĖ	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas		Iš viso
					Nebaigta statyba		
2013 m. gruodžio 31 d.	556	186 062	2 660 078	52 844	67 050	52 120	3 018 710
2012 m. gruodžio 31 d.	556	242 274	2 548 812	51 254	76 275	61 302	2 980 473
BENDROVĖ							
2013 m. gruodžio 31 d.	376	152 637	2 652 869	15	64 762	50 337	2 920 996
2012 m. gruodžio 31 d.	376	159 131	2 535 968	21	73 506	58 452	2 827 454

Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės nustatymas

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės dukterinių įmonių UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ valdomo ilgalaikio materialiojo turto ir NT Valdosa, UAB pastatų tikroji vertė buvo nustatyta remiantis nepriklausomų turto vertintojų.

Žemiau pateikiama informacija apie Grupės ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės paskirstymą 2013 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius (tikrosios vertės hierarchijos lygiai aprašyti 27 pastaboje):

GRUPĖ	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Ilgalaikis materialusis turtas				
-pastatai	-	81 750	134	81 884
-statiniai	-	2 884	3 089	5 973
-transporto priemonės	-	1 893	993	2 886
-kitas ilgalaikis materialusis turtas	-	204	71	275
Iš viso	-	86 731	4 287	91 018

Bendrovės dukterinės įmonės NT Valdosa, UAB valdomo ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės, nustatytos naudojant tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiamus duomenis, yra priskirtos 2 hierarchijos lygiui. Vertintojų išrinktų palyginamųjų objektų pardavimo kainos buvo koreguotos atsižvelgiant į vertinamo objekto specifinius požymius, pavyzdžiui, plotą, vietą. Trečiam hierarchijos lygiui priskirti turto vienetai, įvertinti taikant pajamų metodą.

Bendrovės dukterinės įmonės UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ ilgalaikis materialusis turtas, priskirtas 2 hierarchijos lygiui, buvo įvertintas palyginamųjų kainų metodu. Šiuo metodu vertintas visas nekilnojamas turtas, dauguma ne specialios paskirties transporto priemonių bei kitas kilnojamas turtas, kurio pardavimo sandorių ar pasiūlos pavyzdžių pavyko rasti rinkoje. Trečiam hierarchijos lygiui priskirtas ilgalaikis materialusis turtas buvo įvertintas išlaidų (kaštų) metodu. Šiuo metodu skaičiuota inžinerinių komunikacijų bei dalies specialios paskirties kilnojamojo turto, kuriems nepavyko rasti pardavimo ar pasiūlos rinkos duomenų, vertės. Skaičiuojant vertinamų statinių vertę išlaidų (kaštų) metodu, naudotasi trečios šalies parengtomis objektų atkūrimo kaštų (statybinių verčių) kainynuose. Vertinimo tikslais pasirinktas tiesinis nusidėvėjimo metodas ir daroma prielaida, kad vertinamas turtas savo vertės netenka proporcingai metų skaičiui. Turto atkūrimo kaštai apskaičiuoti pagal trečios šalies parengtus sukūrimo sąnaudų lygius.

5. Nematerialusis turtas

GRUPĖ	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialus turtas	Nebaigti projektai	Iš viso
2011 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	69	10 384	161	392	11 006
Sukauptas nusidėvėjimas	(2)	(5 251)	(25)	-	(5 278)
2012 m. sausio 1 d. likutinė vertė	67	5 133	136	392	5 728
Įsigijimai	-	13	10	3 650	3 673
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto	-	1 545	-	(1 545)	-
Amortizacija	(23)	(2 289)	(32)	-	(2 344)
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	44	4 402	114	2 497	7 057
2012 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	69	11 762	171	2 497	14 499
Sukauptas nusidėvėjimas	(25)	(7 360)	(57)	-	(7 442)
2013 m. sausio 1 d. likutinė vertė	44	4 402	114	2 497	7 057
Įsigijimai	-	-	-	4 908	4 908
Perklasifikavimai tarp grupių	-	3 379	100	(3 409)	70
Nurašymai	-	(4)	(6)	-	(10)
Amortizacija	(23)	(2 629)	(47)	-	(2 699)
2013 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	21	5 148	161	3 996	9 326
2013 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	69	14 835	256	3 996	19 156
Sukauptas nusidėvėjimas	(48)	(9 687)	(95)	-	(9 830)
	21	5 148	161	3 996	9 326

BENDROVĖ	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialus turtas	Nebaigti projektai	Iš viso
2011 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	69	10 326	161	392	10 948
Sukauptas nusidėvėjimas	(2)	(5 249)	(25)	-	(5 276)
2012 m. sausio 1 d. likutinė vertė	67	5 077	136	392	5 672
Įsigijimai	-	-	-	3 625	3 625
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto	-	1 545	-	(1 545)	-
Amortizacija	(23)	(2 270)	(30)	-	(2 323)
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	44	4 352	106	2 472	6 974
2012 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	69	11 685	161	2 472	14 387
Sukauptas nusidėvėjimas	(25)	(7 333)	(55)	-	(7 413)
2013 m. sausio 1 d. likutinė vertė	44	4 352	106	2 472	6 974
Įsigijimai	-	-	-	4 907	4 907
Perklasifikavimai tarp grupių	-	3 378	100	(3 408)	70
Nurašymai	-	(4)	(6)	-	(10)
Amortizacija	(23)	(2 608)	(45)	-	(2 676)
2013 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	21	5 118	155	3 971	9 265
2013 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	69	14 764	246	3 971	19 050
Sukauptas nusidėvėjimas	(48)	(9 646)	(91)	-	(9 785)
	21	5 118	155	3 971	9 265

6. Investicinis turtas

Grupės investicinį turtą sudaro dukterinės įmonės NT Valdos, UAB turimi pastatai ir statiniai, kurie nėra naudojami Grupės reikmėms, o skirti pajamoms iš nuomos uždirbti.

Toliau pateikiama informacija apie investicinio turto judėjimą:

GRUPĖ	Investicinis turtas
2012 m. sausio 1 d.	135 588
Įsigijimai	3 725
Perleidimai	(405)
Tikrosios vertės pokytis	(2 569)
Perklasifikavimas į turtą skirtą parduoti	(366)
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto pasikeitus paskirčiai	5 757
2012 m. gruodžio 31 d.	141 730
2013 m. sausio 1 d.	141 730
Tikrosios vertės pokytis	575
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto pasikeitus paskirčiai	4 783
2013 m. gruodžio 31 d.	147 088

2013 m. gruodžio 31 d. investicinio turto tikroji vertė buvo nustatyta remiantis nepriklausomų turto vertinimo bendrovių UAB „InReal“ ir UAB „Resolution valutions“ pateiktomis Nekilnojamojo turto rinkos vertės nustatymo ataskaitomis. Turtas buvo vertintas naudojant palyginamųjų kainų metodą ir pajamų metodą.

2012 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai UAB „Inreal“ bei NT Valdos, UAB turto vertinimo specialistai, taikant lyginamosios vertės (pardavimų kainos analogų) metodą.

Investicinio turto tikrosios vertės nustatymas

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės dukterinės įmonės NT Valdos, UAB pastatų tikroji vertė buvo nustatyta remiantis nepriklausomų turto vertintojų.

Žemiau pateikiama informacija apie Grupės investicinio turto tikrosios vertės paskirstymą 2013 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius (tikrosios vertės hierarchijos lygiai aprašyti 27 pastaboje):

GRUPĖ	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Investicinis turtas:				
-pastatai	-	143 976	513	144 489
-statiniai	-	2 568	31	2 599
Iš viso	-	146 544	544	147 088

Antram hierarchijos lygiui priskirtas turtas, įvertinas taikant lyginamųjų kainų metodą. Vertintojų išrinktų palyginamųjų objektų pardavimo kainos buvo koreguotos atsižvelgiant į vertinamo objekto specifinius požymius, pavyzdžiui, plotą, vietą. Trečiam hierarchijos lygiui priskirti turto vienetai, įvertinti taikant pajamų metodą.

7. Ilgalaikės gautinos sumos

Ilgalaikės gautinos sumas sudaro hipotekinės paskolos, kurios yra išduotos fiziniams asmenims 25 metų laikotarpiui. Šios paskolos turi būti gražinamos dalimis iki 2027 m. Hipotekinės paskolos užtikrintos įkeistu gyvenamuoju būstu. 2013 m. šių paskolų einamųjų metų dalis buvo lygi 300 tūkst. litų (2012 m. – 319 tūkst. litų) ir buvo apskaityta prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnyje (9 pastaba). Šios paskolos buvo išduotos su fiksuota palūkanų norma, kuri sudaro nuo 0,1 proc. iki 1 proc.

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Suteiktų hipotekinių paskolų tikroji vertė	2 835	3 908	2 835	3 908
Suteiktų hipotekinių paskolų balansinė vertė	2 239	2 502	2 239	2 502

Hipotekinių paskolų ilgalaikė dalis pateikta žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Suteiktų hipotekinių paskolų ilgalaikė dalis	1 939	2 183	1 939	2 183
Kitos ilgalaikės gautinos sumos	380	-	-	-
Iš viso:	2 319	2 183	1 939	2 183

Hipotekinių paskolų tikroji vertė buvo nustatyta remiantis diskontuotais pinigų srautais taikant 2,51 proc. diskonto normą (2012 m. gruodžio 31 d. – 3,03 proc.). Diskonto norma atitinka Lietuvos banko skelbiamą paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams palūkanų normą. Hipotekinių paskolų tikroji vertė atitinka 3 lygį tikrosios vertės nustatymo hierarchijoje (plačiau 27 pastaboje). Grupės ir Bendrovės hipotekinių paskolų diskontavimui buvo naudojamas palūkanų svertinis vidurkis, kuris 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 7,65 proc. (2012 m. buvo 7,61 proc.).

8. Atsargos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Žaliavos ir atsarginės dalys	10 628	12 328	4 361	4 798
Elektros skaitikliai	3 257	2 508	3 257	2 508
Kuras	278	248	147	103
Kita	2 996	2 027	2 018	1 386
Atėmus: Atsargų vertės sumažėjimas	(6 577)	(7 130)	(3 112)	(3 895)
Iš viso:	10 582	9 981	6 671	4 900

Grupės ir Bendrovės atsargos, pripažintos sąnaudomis per metus, pasibaigusius 2013 m. gruodžio 31 d., atitinkamai sudarė 50 901 tūkst. litų ir 14 607 tūkst. litų (2012 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 55 375 tūkst. litų ir 19 231 tūkst. litų). Šios sąnaudos buvo įtrauktos į pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos remonto ir techninės priežiūros sąnaudų straipsnį.

2013 m. ir 2012 m. atsargų vertės sumažėjimą sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pradžia	7 130	4 879	3 895	4 453
Atsargų vertės sumažėjimo padidėjimas per metus	815	2 855	585	46
Atsargų vertės sumažėjimo nurašymas	(1 368)	(604)	(1 368)	(604)
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigai	6 577	7 130	3 112	3 895

Kai kurioms atsargoms suformuotas vertės sumažėjimas buvo nurašytas, nes atsargos buvo nurašytos arba sunaudotos.

9. Prekybos ir kitos gautinos sumos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Iš pirkėjų gautinos sumos	221 283	199 207	219 318	197 045
Prekybos ir kitos gautinos sumos iš susijusių šalių (29 pastaba)	19 307	21 185	13 344	17 565
Hipotekinių paskolų einamųjų metų dalis	300	319	300	319
Kitos gautinos sumos	3 414	4 730	3 399	3 572
Atėmus: Abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(40 281)	(34 530)	(39 635)	(34 205)
Iš viso:	204 023	190 911	196 726	184 296

Kitų gautinų sumų vertės dalis, kuri 2013 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje sudaro atitinkamai 1 196 tūkst. litų ir 1 067 tūkst. litų (2012 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje – 2 524 tūkst. litų) yra ne finansinės priemonės.

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikrosios vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas yra pripažįstamas tada, kai tikėtina, kad skolininkas bankrutuos, nevykdo įsipareigojimų ar delsia mokėti. Bendrovės skaičiavimais nuo 2013 m. yra vertinamos ir nepradelstos skolos, kurių tam tikras procentas tikėtina bus ateityje neatgautas.

Hipotekinių paskolų einamųjų metų dalys atskleidime pateiktos diskontuota verte ir yra nepradelstos.

Grupės ir Bendrovės prekybos ir kitas gautinas sumas, kurios nebuvo pripažintos abejotinomis, sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Nepradelstos sumos	183 758	172 205	177 845	168 917
Pradelsta iki 1 mėn.	11 304	12 049	10 324	9 003
Pradelsta nuo 1 iki 2 mėn.	3 769	3 112	3 703	2 853
Pradelsta daugiau nei 2 mėn.	4 892	3 204	4 554	3 204
Iš viso:	203 723	190 570	196 426	183 977

Iš susijusių šalių gautinų sumų įsisenėjimo analizė pateikta 29 pastaboje.

Prekybos gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 25–35 dienų.

Toliau nurodytos Grupės ir Bendrovės prekybos ir kitos gautinos sumuos, kurioms suformuotas vertės sumažėjimas:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Pradelsta iki 3 mėn.	6 235	3 747	6 224	3 698
Pradelsta nuo 3 iki 6 mėn.	3 103	1 593	3 032	1 487
Pradelsta nuo 6 iki 12 mėn.	6 892	4 632	6 642	4 471
Pradelsta daugiau nei 1 metus	24 051	24 580	23 737	24 549
Iš viso:	40 281	34 552	39 635	34 205

Grupės ir Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2013 m. ir 2012 m. buvo toks:

	GRUPĖ	BENDROVĖ
	2013 12 31	2012 12 31
Likutis 2012 m. sausio 1 d	40 427	40 399
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	7 988	7 691
Nurašyta	(13 885)	(13 885)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d	34 530	34 205
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	11 801	11 478
Nurašyta	(6 050)	(6 048)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d	40 281	39 635

10. Išankstiniai apmokėjimai, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Sukauptos elektros energijos pardavimo pajamos	21 735	21 593	21 735	21 593
Išankstiniai apmokėjimai už paslaugas	128	44	32	6
Kiti išankstiniai apmokėjimai, ateinančio laikotarpio sąnaudos, kitos sukauptos pajamos	431	366	57	39
Iš viso:	22 294	22 003	21 824	21 638

11. Išvestinės finansinės priemonės

Palūkanų normos rizikos valdymui Grupė ir Bendrovė naudojo išvestines finansines priemones. Šiuo tikslu Bendrovė buvo sudariusi palūkanų apsikaitimo sandorį, kuris skirtas kintamą palūkanų normą pakeisti į fiksuotą.

2013 m. lapkričio 11 d. apsikeitimo sandoris baigėsi. 2012 m. gruodžio 31 d. apsikeitimo sandorio nominali vertė buvo 69 056 tūkst. litų.

Sandorio pabaigos dieną, 2013 m. lapkričio 11 d., grynoji atsiskaitymų suma sudarė 800 tūkst. litų įsipareigojimą. 2012 m. gruodžio 31 d. tikroji apsikeitimo sandorio vertė sudarė 1 558 tūkst. litų įsipareigojimą.

12. Pinigai ir pinigų ekvivalentai, terminuoti indėliai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Pinigai banke	26 590	30 066	8 050	9 581
Iš viso:	26 590	30 066	8 050	9 581

Remiantis reitingų agentūros Moody's nustatytais reitingais, pinigų ir pinigų ekvivalentų likučių kredito kokybė yra:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Aa3	8 650	5 627	2 605	5 612
A1	16 728	7 254	4 232	1 991
A2	-	17 180	-	1 973
Baa1	1 212	2	1 212	2
Baa2	-	3	-	3
Iš viso:	26 590	30 066	8 050	9 581

Pinigai ir pinigų ekvivalentai pinigų srautų ataskaitoje apima:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	26 590	30 066	8 050	9 581
Banko sąskaitos perviršis (<i>overdraft</i>) (19 pastaba)	(70 708)	(61 501)	(70 009)	(61 501)
Iš viso:	(44 118)	(31 435)	(61 959)	(51 920)

Terminuoti indėliai

2013 m. gruodžio 31 d. Grupė terminuotų indėlių banke neturėjo (2012 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo 3 000 tūkst. litų A2 kredito reitingo pagal Moody reitingų agentūrą trumpalaikį indėlį, kurio terminas yra ilgesnis nei trys mėnesiai, o svertinė palūkanų norma 1,16 proc.).

13. Įstatinis kapitalas

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinį kapitalą sudarė 603 944 593 (2012 m. – 603 944 593) paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Per 2013 m. ir 2012 m. akcijų skaičius nepasikeitė.

14. Rezervai

Įstatymų numatytas rezervas

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Kasmet į šį rezervą turi būti pervesta ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol įstatymų numatytas rezervas pasiekia 10 proc. įstatinio kapitalo dydžio. 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. įstatymų numatytas rezervas buvo pilnai suformuotas.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Šis rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

GRUPĖ	Pasta- bos	Perkainojimo rezervas	Atidėtasis pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2012 m. sausio 1 d.		2 161 956	(324 896)	1 837 060
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo per metus	4	532	(81)	451
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)		(238 931)	35 841	(203 090)
Dukterinių įmonių rezervo dalis, tenkanti nekontroliuojančiai daliai		(78)	12	(66)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		1 923 479	(289 124)	1 634 355
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		1 923 479	(289 124)	1 634 355
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo per metus	4	850	(128)	722
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)		(198 285)	29 743	(168 542)
Dukterinių įmonių rezervo dalis, tenkanti nekontroliuojančiai daliai		30	(4)	26
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		1 726 074	(259 514)	1 466 560
		Perkainojimo rezervas	Atidėtasis pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
BENDROVĖ		2 122 359	(318 383)	1 803 976
Likutis 2012 m. sausio 1 d.		2 122 359	(318 383)	1 803 976
Pelnas (nuostoliai) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo per metus	4	93	(14)	79
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)		(233 894)	35 084	(198 810)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		1 888 558	(283 313)	1 605 245
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		1 888 558	(283 313)	1 605 245
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)		(197 035)	29 555	(167 480)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		1 691 523	(253 758)	1 437 765

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

15. Ateinančių laikotarpių pajamos

	GRUPĖ / BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31
Ateinančių laikotarpių vartotojų prijungimo mokesčių pajamos	302 832	317 861
Ateinančių laikotarpių viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamos	1 110	1 153
Iš viso:	303 942	319 014

Ateinančių laikotarpių vartotojų prijungimo mokesčių pajamos :

	GRUPĖ / BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.
Laikotarpio pradžioje	332 890	347 919
Pripažinta pajamomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje	(15 029)	(15 029)
Laikotarpio pabaigoje	317 861	332 890

	GRUPĖ / BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31
Ilgalaikė dalis	302 832	317 861
Trumpalaikė dalis (18 pastaba)	15 029	15 029
Iš viso:	317 861	332 890

Nuo 2009 m. liepos 1 d. visos iš naujų vartotojų už prijungimą prie elektros įrenginių ir iš užsakovų už elektros linijų perkėlimą gautos pajamos pripažįstamos tą laikotarpį kai atliekami darbai. Iki 2009 m. liepos 1 d. sukauptos pajamos pripažįstamos pajamomis per susijusio ilgalaikio materialiojo turto vidutinį tarnavimo laikotarpį.

16. Dotacijos

Grupės ir Bendrovės dotacijų judėjimas 2013 m. ir 2012 m. buvo toks:

	GRUPĖ / BENDROVĖ
Likutis 2011 gruodžio 31 d.	46 370
Gauta	2 566
Dotacijos atstatymas	(414)
Priskaičiuota amortizacija	(2 582)
Likutis 2012 gruodžio 31 d.	45 940
Gauta	5 547
Priskaičiuota amortizacija	(3 019)
Likutis 2013 gruodžio 31 d.	48 468

Dotacijas sudaro iš Europos Sąjungos fondų gautos lėšos statinių ir elektros tinklų įsigijimui ir sukūrimui ir iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas.

Dotacijų amortizacija apskaitoma pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas.

17. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Prekybos mokėtinos sumos	152 815	154 765	137 014	134 215
Dukterinėms įmonėms mokėtinos sumos (29 pastaba)	-	-	21 369	17 172
Susijusioms įmonėms mokėtinos sumos (29 pastaba)	160 241	158 901	159 751	158 427
Prekybos mokėtinų sumų iš viso:	313 056	313 666	318 134	309 814
Mokesčiai, išskyrus pelno mokesčių	2 598	1 982	1 042	557
Su darbo užmokesčiu susiję įsipareigojimai	4 288	4 195	3 396	3 248
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	9 412	10 381	9 386	10 381
Kitų mokėtinų sumų iš viso:	16 298	16 558	13 824	14 186
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	329 354	330 224	331 958	324 000

Kitų mokėtinų sumų vertėje dalis įsipareigojimų, kurie 2013 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje atitinkamai sudaro 6 951 tūkst. litų ir 4 477 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje atitinkamai – 7 498 tūkst. litų ir 5 124 tūkst. litų) yra ne finansinės priemonės.

Prekybos mokėtinų sumos

Aukščiau minėtų finansinių įsipareigojimų sąlygos:

- Prekybos mokėtinos sumos yra beprocentės ir paprastai joms yra nustatomas 60 dienų apmokėjimo laikotarpis.
- Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir jų vidutinis padengimo terminas yra šeši mėnesiai.

18. Gauti avansai, sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Sukauptos sąnaudos	19 588	19 459	15 704	15 084
Ateinančių laikotarpių naujų vartotojų prijungimo pajamų trumpalaikė dalis (15 pastaba)	15 029	15 029	15 029	15 029
Kitų ateinančių laikotarpių pajamų trumpalaikė dalis	42	138	42	43
Gauti avansai	40 412	49 860	39 996	49 566
Iš viso:	75 071	84 486	70 771	79 722

2013 m. gruodžio 31 d. gautus avansus daugiausia sudaro avansai, gauti už naujų vartotojų prijungimą, o 2012 m. gruodžio 31 d. avansai, gauti už naujų vartotojų prijungimą ir elektros energijos perdeklaravimo įtaka 7 559 tūkst. litų, kuri atsirado dėl nuo 2013 m. sausio 1 d. padidėjusių elektros energijos tarifų. Perdeklaravimo suma 2012 m. gruodžio 31 d. buvo apskaityta gautų avansų straipsnyje.

19. Paskolos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Ilgalaikės paskolos				
Bankų paskolos	299 065	395 647	299 065	395 647
Trumpalaikės paskolos				
Banko sąskaitos perviršis (<i>overdraft</i>)	70 708	61 501	70 009	61 501
Bankų paskolos	245 754	119 619	245 754	119 619
	316 462	181 120	315 763	181 120
Paskolų iš viso:	615 527	576 767	614 828	576 767

Visoms Grupės ir Bendrovės paskoloms yra nustatytos kintamos palūkanų normos, kurių peržiūrėjimo laikotarpis yra ne ilgesnis nei 6 mėnesiai. Paskolų grąžinimo užtikrinimui nėra įkeistas joks turtas.

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Nuo 1 iki 2 metų	55 850	218 386	55 850	218 386
Nuo 2 iki 5 metų	243 215	171 809	243 215	171 809
Virš 5 metų	-	5 452	-	5 452
Iš viso:	299 065	395 647	299 065	395 647

Vidutinės palūkanų normos procentais finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo tokios:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Banko sąskaitos perviršis (<i>overdraft</i>)	0.78	0.84	0.78	0.84
Bankų paskolos	1.21	1.02	1.21	1.02

Grupės ir bendrovės paskolų apskaitinės vertės yra denominuotos šiomis valiutomis:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
LTL	70 708	61 501	70 009	61 501
EUR	544 819	515 266	544 819	515 266
Iš viso:	615 527	576 767	614 828	576 767

Grupė ir Bendrovė turi šias nepanaudotas finansavimo galimybes:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Finansinės skolos su kintama palūkanų norma, kurių terminas baigiasi vienerių metų laikotarpiu	52 292	67 499	48 991	67 499

20. Atidėtas pelno mokestis

2013 m. ir 2012 m. Grupės ir Bendrovės pelno mokesčio sąnaudų (pajamų) komponentai:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	34 132	24 058	34 116	23 822
Praėjusių metų pelno mokesčio koregavimas	-	6	-	6
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos	(26 630)	(31 412)	(27 418)	(31 284)
Iš viso:	7 502	(7 348)	6 698	(7 456)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčių analizė laike pateikta žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas vėliau kaip po 12 mėn.	20 153	18 150	15 738	15 093
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas per 12 mėn.	3 385	4 953	3 107	4 478
Iš viso:	23 538	23 103	18 845	19 571
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai:				
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti vėliau kaip po 12 mėn.	(326 069)	(350 277)	(320 295)	(345 567)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti per 12 mėn.	(31 454)	(33 313)	(29 505)	(32 377)
Iš viso:	(357 523)	(383 590)	(349 800)	(377 944)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kuomet teisiškai galima sudengti einamojo laikotarpio mokesčių turtą su einamojo laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kuomet atidėtasis pelno mokeskis yra susijęs su ta pačia fiskaline institucija. Sudengtos sumos yra pateikiamos žemiau:

GRUPĖ	Naujų vartotojų prijungimo pajamos	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos	Keliama nuostoliai	Mokestinis prestižas, susidaręs dėl verslo mainų sandorio	Elektros perdeklaravimas	Iš viso
Atidėtojo pelno mokesčio turtas							
2012 m. sausio 1 d.	11 319	7 463	2 025	2 027	92	1 526	24 452
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(587)	(1 043)	89	617	(33)	(392)	(1 349)
2012 m. gruodžio 31 d.	10 732	6 420	2 114	2 644	59	1 134	23 103
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(587)	1 666	277	246	(33)	(1 134)	435
2013 m. gruodžio 31 d.	10 145	8 086	2 391	2 890	26	-	23 538

GRUPĖ	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir skirtumai dėl skirtingų nusidėvėjimo normų	Investicijų lengvata	Iš viso
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai			
2012 m. sausio 1 d.	(398 193)	(18 077)	(416 270)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolius)		31 023	32 761
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(81)	-	(81)
2012 m. gruodžio 31 d.	(367 251)	(16 339)	(383 590)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolius)		22 879	26 195
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(128)	-	(128)
2013 m. gruodžio 31 d.	(344 500)	(13 023)	(357 523)

BENDROVĖ

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	Naujų vartotojų prijungimo pajamos	Turto vertės sumažė- jimas	Sukauptos sąnaudos	Elektros perdekla- ravimas	Iš viso
2012 m. sausio 1 d.	11 319	7 414	1 725	1 526	21 984
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolius)	(587)	(1 373)	(61)	(392)	(2 413)
2012 m. gruodžio 31 d.	10 732	6 041	1 664	1 134	19 571
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolius)	(587)	634	361	(1 134)	(726)
2013 m. gruodžio 31 d.	10 145	6 675	2 025	-	18 845

BENDROVĖ

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir skirtumai dėl skirtingų nusidėvėjimo normų		Investicijų lengvata	Iš viso
2012 m. sausio 1 d.	(393 550)	(18 077)		(411 627)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolius)	31 959	1 738		33 697
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(14)	-		(14)
2012 m. gruodžio 31 d.	(361 605)	(16 339)		(377 944)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolius)	24 828	3 316		28 144
2013 m. gruodžio 31 d.	(336 777)	(13 023)		(349 800)

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma, priskirtina metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokesį:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	55 148	(52 934)	50 070	(51 798)
Pelno mokestis apskaičiuotas taikant 15 % tarifą (2012 m. - 15 %)	8 272	(7 940)	7 511	(7 770)
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	217	2 856	122	2 585
Neapmokestinamos pajamos	(987)	(2 264)	(935)	(2 271)
Iš viso:	7 502	(7 348)	6 698	(7 456)

21. Pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Elektros energijos perdavimas ir skirstymas	2 322 868	2 180 701	2 326 647	2 184 277
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	58 383	45 141	58 383	45 156
Patalpų ir transporto nuomos pajamos	19 198	17 030	-	-
Kitos pajamos	30 713	40 781	13 365	23 687
Iš viso:	2 431 162	2 283 653	2 398 395	2 253 120

Grupės įmonės teikia transporto ir nekilnojamo turto veiklos nuomos paslaugas, sudarant nuomos sutartis tam tikram terminui, kuris gali trukti nuo kelių valandų iki kelių metų. Transporto ir nekilnojamojo turto nuomos pajamos pripažįstamos pajamomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

22. Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Darbo užmokesčio sąnaudos	105 998	108 659	86 597	88 103
Išaitinės kompensacijos	5 491	2 509	5 189	2 287
Socialinio draudimo įmokos	34 593	34 499	28 464	28 055
Sukaupto atostogų rezervo sąnaudos	10 819	11 440	9 076	9 511
Socialinio draudimo įmokos nuo atostogų rezervo	3 368	3 547	2 824	2 945
Iš viso:	160 269	160 654	132 150	130 901

23. Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Finansinės veiklos pajamos				
Delspinigių palūkanos iš prekybos gautinų sumų	2 109	1 318	2 511	1 308
Palūkanų pajamos iš kredito institucijų	263	859	224	737
Palūkanų pajamos už suteiktas paskolas	20	279	20	279
Išvestinės finansinės priemonės-palūkanų normos keitimas	758	-	758	-
Dividendų pajamos	-	-	-	712
Iš viso:	3 150	2 456	3 513	3 036
Finansinės veiklos (sąnaudos)				
Paskolų palūkanų (sąnaudos)	(6 895)	(9 609)	(6 846)	(9 599)
Išvestinės finansinės priemonės-palūkanų normos keitimas	-	(47)	-	(47)
Sandorių užsienio valiuta (nuostoliai)	(10)	(8)	(1)	-
Kitos (sąnaudos)	(107)	(25)	(23)	(48)
Iš viso:	(7 012)	(9 689)	(6 870)	(9 694)
Finansinės veiklos pajamos (sąnaudos) grynąja verte	(3 862)	(7 233)	(3 357)	(6 658)

24. Kitos sąnaudos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Finansinės veiklos pajamos				
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	12 933	16 080	12 870	16 047
Komandiruotės	265	284	194	215
Konsultacinės paslaugos	417	788	160	362
Personalo vystymas	1 118	902	1 001	742
Kanceliarinės prekės	289	335	211	254
Viešieji ryšiai ir marketingas	2 108	1 997	1 948	1 789
Turto aptarnavimo sąnaudos	96	295	96	295
Klientų aptarnavimo sąnaudos	8 204	7 943	8 168	7 901
Įrengimų ir prietaisų patikros sąnaudos	768	928	740	933
Mokesčiai (išskyrus pelno mokesčių)	9 440	9 693	7 200	7 561
Gautinų sumų vertės sumažėjimas (9 pastaba)	11 801	7 988	11 478	7 691
Išmokos pagal kolektyvinę sutartį ir kitos papildomos išmokos	877	642	787	687
Draudimo sąnaudos	990	472	113	198
Įvairios rinkliavos	43	166	43	164
Med. aptarnavimo sąnaudos	123	150	92	115
Kitos sąnaudos	(296)	6 446	(1 255)	2 602
Iš viso:	49 176	55 109	43 846	47 556

25. Pelnas ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pagrindinis

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra apskaičiuojamas dalijant Bendrovės akcininkams priskirtiną pelną iš metinio paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio.

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Bendrovės akcininkams priskiriamas grynas pelnas (nuostoliai) (tūkst. litų)	46 474	(45 932)	43 372	(44 342)
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	603 945	603 945	603 945	603 945
Pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai (litais)	0.077	(0.076)	0.072	(0.073)

Sąlyginis

Sąlyginis pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai apskaičiuojamas koreguojant išleistų ir dar neapmokėtų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinį vidurkį, atsižvelgiant į prielaidą, kad visos potencialiai konvertuojamos paprastosios akcijos yra konvertuojamos. Bendrovė iki 2013 m. gruodžio 31 d. nebuvo išleidusi konvertuojamų paprastųjų akcijų.

26. Vienai akcijai tenkantys dividendai

Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai

	2013 m.	2012 m.
Patvirtinti dividendai (tūkst.)	102 670	170 313
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	603 945	603 945
Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai (litais)	0.170	0.282

2013 m. balandžio 30 d. vykusio Bendrovės eilinio akcininkų susirinkimo metu akcininkai nusprendė paskirti 102 670 tūkst. Lt dividendų.

27. Finansinės rizikos valdymas

Kredito rizika

Grupė ir Bendrovė neturi reikšmingos kredito rizikos koncentracijos. Kredito rizika ar rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos naudojant kreditavimo sąlygas ir priežiūros procedūras.

Grupė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė. Todėl vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi hipotekinių paskolų, paskolų, prekybos ir kitų gautinų sumų ir pinigų banke sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitoje sudarymo dieną.

Dėl Grupės ir Bendrovės veiklos specifikos užstatas iš pirkėjų nėra reikalaujamas.

Pagal nuostatas Bendrovė ir Grupė laisvas lėšas gali investuoti tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybės vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Lėšas galima investuoti tik į finansinių institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnę nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones.

2013 m. gruodžio 31 d. maksimali Grupės ir Bendrovės kredito rizika yra atitinkamai lygi 253 612 tūkst. litų ir 227 383 tūkst. litų (2012 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 245 229 tūkst. litų ir 215 129 tūkst. litų).

Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos ir pinigų srantai iš įprastinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje.

Visos Grupės ir Bendrovės paskolos yra su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR, EUR LIBOR bei VILIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką.

Grupė ir Bendrovė valdė palūkanų normų riziką sudarydama palūkanų normų apsikeitimo sandorius, keisdama kintamas palūkanų normas į pastovias. Bendrovė iš bankų skolinasi lėšas ilgam laikotarpiui su kintamomis palūkanomis ir sudarė atitinkamus kintamų palūkanų normų apsikeitimo į pastovias palūkanų normas sandorius, tokiu būdu užtikrindama mažesnes pastovias palūkanų normas nei būtų suteiktos tiesiogiai su bankais sudarant paskolų sutartis su pastoviomis palūkanų normomis.

2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės paskolos, kurių palūkanų normos rizika buvo valdoma palūkanų normos apsikeitimo sandoriais, sudarė tūkst. 69 056 litų. 2013 m. lapkričio 11 d. šis apsikeitimo sandoris baigėsi.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Grupės ir Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems palūkanų normų pokyčiams, įvertinus palūkanų apsikeitimo sandorių įtaką, o visus kitus kintamuosius laikant pastoviais (keičiant palūkanų normą). Grupės ir Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2013 m.				
EUR	+0,25	(1 211)	+0,25	(1 211)
EUR	-0,25	1 211	-0,25	1 211
LTL	+0,15	(105)	+0,15	(105)
LTL	-0,15	(105)	-0,15	(105)
2012 m.				
EUR	+0,25	(1 096)	+0,25	(1 096)
EUR	-0,25	1 096	-0,25	1 096
LTL	+0,15	(92)	+0,15	(92)
LTL	-0,15	92	-0,15	92

Užsienio valiutos rizika

Visas Grupės ir Bendrovės piniginis turtas ir įsipareigojimai yra išreikšti litais arba eurais. Euro kursas yra fiksuotas lito atžvilgiu, todėl užsienio valiutos rizikos iš esmės nėra.

Likvidumo rizika

Grupės ir Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Grupės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2013 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,36 ir 0,35 (2012 m. gruodžio 31 d. – 0,42 ir 0,41). Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2013 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,32 ir 0,31 (2012 m. gruodžio 31 d. – 0,37 ir 0,36). Siekdama minimizuoti grynųjų pinigų likučius sąskaitose, Bendrovė naudoja kredito linijomis.

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo jų trumpalaikį turtą atitinkamai 463 677 tūkst. Lt ir 491 764 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 353 794 tūkst. Lt ir 382 396 tūkst. Lt). Grupės ir Bendrovės pinigų srantai iš veiklos buvo teigiami ir 2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais

sudarė atitinkamai 369 702 tūkst. Lt ir 359 427 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 334 867 tūkst. Lt ir 325 006 tūkst. Lt). Per 2013 metus Grupė ir Bendrovė grąžino 140 145 tūkst. Lt paskolų (2012 m. – 118 504 tūkst. Lt), papildomai gavo 169 698 tūkst. Lt paskolų (2012 m. – 189 904 tūkst. Lt). Remiantis paskutinėmis Bendrovės turimomis prognozėmis, 2014 m. Bendrovės įprastinės veiklos pinigų srautai išliks panašūs lyginant su 2013 m. turimais duomenimis. Bendrovė vykdo viešąjį pirkimą dėl papildomo finansavimo.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus.

GRUPĖ

	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir kiti įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos ir sukauptos mokėtinos palūkanos	84 973	236 549	306 177	-	627 699
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	322 403	-	128	-	322 531
2013 m. gruodžio 31 d.	407 376	236 549	306 305	-	950 230
Paskolos ir kiti įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos ir sukauptos mokėtinos palūkanos	82 456	101 893	396 282	5 478	586 109
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	322 725	-	322	-	323 047
2012 m. gruodžio 31 d.	405 181	101 893	396 604	5 478	909 156

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus.

BENDROVĖ

	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir kiti įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos ir sukauptos mokėtinos palūkanos	84 267	236 549	306 177	-	626 993
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	327 481	-	128	-	327 609
2013 m. gruodžio 31 d.	411 748	236 549	306 305	-	954 602
Paskolos ir kiti įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	82 456	101 893	396 282	5 478	586 109
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	318 876	-	322	-	319 198
2012 m. gruodžio 31 d.	401 332	101 893	396 604	5 478	905 307

Finansinių priemonių tikroji vertė

Grupės ir Bendrovės pagrindinis finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikraja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra ne mažesnė už sumą, mokėtiną pareikalavus, diskontuotą nuo pirmos dienos, kurią gali būti pareikalauta ją sumokėti.

Siekiant, kad būtų nuosekliai ir palyginamai nustatoma tikroji vertė ir atskleidžiama susijusi informacija, nustatoma tikrosios vertės hierarchija, kurią taikant duomenys, naudojami pagal vertinimo metodikas tikrajai vertei nustatyti, skirstomi į tris lygius.

Pirmas vertinimo lygis (pats tiksliausias) - tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviose rinkose, į kurią ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną. Antras vertinimo lygis

– tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimo duomenys, išskyrus pirmam lygiui priskiriamas kotiruojamas kainas. Trečias vertinimo lygis – nestebimi turto arba įsipareigojimo duomenys.

Grupės ir Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų balansinė vertė yra artima jų tikrajai vertei, išskyrus hipotekines paskolas, kaip aprašyta 7 pastaboje. Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikroji vertė atitinka trečią lygį tikrosios vertės nustatymo hierarchijoje.

Paskolų tikroji vertė buvo apskaičiuota diskontuojant tikėtinus ateities pinigų srautus pagal vyraujančias palūkanų normas. Paskolų ir kito finansinio turto tikroji vertė buvo skaičiuojama remiantis rinkos palūkanų norma. Palūkanų normos apsiskeitimo sandorių tikroji vertė yra nustatoma naudojant apsiskeitimo sandorių vertinimo modelį.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Grupėje ir Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų ir trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

Finansinės priemonės pagal grupes

GRUPĖ	Paskolos ir gautinos sumos	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.		
Ilgalaikės gautinos sumos (7 pastaba)	2 319	2 319
Prekybos ir kitos gautinos sumos	202 827	202 827
Sukauptos pajamos	21 876	21 876
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	26 590	26 590
	253 612	253 612
2012 m. gruodžio 31 d.		
Ilgalaikės gautinos sumos (7 pastaba)	2 183	2 183
Indėliai	3 000	3 000
Prekybos ir kitos gautinos sumos	188 313	188 313
Sukauptos pajamos	21 667	21 667
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	30 066	30 066
	245 229	245 229

	Kiti finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina	Įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.			
Finansinės skolos	615 527	-	615 527
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	322 403	-	322 403
Kiti įsipareigojimai	128	-	128
	938 058	-	938 058
2012 m. gruodžio 31 d.			
Finansinės skolos	576 767	-	576 767
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	322 726	-	322 726
Išvestinės finansinės priemonės	-	1 558	1 558
Kiti įsipareigojimai	322	-	322
	899 815	1 558	901 373

BENDROVĖ	Paskolos ir gautinos sumos	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.		
Ilgalaikės gautinos sumos (7 pastaba)	1 939	1 939
Prekybos ir kitos gautinos sumos	195 659	195 659
Sukauptos pajamos	21 735	21 735
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	8 050	8 050
	227 383	227 383
2012 m. gruodžio 31 d.		
Ilgalaikės gautinos sumos (7 pastaba)	2 183	2 183
Prekybos ir kitos gautinos sumos	181 772	181 772
Sukauptos pajamos	21 593	21 593
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9 581	9 581
	215 129	215 129

	Kiti finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina	Įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.			
Finansinės skolos	614 828	-	614 828
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	327 481	-	327 481
Kiti įsipareigojimai	128	-	128
	942 437	-	942 437
2012 m. gruodžio 31 d.			
Finansinės skolos	576 767	-	576 767
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	318 876	-	318 876
Išvestinės finansinės priemonės	-	1 558	1 558
Kiti įsipareigojimai	322	-	322
	895 965	1 558	897 523

28. Nebalansiniai įsipareigojimai

Elektros energetikos objektų išpirkimas

Pagal 2003 m. gruodžio 3 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymą Nr.4-450, pakeistą 2005 m. vasario 15 d. įsakymu Nr.4-72, Bendrovė vykdė iš fizinių ir juridinių asmenų bendrai naudojamų elektros energijos skirstymo įrenginių išpirkimą. Buvo numatytos dvi galimybės išpirkti šiuos įrenginius: perduodant naujai išleistas Bendrovės akcijas elektros tinklų savininkams, kurių emisijos kaina turėtų būti padengiama turiniais įnašais (t.y. bendrai naudojama elektros įranga), arba sudarant bendrai naudojamos elektros energijos skirstymo įrangos pirkimo-pardavimo sutartis (atsiskaitant pinigais).

2009 m. gruodžio 9 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-243 buvo priimtas naujas Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų elektros energetikos objektų, skirtų elektros energijai perduoti ir (ar) skirstyti, išpirkimo ar eksploatavimo tvarkos aprašas, kuris įsigaliojo nuo 2010 m. sausio 1 d. (toliau – Aprašas).

2007 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1281 buvo nustatyti dokumentų dėl išpirkimo iš sodininkų bendrijų priėmimo terminai: prašymai išpirkti turtą energetikos įmonėms turėjo būti pateikti iki 2009 m. liepos 1 dienos. 2011 m. AB LESTO, po RST ir VST sujungimo įsteigta bendrovė, tęsė sodininkų lėšomis įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų (elektros tinklų) supaprastintomis sąlygomis išpirkimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarime Nr. 1257 „Dėl mėgėjiško sodo teritorijoje sodininkų lėšomis įrengtų elektros perdavimo ir skirstymo linijų, transformatorių pastočių, elektros skydinių ir kitų elektros perdavimui ir skirstymui skirtų įrenginių išpirkimo iš bendrijos terminų nustatymo“ nustatytais terminais, t. y. iki 2011 m. liepos 1 d.

2013 m. Bendrovė ir toliau vykdė sodininkų bendrijų lėšomis įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų (elektros tinklų) supaprastintomis sąlygomis išpirkimą, jei prašymai išpirkti buvo pateikti iki 2011 m. liepos 1 d. Per 2013 m. išpirkta 19 vnt. 737 tūkst. litų vertės bendrųjų elektros tinklų (2012 m. – 28 vnt. 474 tūkst. Lt vertės). Nuo išpirkimo proceso pradžios iki 2013 m. gruodžio 31 d. išpirkta 934 vnt. 11 621 tūkst. litų vertės sodininkų bendrijų bendrųjų elektros tinklų. 2013 m. gruodžio 31 d. liko pateiktų 20 prašymų išpirkti turtą lengvatinėmis sąlygomis.

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kapitalinių investicijų įsipareigojimai, priimti pagal sudarytas sutartis finansinių ataskaitų sudarymo datą, tačiau neapskaityti finansinėse ataskaitose sudarė 46 050 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 33 104 tūkst. Lt).

29. Susijusių šalių sandoriai

Bendrovės susijusios šalys 2013 m. ir 2012 m. buvo:

- „Lietuvos energija“, UAB (iki 2013 m. rugpjūčio 30 d. UAB „Visagino atominė elektrinė“) (pagrindinis Bendrovės akcininkas) ir jos dukterinės bei asocijuotosios įmonės.
- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos įmonės;
- Bendrovės vadovai, taip pat jų vadovaujamos įmonės ar įmonės, kuriose vadovybė turi kontrolę ar reikšmingą įtaką;
- Visos valstybės kontroliuojamos, ar reikšmingai įtakojamos įmonės (sandoriai su tokiomis įmonėmis atskleidžiami tik tada, kai jie yra reikšmingi).

Su susijusiomis šalimis buvo įvykdyti tokie sandoriai:

Prekių ir paslaugų pardavimas

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Dukterinės įmonės	-	-	4 255	8 425
Asocijuotos įmonės	5 624	11 416	160	288
UAB „Lietuvos energija“ grupės įmonės (be LITGRID AB)	2 617	2 669	270	393
LITGRID AB grupė	18 397	74 872	3 042	63 862
Iš viso:	26 638	88 957	7 727	72 968

Prekių, paslaugų ir ilgalaikio materialiojo turto pirkimai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Dukterinės įmonės	-	-	88 445	83 960
Asocijuotos įmonės	29 101	74 885	27 578	73 092
UAB „Lietuvos energija“ grupės įmonės (be LITGRID AB)	409 568	518 962	407 623	517 486
LITGRID AB grupė	980 593	879 064	980 537	879 063
Iš viso:	1 419 262	1 472 911	1 504 183	1 553 601

2013 m. Bendrovės ir Grupės pagrindinius vadovus sudaro 9 vadovai (2012 m. – 9 vadovų). Pagrindiniai Bendrovės (ir Grupės) vadovai 2013 m. ir 2012 m. buvo generalinis direktorius, vyr. buhalteris bei tarnybų direktoriai.

Pagrindinių vadovų darbo užmokestis

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Atlyginimai ir kitos trumpalaikės išmokos vadovams	2 053	1 934	2 053	1 934
Išėitinės išmokos	287	-	287	-
Iš viso:	2 340	1 934	2 340	1 934

Likučiai iš sandorių su susijusiomis šalimis pateikiami žemiau:

Gautinos sumos iš susijusių šalių

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Dukterinės įmonės	-	-	446	598
Asocijuotos įmonės	1 192	2 512	45	15
UAB „Lietuvos energija“ grupės įmonės (be LITGRID AB)	445	272	29	24
LITGRID AB grupė	17 670	18 401	12 824	16 928
Iš viso:	19 307	21 185	13 344	17 565

Mokėtinos sumos susijusioms šalims

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Dukterinės įmonės	-	-	21 369	17 172
Asocijuotos įmonės	4 305	17 577	4 142	17 284
UAB „Lietuvos energija“ grupės įmonės (be LITGRID AB)	31 967	40 152	31 663	39 972
LITGRID AB grupė	123 969	101 172	123 946	101 171
Iš viso:	160 241	158 901	181 120	175 599

Iš susijusių šalių gautinų sumų senaties analizė 2013 m. gruodžio 31 d.:

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	90 – 120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
BENDROVĖ	13 344	-	-	-	-	-	13 344
GRUPĖ	18 699	32	-	-	19	557	19 307

Iš susijusių šalių gautinų sumų senaties analizė 2012 m. gruodžio 31 d.:

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	90 – 120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
BENDROVĖ	17 565	-	-	-	-	-	17 565
GRUPĖ	20 574	14	22	22	22	531	21 185

30. Kapitalo rizikos valdymas

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis nei 100 tūkst. litų, o nuosavas kapitalas – ne mažesnis nei 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė įvykdė šiuos reikalavimus.

Finansuodama savo veiklą Grupė ir Bendrovė laikosi optimalios kapitalo struktūros valdymo politikos, siekdamos, kad nuosavybės rodiklis (nuosavo kapitalo ir turto santykis) viršytų 40 proc. Kapitalo valdymo tikslais Grupės ir Bendrovės vadovybė kapitalu laiko Grupės ir Bendrovės nuosavą kapitalą.

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Nuosavas kapitalas	3 242 123	3 299 978	3 254 870	3 314 168
Turtas	5 086 614	5 170 511	4 966 805	5 039 701
Nuosavybės rodiklis (nuosavo kapitalo ir turto santykis)	64%	64%	66%	66%

31. Investicijos į asocijuotas įmones

2012 m. Bendrovės Valdyba priėmė sprendimą parduoti visas asocijuotosios įmonės UAB „TETAS“ akcijas. Dėl šio sprendimo investicija į UAB „TETAS“ 2012 m. buvo perklasifikuota prie turto, skirto parduoti.

2013 m. spalio 14 d. pakeisti UAB Duomenų logistikos centras (iki 2013 lapkričio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras) įstatai dėl sumažinto įstatinio kapitalo nuo 76 512 824 litų iki 58 906 598 litų. UAB Duomenų logistikos centro (iki 2013 lapkričio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras) įstatinis kapitalas mažinamas 17 606 226 litais anuliuojant 17 606 226 paprastąsias vardines akcijas, nustatant, kad visiems bendrovės akcininkams proporcingai mažinamas jiems nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius. Bendrovės investicijos vertė nepasikeitė.

2013 m. lapkričio 25 d. Bendrovė kartu su „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB ir LITGRID AB pasirašė įmonės UAB Technologijų ir inovacijų centro, kurios vienas pagrindinių veiklos tikslų – informacinių technologijų ir telekomunikacijų bei kitų paslaugų teikimas akcininkams – steigimo sutartį. 2013 m. gruodžio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras įsteigtas ir įregistruotas VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registre. UAB Technologijų ir inovacijų centras įstatinį kapitalą sudaro 10 000 litų. Bendrovei, „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB, LITGRID AB atitinkamai priklauso 20 proc., 50 proc., 20 proc. ir 10 proc. bendrovės akcijų.

Investicijų į asocijuotas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Laikotarpio pradžioje	18 020	21 194	19 082	21 570
Asocijuotų įmonių įsigijimas	2	-	2	-
Asocijuotos įmonės perkėlimas prie turto skirtu pardavimui	-	(3 610)	-	(2 488)
Pelnas (nuostoliai) iš investicijų į asocijuotas įmones	1 468	436	-	-
Laikotarpio pabaigai	19 490	18 020	19 084	19 082

Asocijuotų įmonių finansiniai rezultatai pateikiami žemiau:

Pavadinimas	Šalis	Turtas	Įsipareigojimai	Pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)	Turima akcijų dalis (%)
2012 m.						
UAB Duomenų logistikos centras (iki 2013 lapkričio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras)	Lietuva	69 499	13 299	56 844	3 730	24.94
UAB "Tetas" (iki 2012 m. spalio mėn.)	Lietuva	36 237	26 928	45 128	(631)	38.87
2013 m.						
UAB Duomenų logistikos centras (iki 2013 lapkričio 4 d. UAB Technologijų ir inovacijų centras)	Lietuva	74 647	12 322	65 662	5 373	24.94
UAB Technologijų ir inovacijų centras (2013 m. gruodžio 4 d. naujai įsteigta įmonė)	Lietuva	14 989	17 493	2	(4)	20.00

Grupė neapskaitė asocijuotos įmonės UAB Technologijų ir inovacijų centras (2013 m. gruodžio 4 d. naujai įsteigta įmonė) nuosavybės sumažėjimo dalies tenkančio Grupei, nes sumažėjimas viršijo Grupės investicijos vertę:

	2013 12 31
Grupei tenkanti nuosavybės sumažėjimo dalis	(502)
Investicijos vertė	2
Neapskaityta nuosavybės sumažėjimo dalis	(500)

32. Investicijos į dukterines įmones

Bendrovės finansinėse ataskaitose

	2013 m.	2012 m.
Laikotarpio pradžioje	195 628	191 018
Kontroliuojančios dalies dukterinėje įmonėje padidėjimas	8 024	-
Įnašas į įstatinį kapitalą	-	4 610
Laikotarpio pabaigoje	203 652	195 628

Grupės finansinėse ataskaitose

2012 m. sausio 1 d. Bendrovė perdavė dukterinei įmonei UAB „Elektros tinklo paslaugos“ už naujai išleidžiamas akcijas ilgalaikio materialaus turto, kurio balansinė vertė buvo 708 tūkst. Lt ir atsargų ir kito trumpalaikio turto, kurių vertė 3 343 tūkst. Lt. Po šio turtinio įnašo valdoma Bendrovės dalis pasikeitė nuo 71,13% iki 74,97%. Konsoliduotose finansinėse ataskaitose sandorį atspindi įsigijimai iš nekontroliuojančios dalies. Dėl šio įnašo nuosavas kapitalas, priklausantis nekontroliuojančiai daliai sumažėjo, o nuosavas kapitalas, priklausantis Bendrovės savininkams padidėjo 124 tūkst. Lt.

2012 m. sausio 31 d. NT valdos, UAB padidino savo įstatinį kapitalą 4 338 tūkst. Lt, išleidžiant 43 381 paprastąją vardinę 100 Lt vertės akciją. Bendrovė įsigijo 5 591 vnt. naujai išleistą NT Valdos, UAB akciją. Už įsigytas akcijas Bendrovė atsiskaitė ilgalaikiu turtu, kurio apskaitinė vertė sudarė 559 tūkst. Lt. Po šio sandorio Bendrovės valdoma dalis pasikeitė nuo 57,93% iki 57,30%. Konsoliduotose finansinėse ataskaitose sandoris parodytas kaip pardavimas nekontroliuojančiai daliai. Kitą naujai išleistų akcijų dalį 37 790 akcijų įsigijo Lietuvos energija AB, akcijas apmokant nepiniginiais įnašais, kurio vertė buvo 3 774 tūkst. Lt. Grupei perleista 55 tūkst. Lt ilgalaikio materialiojo turto bei 3 719 tūkst. Lt investicinio turto., Iš viso Grupės nuosavas kapitalas padidėjo 3 774 tūkst. Lt. Padidėjimas priskirtinas nekontroliuojančiai daliai.

2013 m. sausio 7 d. Bendrovė ir LITGRID AB sudarė akcijų mainų sutartį. Šia akcijų mainų sutartimi Bendrovė perleido LITGRID AB nuosavybės teise priklausančias asocijuotosios įmonės UAB „TETAS“ akcijas, kurios sudaro 38,87 proc. UAB „TETAS“ įstatinio kapitalo, mainais įgyjant LITGRID AB perleidžiamas UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcijas, kurios sudaro 25,03 proc. UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ įstatinio kapitalo. Įsigijusi akcijas, Bendrovė tapo vienintele UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcininke. Dėl mainų sandorio, Bendrovės turimos UAB „TETAS“ akcijos, kurių vertė iki sandorio Grupėje ir Bendrovėje atitinkamai buvo 3 610 tūkst. Lt ir 2 488 tūkst. Lt, buvo įvertintos (iki 6 752 tūkst. Lt) ir dėl to susidarė Grupėje ir Bendrovėje atitinkamai 3 142 tūkst. Lt ir 4 264 tūkst. Lt vertinimo pelnas. Mainomų UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcijų vertė buvo 8 024 tūkst. Lt.

Nuostolių iš kontroliuojančios dalies dukterinėje įmonėje padidėjimo paskaičiavimas pateiktas žemiau:

	2013 m.
Gautas atlygis - nekontroliuojanti dalis tenkanti Bendrovei įsigijus dukterinės įmonės dalį	5 618
Dukterinės įmonės įsigyjamoms dalies vertė	(8 024)
Pelnas (nuostoliai) iš kontroliuojančios dalies dukterinėje įmonėje padidėjimo	(2 406)

33. Nepiniginiai sandoriai

Sudarant pinigų srautų ataskaitą buvo eliminuoti šie pagrindiniai nepiniginiai sandoriai:

2013 metais

Bendrovės finansinėse ataskaitose

2013 m. sausio 7 d. Bendrovė ir LITGRID AB sudarė akcijų mainų sutartį. Šia akcijų mainų sutartimi Bendrovė perleido LITGRID AB nuosavybės teise priklausančias asocijuotosios įmonės UAB „TETAS“ akcijas, kurios sudaro 38,87 proc. UAB „TETAS“ įstatinio kapitalo, už 6 751 tūkst. litų, mainais įgyjant LITGRID AB perleidžiamas UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcijas, kurios sudaro 25,03 proc. UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ įstatinio kapitalo už 8 024 tūkst. litų. Susidariusį akcijų verčių skirtumą 1 273 tūkst. litų Bendrovė sumokėjo pinigais. Įsigijusi akcijas, Bendrovė tapo vienintele UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcininke.

2012 metais

Bendrovės finansinėse ataskaitose

Ilgalaikio materialaus turto, kurio balansinė vertė buvo 1 267 tūkst. Lt ir atsargų ir kito trumpalaikio turto, kurių apskaitinė vertė 3 343 tūkst. Lt. perleidimas apmokant naujai išleistas dukterinių įmonių UAB „Elektros tinklo paslaugos“ ir NT valdos, UAB, akcijas (žr. 32 pastabą).

Grupės finansinėse ataskaitose

Lietuvos energijos gamyba, AB (nekontroliuojančios dalies) įnašas mainais už dukterinės įmonės NT valdos, UAB akcijas, įnešant ilgalaikį materialųjį turtą (55 tūkst. Lt) bei investicinį turtą (3 719 tūkst. Lt). Žr. 32 pastabą.

2013 metų AB LESTO
grupės konsoliduotas
metinis pranešimas

2014 m. kovo 12 d.

TURINYS

GENERALINIO DIREKTORIAUS KREIPIMASIS Į BENDROVĖS AKCININKUS.....	53
BENDROJI INFORMACIJA APIE EMITENTĄ.....	55
LESTO veikla	56
LESTO įmonių grupė.....	57
LESTO valdymas	58
Bendrovės strategija ir tikslai.....	65
Elektros skirstomasis tinklas.....	66
LESTO personalas	69
Klientų aptarnavimas	72
Socialinės atsakomybės projektai ir iniciatyvos	74
INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮSTATINĮ KAPITALĄ IR VERTYBINIUS POPIERIUS.....	78
VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ.....	83
Pajamos, sąnaudos ir pelningumas.....	83
Kiti finansiniai rodikliai	84
Rizikų ir neapibrėžtumų veiksniai bei jų valdymas.....	85
Auditoriai	89
Vidaus kontrolės sistema.....	89
ESMINIAI ĮVYKIAI EMITENTO VEIKLOJE	91

GENERALINIO DIREKTORIAUS KREIPIMASIS Į BENDROVĖS AKCININKUS

Gerbiamieji,

2013 metai elektros skirstomojo tinklo operatoriui AB LESTO buvo itin sėkmingi – grupė pirmą kartą nuo veiklos pradžios dirbo pelningai ir uždirbo 47,646 mln. Lt grynojo pelno. Pasiekėme aukščiausius iki šiol elektros energijos tiekimo patikimumo, klientų pasitenkinimo rodiklius. Taip pat ir pats skirstomasis tinklas veikė efektyviausiai iki šiol – patyrėme mažiausias skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudas ir daugiau elektros energijos patiekėme vartotojams. Ne kartą LESTO pasiekimai buvo įvertinti akcininkų, rinkos dalyvių, klientų, visuomenės ir žiniasklaidos.

LESTO grupės veiklos efektyvumo didėjimą geriausiai atspindi EBITDA (pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją) marža – 2013 m. ji išaugo iki 18,86 proc., kai 2012 m. ji siekė 17,12 proc. Grupės EBITDA pernai, lyginant su 2012 m., išaugo 17,3 proc., iki rekordinių 458,582 mln. litų. Šiuo metu LESTO yra viena iš didžiausių, vertinant kapitalizaciją, bendrovių Baltijos šalių vertybinių popierių biržose, veikianti viename iš stabiliausių – energetikos – sektoriuje.

Kelios priežastys lemia geresnius AB LESTO veiklos rezultatus. Peržiūrime LESTO vidaus procesus, juos tobuliname, todėl efektyvesnė veikla leidžia palaikyti žemas bendrovės veiklos sąnaudas. Laiku atliktos investicijos lemia mažesnes elektros sąnaudas technologiniuose įrenginiuose. Didelę įtaką gerėjantiems bendrovės rezultatams turi ir atsigauantis šalies ūkis – auga persiunčiamos elektros energijos kiekiai, didėja naujų elektros energijos vartotojų skaičius, tai augina bendrovės pajamas.

2014 m. LESTO ir toliau didelį dėmesį teiks veiklos efektyvumo didinimui. Šiuo metu peržiūrima ilgalaikė investicijų strategija, apimanti skirstomojo tinklo modernizavimą, kabelių linijų, kurios yra atsparios gamtos stichijų poveikiui, tiesimą, išmaniųjų apskaitų diegimą, informacinės technologijas ir kitas veiklai svarbias sritis. LESTO efektyvinant bendrovės procesus, ne tik mažėja bendrovės sąnaudos, bet ir gerėja klientams teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybė.

Investuojame į elektros energijos apskaitos prietaisų modernizavimą bei jų automatizavimą – nuotoliniu būdu gauname informaciją iš daugiau nei 20 tūkst. verslo klientams įrengtų elektros energijos skaitiklių, tai leidžia nuotoliniu būdu apskaityti daugiau nei pusę LESTO persiunčiamos elektros energijos. Investicijos į apskaitos prietaisų modernizavimą sudarė prielaidas plėtotis Lietuvos elektros biržai, formuotiis laisvai elektros energijos rinkai, kurioje vartotojai gali pasirinkti mažiausią kainą ir geriausias paslaugas teikiančius nepriklausomus elektros tiekėjus.

2015 m., numatoma, keisis elektros energijos kainų reguliavimo modelis – ruošiamasi naujo reguliavimo modelio (LRAIC) įvedimui. LRAIC – tai elektros energijos skirstymo ir perdavimo kainų reguliavimo metodas, kuris remiasi

ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų prognozavimu bei virtualiu, vartotojų poreikius atitinkančiu optimalaus tinklo modeliu. LESTO, kurios veikla yra reguliuojama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, nuosekliai ir kryptingai ruošiasi būsimoms permainoms.

Kitas iššūkis ateityje – Europos Sąjunga yra numačiusi šalims narėms energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimus. Pagal ES direktyvos reikalavimus yra apskaičiuotas privalomas sutaupyti energijos kiekis Lietuvoje 2014–2020 m. Ši direktyva LESTO reiškia įpareigojimus kiekvienais metais investuoti į naujas energijos taupymo priemones. Tam taip pat ruošiamės iš anksto ir planuojame investicijas energijos vartojimo efektyvumui didinti.

Pernai LESTO įteiktas Nacionalinis atsakingo verslo apdovanojimas – bendrovė pripažinta „Metų bendruomeniškiausia įmone“ Lietuvos didelių įmonių kategorijoje. LESTO 2013 m. pirmininkavo Nacionalinio atsakingo verslo įmonių tinklui (NAVJT) ir inicijavo Lietuvos atsakingo verslo asociacijos (LAVA) steigimą – asociacija ne tik tęs buvusio tinklo veiklą, tačiau ir aktyviau skatins atsakingos veiklos plėtrą įmonėse ir organizacijose, prisidės prie palankių sąlygų kūrimo siekiant darnaus šalies vystymosi. Tai įpareigoja tęsti pradėtą socialiai atsakingą veiklą, puoselėti darnaus vystymosi idėjas.

LESTO, atlikdama misiją patikimai tiekti elektros energiją, ir toliau dės visas pastangas didinti akcininkų, visuomenės, ir darbuotojų gaunamą vertę. Ačiū visiems, kurie prisideda prie mūsų sėkmės istorijos.

Pagarbiai,

Aidas Ignatavičius

AB LESTO generalinis direktorius

BENDROJI INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengta ataskaita

Ataskaita parengta už 2013 m. sausio – gruodžio mėnesius.

Pagrindiniai duomenys apie emitentą

Bendrovės pavadinimas	AB LESTO
Įmonės kodas	302577612
Įstatinis kapitalas	603 944 593 Lt
Buveinės adresas	Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius
Telefonas	(8 5) 277 7524
Faksas	(8 5) 277 7514
Elektroninis paštas	info@lesto.lt
Tinklalapis	www.lesto.lt
Teisinė – organizacinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010 m. gruodžio 27 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie bendrovę	Juridinių asmenų registras
Registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras

Informacija apie tai, kur ir kada galima susipažinti su ataskaita bei dokumentais, kuriais buvo naudotasi rengiant pranešimą, bei visuomenės informavimo priemonės, kuriose skelbiami bendrovės vieši pranešimai

Su ataskaita bei dokumentais, kuriais naudojantis ji buvo parengta, galima susipažinti darbo dienomis pirmadieniais – ketvirtadieniais 7.30–16.30 val., penktadieniais 7.30–15.15 val. AB LESTO buveinėje, Korporatyvinės komunikacijos skyriuje (Žvejų g. 14, Vilnius, 418 kab.). Ataskaita taip pat pateikiama bendrovės tinklalapyje www.lesto.lt ir Vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ tinklalapyje www.nasdaqomxbaltic.com.

Vieši pranešimai, kuriuos AB LESTO privalo skelbti pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, skelbiami Juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešiesiems pranešimams skelbti. Bendrovė pranešimus skelbia ir savo tinklalapyje (www.lesto.lt) bei vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ tinklalapyje (www.nasdaqomxbaltic.com).

Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją

Pareigos	Vardas, Pavardė	Telefono Nr.
Generalinis direktorius	Aidas Ignatavičius	(8 5) 277 7524
Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	Andrius Bendikas	(8 5) 277 7524
Finansų departamento direktorius	Artūras Paipolas	(8 5) 277 7524
Apskaitos departamento direktorė	Zina Chmieliauskienė	(8 5) 277 7524

Ataskaita yra parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu, Lietuvos banko valdybos 2013 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 03-48 patvirtintomis Periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, kitais galiojančiais įstatymais ir teisės aktais.

Ataskaitos pasirašymo diena

Ataskaita parengta ir pasirašyta 2014 m. kovo 12 d.

LESTO veikla

AB LESTO (toliau – LESTO, Bendrovė) įsteigta sujungiant reorganizuotas Lietuvos skirstomųjų tinklų bendroves – akcinę bendrovę Rytų skirstomieji tinklai ir akcinę bendrovę „VST“, kurios 2010 m. gruodžio 31 d. baigė savo veiklą kaip juridiniai asmenys. LESTO perėmė akcinės bendrovės Rytų skirstomųjų tinklų ir akcinės bendrovės „VST“ turta, teises ir pareigas ir nuo 2011 m. sausio 1 d. pradėjo elektros energijos skirstymo bei visuomeninio elektros energijos tiekėjo veiklą.

LESTO – Lietuvos elektros skirstomųjų tinklų operatorius, kurio pagrindinės funkcijos: elektros energijos persiuntimas skirstymo tinklais, vartotojų poreikių tenkinimas, naujų vartotojų įrenginių ir objektų prijungimas, skirstomųjų tinklų eksploatavimas, jų priežiūra, valdymas, plėtojimas, saugumo ir patikimumo užtikrinimas. LESTO geografinė rinka yra Lietuva.

LESTO vertybės

BENDRADARBIAVIMAS – mes dirbame komandoje ir prisiimame atsakomybę.

PAGARBA – mes gerbiame kiekvieną žmogų ir aplinką, kurioje gyvename.

PASIŠVENTIMAS – mes didžiuojamės dirbdami energetikais ir tarnaudami visuomenei.

POZITYVUMAS – mes skleidžiame gerą nuotaiką ir dažniau žiūrime į priekį, o ne atgal.

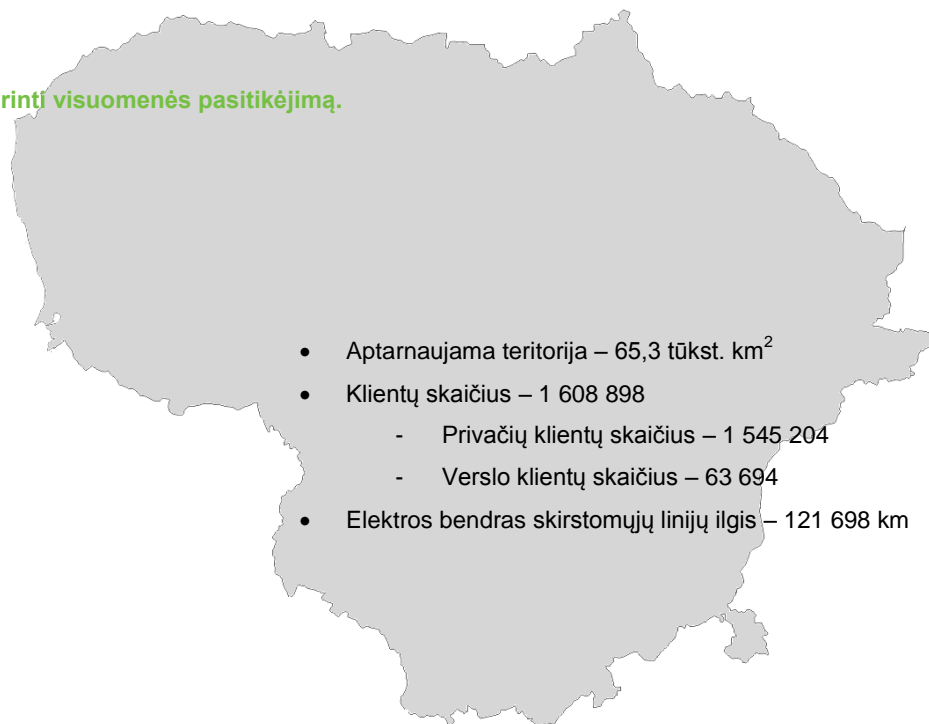
INOVATYVUMAS – mes nuolat tobulėjame ir patys inicijuojame pokyčius.

LESTO misija

Patikima elektros energija kiekvieno prasmingam gyvenimui.

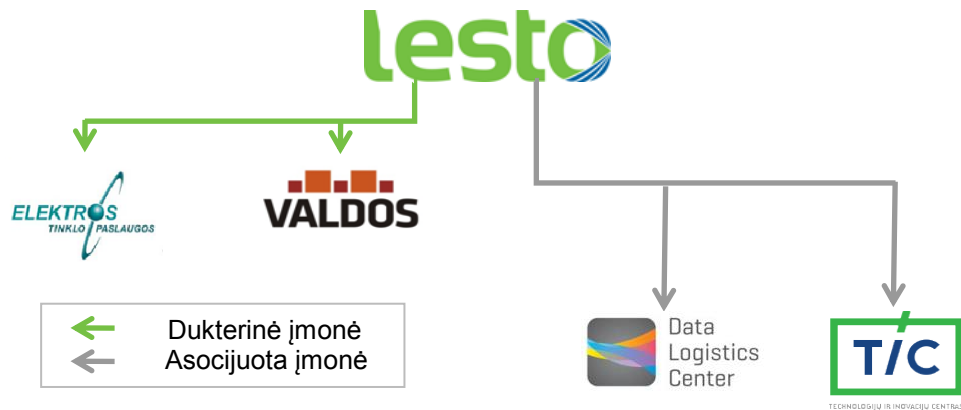
LESTO vizija

Pavyzdinė įmonė, turinti visuomenės pasitikėjimą.

LESTO įmonių grupė

Ataskaitos pasirašymo dieną LESTO su dukterinėmis bendrovėmis UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ ir NT Valdos, UAB, bei asocijuotomis bendrovėmis UAB Technologijų ir inovacijų centru ir UAB Duomenų logistikos centru (UAB Duomenų logistikos centras ataskaitos pasirašymo dieną valdė 100% VŠĮ Respublikinio energetikų mokymo centro ir 0,59% NT Valdos, UAB, akcijų (dalininko teisių) paketus) sudaro LESTO įmonių grupę (toliau – LESTO grupė).

Pagrindinė informacija apie susijusias įmones

	UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“	NT Valdos, UAB	UAB Duomenų logistikos centras	UAB Technologijų ir inovacijų centras
Adresas	Motorų g. 2, Vilnius	Geologų g. 16, Vilnius	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius
Įregistravimo data	2004 m. gruodžio 8 d.	2007 m. sausio 18 d.	2010 m. liepos 9 d.	2013 m. gruodžio 4 d.
Įmonės kodas	300072351	300634954	302527488	303200016
Telefonas	(8 5) 210 6809	(8 5) 210 6539	(8 5) 278 2272	(8 5) 278 2272
Faksas	(8 5) 216 7875	(8 5) 210 6543	(8 5) 278 2299	(8 5) 278 2299
Elektroninis paštas	etp@etpa.lt	info@valdos.eu	info@etic.lt	info@etic.lt
Tinklapis	www.elektrostinklopaslaugos.lt	www.valdos.eu	www.etic.lt	www.etic.lt
LESTO turima kapitalo dalis, proc. 2013 m. gruodžio 31 d.	100	57,30	24,94	20
Pagrindinės veiklos pobūdis	Elektros tinklų projektavimo, statybos, remonto, techninės priežiūros, vartotojų objektų prijungimo prie elektros tinklų paslaugos.	Nekilnojamojo turto ir transporto priemonių nuomos ir administravimo paslaugos.	Duomenų perdavimas ir duomenų centrų nuomos paslaugų teikimas.	Elektros energetikos grupės įmonių IT ūkio priežiūra ir aptarnavimas.

LESTO valdymas

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2013 m. sausio 1 d.) Bendrovės valdymo organai buvo visuotinis akcininkų susirinkimas, kolegialus valdymo organas – valdyba, ir vienasmenis valdymo organas – generalinis direktorius.

2013 m. liepos 26 d. įvykęs neeilinis LESTO visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino naują Bendrovės įstatų redakciją. Nauja Bendrovės įstatų redakcija įregistruota 2013 m. liepos 31 d.

Ataskaitos pasirašymo dieną pagal Bendrovės įstatus Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, kolegialus valdymo organas – valdyba, ir vienasmenis valdymo organas – generalinis direktorius.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatatai.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės akcininkai turėjo vienodas teises (turtines ir neturtines), numatytas įstatymuose, kituose teisės aktuose bei Bendrovės įstatuose. Nė vienas Bendrovės akcininkas neturėjo jokių specialių kontrolės teisių, visų akcininkų teisės yra vienodos.

Bendrovės valdymo organai per ataskaitinį laikotarpį sudarė tinkamas sąlygas įgyvendinti Bendrovės akcininkų teises.

2013 m. įvyko trys akcininkų susirinkimai. Visuose akcininkų susirinkimuose dalyvavo ir dalyvauja LESTO generalinis direktorius. Stebėtojų tarybos nariai nė viename akcininkų susirinkime nedalyvavo.

Stebėtojų taryba

LESTO stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas.

Stebėtojų tarybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatatai. LESTO stebėtojų tarybą sudaro trys nariai, kurie yra renkami visuotiniame akcininkų susirinkime ketverių metų kadencijai. Ne mažiau kaip vieną trečdalį LESTO stebėtojų tarybos sudaro nepriklausomi nariai. Stebėtojų taryba iš savo narių renka stebėtojų tarybos pirmininką.

2013 m. liepos 26 d. visuotinis akcininkų susirinkimas LESTO stebėtojų tarybos nariais išrinko Iloną Daugėlaitę ir Darių Kašauską. Trečias stebėtojų tarybos narys visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu nebuvo renkamas.

2013 m. rugsėjo 30 d. visuotinis akcininkų susirinkimas nepriklausomu LESTO stebėtojų tarybos nariu išrinko Petrą Povilą Čėsna.

2013 m. lapkričio 18 d. Bendrovės stebėtojų taryba LESTO stebėtojų tarybos pirmininku išrinko Darių Kašauską.

Ataskaitos pasirašymo dieną Bendrovės stebėtojų tarybą sudarė stebėtojų tarybos pirmininkas Darius Kašauskas, stebėtojų tarybos nariai – Ilona Daugėlaitė ir Petras Povilas Čėsna (nepriklausomas narys).

Stebėtojų tarybos kadencijos pradžia – naujos redakcijos Bendrovės įstatų įregistravimo diena, t. y. 2013 m. liepos 31 d. Stebėtojų tarybos kadencijos pabaiga – 2017 m. liepos 31 d.

Per 2013 metus įvyko trys stebėtojų tarybos posėdžiai, kuriuose dalyvavo visi posėdžio metu stebėtojų tarybos sudėtyje buvę stebėtojų tarybos nariai.

Valdyba

LESTO valdyba – kolegialus Bendrovės valdymo organas.

Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatatai. LESTO valdybą sudaro penki valdybos nariai, kurie yra renkami stebėtojų tarybos ketverių metų kadencijai. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje (2013 m. sausio 1 d.) Bendrovės valdybą sudarė valdybos pirmininkas Darius Maikštėnas (nepriklausomas valdybos narys), valdybos nariai – Arvydas Tarasevičius, Edita Jonikienė (nepriklausoma valdybos narė) ir Paulius Martinkus.

2013 m. balandžio 30 d. įvykusio LESTO eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu valdybos nare iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos (2014 m. gruodžio 13 d.) išrinkta Ramutė Ribinskienė.

2013 m. rugpjūčio 27 d. nepriklausoma valdybos narė Edita Jonikienė ir valdybos narys Paulius Martinkus pateikė pareiškimus dėl atsistatydinimo iš valdybos narių pareigų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis, valdybos narės Editos Jonikienės ir valdybos nario Pauliaus Martinkaus įgaliojimai pasibaigė 2013 m. rugsėjo 11 d.

2013 m. rugsėjo 17 d. stebėtojų taryba priėmė sprendimą atšaukti Bendrovės valdybą in corpore ir LESTO valdybos nariais išrinko Aidą Ignatavičių, Virgilijų Žukauską, Andrių Bendiką, Sergejų Ignatjevą ir Dalią Andrulionienę.

2013 m. rugsėjo 17 d. valdybos sprendimu LESTO valdybos pirmininku išrinktas Aidas Ignatavičius.

Ataskaitos pasirašymo dieną Bendrovės valdybą sudarė valdybos pirmininkas Aidas Ignatavičius ir valdybos nariai – Virgilijus Žukauskas, Andrius Bendikas, Sergejus Ignatjevas ir Dalia Andrulionienė.

Valdybos kadencijos pradžia – 2013 m. rugsėjo 17 d. Valdybos kadencijos pabaiga – 2017 m. rugsėjo 17 d.

Bendrovės vadovas – generalinis direktorius

Generalinis direktorius – vienasmenis Bendrovės valdymo organas.

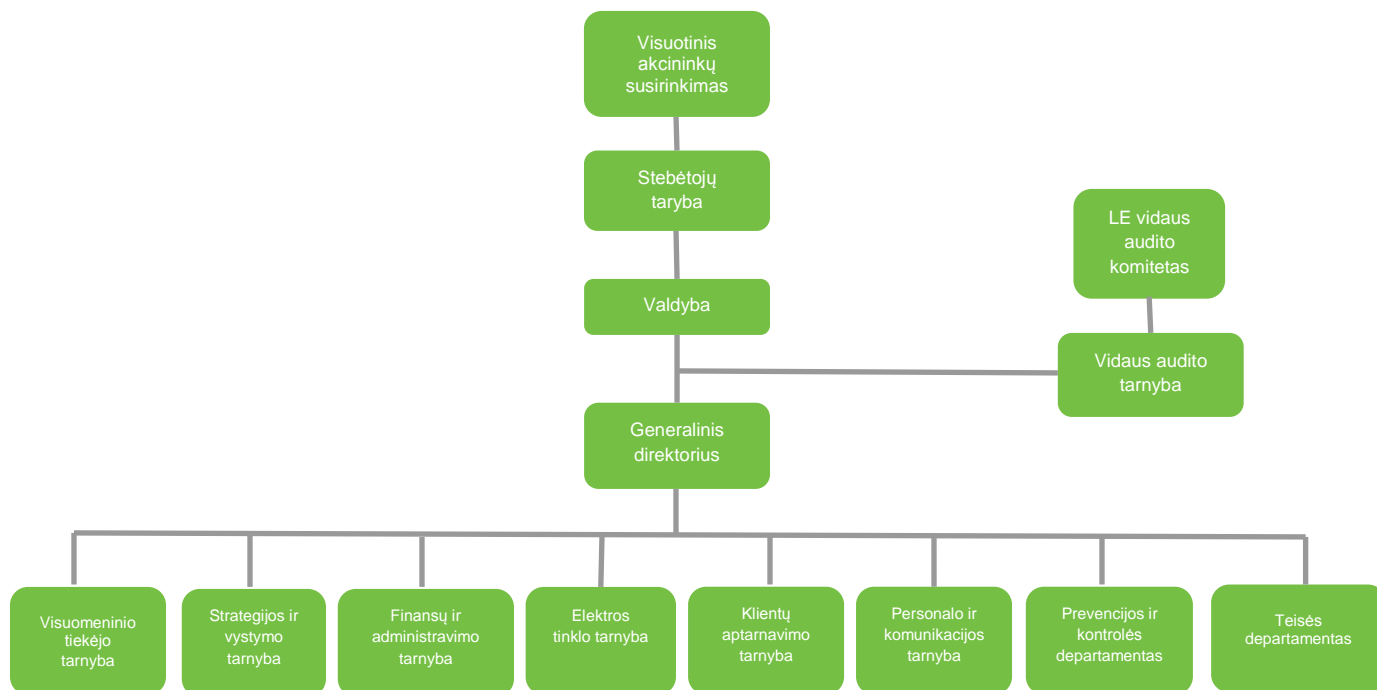
Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Generalinį direktorių renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba. Generalinis direktorius organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius, išskyrus Bendrovės įstatų ir teisės aktų numatytus atvejus.

2013 m. gegužės 28 d. Bendrovės valdyba nuo 2013 m. birželio 21 d. iš LESTO generalinio direktoriaus pareigų jo prašymu (suėjus pensiniam amžiui) atšaukė Arvydą Tarasevičių, kuris LESTO generalinio direktoriaus pareigas ėjo nuo 2010 m. gruodžio 13 d.

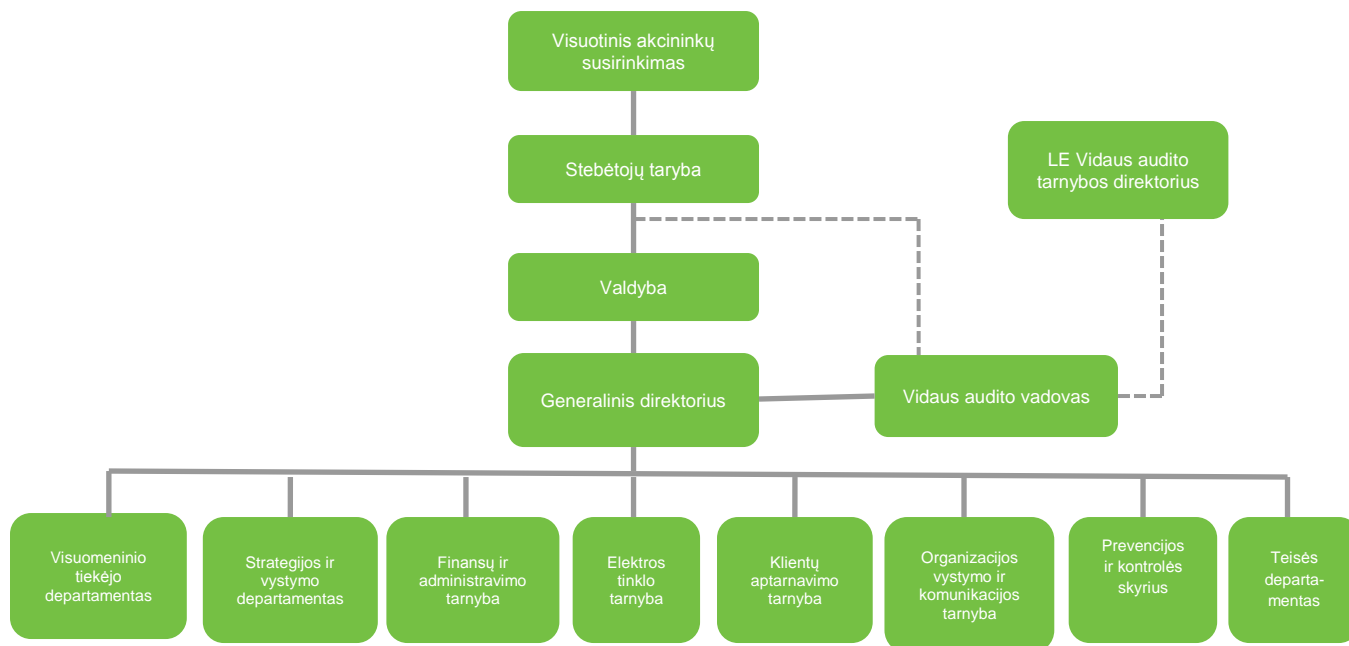
2013 m. birželio 19 d. valdyba laikinai einančiu Bendrovės generalinio direktoriaus pareigas išrinko LESTO Elektros tinklo tarnybos direktorių-generalinio direktoriaus pavaduotoją Virgilijų Žukauską. Buvo nutarta, kad jis pareigas eis nuo 2013 m. birželio 22 d. iki kol Bendrovės valdyba išrinks nuolat pareigas einantį Bendrovės vadovą.

2013 m. rugsėjo 17 d. valdyba LESTO generaliniu direktoriumi nuo 2013 m. rugsėjo 23 d. išrinko Aidą Ignatavičių.

LESTO valdymo struktūra iki 2013.12.31

LESTO valdymo struktūra nuo 2014.01.01

LESTO stebėtojų taryba

Darius Kašauskas (g. 1972 m.)
Stebėtojų tarybos pirmininkas

Pareigas eina:
nuo 2013 m. liepos 31 d.
Kadencijos pabaiga:
2017 m. liepos 31 d.

Išsilavinimas:
ISM vadybos ir ekonomikos universitetas,
BI Norwegian Business school,
Vadybos magistro laipsnis.
Vilniaus universitetas,
Ekonomikos magistro laipsnis.

Pagrindinė darbovietė:
UAB „Lietuvos energija“,
Finansų ir išdo direktorius

Ilona Daugėlaitė (g. 1970 m.)
Stebėtojų tarybos narė

Pareigas eina:
nuo 2013 m. liepos 31 d.
Kadencijos pabaiga:
2017 m. liepos 31 d.

Išsilavinimas:
Vilniaus universitetas,
Hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos
magistro laipsnis.

Pagrindinė darbovietė:
UAB „Lietuvos energija“,
Organizacinio vystymo direktorė

Petras Povilas Čėsna (g. 1945 m.)
Nepriklausomas stebėtojų tarybos narys

Pareigas eina:
nuo 2013 m. rugsėjo 30 d.
Kadencijos pabaiga:
2017 m. liepos 31 d.

Išsilavinimas:
Vilniaus universitetas,
Ekonomisto kvalifikacija

Pagrindinė darbovietė:
Lietuvos parodų ir kongresų centras
LITEXPO, valdybos pirmininkas

LESTO valdyba ir generalinis direktorius

Aidas Ignatavičius (g. 1974 m.)
Valdybos pirmininkas
Generalinis direktorius

Valdybos pirmininko pareigas eina:
 nuo 2013 m. rugsėjo 17 d.
Kadencijos pabaiga:
 2017 m. rugsėjo 17 d.

Generalinio direktoriaus pareigas eina:
 Nuo 2013 m. rugsėjo 23 d.

Išsilavinimas:
 Vilniaus universitetas,
 Verslo administravimo ir vadybos
 magistro laipsnis

Pagrindinė darbovietė:
 LESTO, generalinis direktorius

Andrius Bendikas (g. 1973 m.)
Valdybos narys

Pareigas eina:
 nuo 2013 m. rugsėjo 17 d.
Kadencijos pabaiga:
 2017 m. rugsėjo 17 d.

Išsilavinimas:
 Baltijos Vadybos Institutas (BMI),
 verslo administravimo magistro laipsnis

Pagrindinė darbovietė:
 LESTO, Finansų ir administravimo
 tarnybos direktorius

Dalia Andrulionienė (g. 1971 m.)
Valdybos narė

Pareigas eina:
 nuo 2013 m. rugsėjo 17 d.
Kadencijos pabaiga:
 2017 m. rugsėjo 17 d.

Išsilavinimas:
 Vilniaus universitetas,
 Ekonomikos magistro laipsnis
 ISM vadybos ir ekonomikos
 universitetas,
 Vadovų magistro laipsnis

Pagrindinė darbovietė:
 LESTO, Organizacijos vystymo ir
 komunikacijos tarnybos direktorė

Virgilijus Žukauskas (g. 1961 m.)
Valdybos narys

Pareigas eina:
 nuo 2013 m. rugsėjo 17 d.
Kadencijos pabaiga:
 2017 m. rugsėjo 17 d.

Išsilavinimas:
 Kauno technologijos universitetas,
 Elektros energijos tiekimo pramonės
 įmonių, miestams ir žemės ūkiui
 magistro laipsnis.

Pagrindinė darbovietė:
 LESTO, Elektros tinklo tarnybos
 direktorius-generalinio direktoriaus
 pavaduotojas

Sergejus Ignatjevas (g. 1965 m.)
Valdybos narys

Pareigas eina:
 nuo 2013 m. rugsėjo 17 d.
Kadencijos pabaiga:
 2017 m. rugsėjo 17 d.

Išsilavinimas:
 Vilniaus universitetas,
 Finansų ir kredito magistro laipsnis

Pagrindinė darbovietė:
 LESTO, Klientų aptarnavimo tarnybos
 direktorius

LESTO stebėtojų tarybos ir valdybos narių bei administracijos narių dalyvavimas įmonių ir organizacijų veikloje, taip pat turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis

Vardas, pavardė	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo dalis, proc.	Balsų dalis, proc.
Stebėtojų taryba			
Darius Kašauskas	LESTO, stebėtojų tarybos pirmininkas	-	-
	UAB „Lietuvos energija“, valdybos narys, Finansų ir išdo direktorius	-	-
	UAB NT Valdos, valdybos narys	-	-
	UAB LitGas, valdybos narys	-	-
Ilona Daugėlaitė	UAB „Kauno energetikos remontas“, valdybos narys	-	-
	LESTO, stebėtojų tarybos narė	-	-
	UAB „Lietuvos energija“, valdybos narė, Organizacinio vystymo direktorė	-	-
	UAB Duomenų logistikos centras, valdybos narė	-	-
Petras Povilas Čėsna	UAB Technologijų ir inovacijų centras, valdybos pirmininkė	-	-
	UAB Elektros tinklo paslaugos, valdybos narė	-	-
	LESTO, nepriklausomas stebėtojų tarybos narys	-	-
Virgilijus Žukauskas	Lietuvos parodų ir kongresų centras LITEXPO, valdybos pirmininkas	-	-
	Lietuvos Respublikos Seimas, Seimo narės I. Šiaurinės visuomeninis padėjėjas	-	-
Valdyba			
Aidas Ignatavičius	LESTO, valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	-	-
	UAB Technologijų ir inovacijų centras, valdybos narys	-	-
Virgilijus Žukauskas	LESTO, valdybos narys, Elektros tinklo tarnybos direktorius-generalinio direktoriaus pavaduotojas	0,000012	0,000012
Andrius Bendikas	LESTO, valdybos narys, Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	-	-
Sergejus Ignatjevas	LESTO, valdybos narys, Klientų aptarnavimo tarnybos direktorius	-	-
	Pylimo g. 36 pirmojo korpuso daugiabučio savininkų bendrija, pirmininkas	-	-
Dalia Andrulionienė	LESTO, valdybos narė, Organizacijos vystymo ir komunikacijos tarnybos direktorė	-	-
Bendrovės administracijos nariai			
Aidas Ignatavičius	žr. aukščiau pateiktą informaciją	-	-
Zina Chmieliauskienė	LESTO, vyr. finansininkė, Apskaitos departamento direktorė	-	-

Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas pinigų sumas LESTO stebėtojų tarybos nariams*, valdybos nariams**, generaliniam direktoriui ir Apskaitos departamento direktoriui****

	Darbo užmokestis, Lt	Valdybos ir stebėtojų tarybos narių atlyginimai***, Lt
Generalinis direktorius Arvydas Tarasevičius (2013.01.01-2013.06.21)	234 508*****	-
L. e. p. generalinis direktorius Virgilijus Žukauskas (2013.06.22-2013.09.22)	52 500	-
Generalinis direktorius Aidas Ignatavičius (nuo 2013.09.23)	49 016	-
Valdybos pirmininkas Aidas Ignatavičius	-	17 381
Valdybos pirmininkas Darius Maikštėnas	-	23 100
Valdybos narė Edita Jonikienė	-	12 450
Valdybos narė Dalia Andrulionienė	-	10 429
Valdybos narys Virgilijus Žukauskas	-	10 429
Valdybos narys Andrius Bendikas	-	10 429
Valdybos narys Sergejus Ignatjevas	-	10 429
Stebėtojų tarybos pirmininkas Darius Kašauskas	-	-
Stebėtojų tarybos narė Ilona Daugėlaitė	-	-
Stebėtojų tarybos narys Petras Povilas Čėsna (nepriklausomas narys)	-	1 500
Vyr. finansininkė, Apskaitos departamento direktorė Zina Chmieliauskienė	172 048	-
Iš viso administracijos nariams:	508 072	96 147

*LESTO įstatuose numatyta: „Su stebėtojų tarybos nariais gali būti sudaromos sutartys dėl veiklos stebėtojų taryboje, kuriose numatomos jų teisės, pareigos ir atsakomybė. Nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti mokamas atlygis už veiklą stebėtojų taryboje. Stebėtojų tarybos narių sutarčių sąlygas bei nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktu nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovių valdymo praktika, nustato visuotinis akcininkų susirinkimas“. 2013 m. rugpjūčio 2 d. sutartys dėl LESTO stebėtojų tarybos nario veiklos sudarytos su Dariumi Kašausku ir Ilona Daugėlaite. 2013 m. rugsėjo 30 d. sutartis dėl LESTO nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos sudaryta su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu Petru Povilu Čėsna.

**LESTO įstatuose numatyta: „Su valdybos nariais prieš jiems pradėdant eiti pareigas gali būti sudaromos sutartys dėl veiklos valdyboje, kuriose numatomos jų teisės (įskaitant teisę į atlygį už veiklą valdyboje, jeigu būtų priimtas sprendimas mokėti tokį atlygį), pareigos ir atsakomybė. Sutarčių su valdybos nariais sąlygas nustato stebėtojų taryba“. 2013 m. rugsėjo 17 d. sutartys dėl LESTO valdybos nario veiklos sudarytos su Andriumi Bendiku, Sergejumi Ignatjevu, Virgilijumi Žukausku ir Dalia Andrulioniene. 2013 m. rugsėjo 17 d. sutartis dėl LESTO valdybos pirmininko veiklos sudaryta su Aidu Ignatavičiumi.

***Stebėtojų tarybos nariams ir valdybos nariams premijos nėra numatytos ir nemokamos. Mokamas tik valandinis / mėnesinis atlygis.

****LESTO nėra perleidusi turto valdymo ar suteikusi garantijų organų nariams. Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas.

*****Iš jų išeitinės ir atostogų kompensacijos sudarė 109 808 Lt.

Emitento ir jo organų narių, sudarytų komitetų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties, arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Tokio pobūdžio susitarimai tarp emitento ir jo organų narių ar darbuotojų nebuvo sudaryti.

Bendrovės strategija ir tikslai

LESTO ilgalaikė strategija iki 2020 m. numato Bendrovės siekį būti efektyvia, optimaliai išteklius naudojančia, į kliento pasitenkinimą besiorientuojančia ir visuomenės pasitikėjimą turinčia Bendrove. LESTO savo veikla siekia prisidėti prie UAB „Lietuvos energija“ strategijoje ir Nacionalinėje energetikos strategijoje iškeltų tikslų, Europos Sąjungos iniciatyvų taupyti energiją, saugoti aplinką, integruotis į bendrą elektros energijos rinką, tiekti saugią, patikimą ir prieinamą energiją, dinamiškai prisitaikyti prie besikeičiančios vidinės ir išorinės aplinkos.

Bendrovė siekia didinti savo vertę dirbdama šiomis kryptimis:

- didindama klientų aptarnavimo efektyvumą ir kokybę;
- kurdama modernią, į pokyčius orientuotą organizacinę kultūrą, taikyti šiuolaikinius vadybos metodus, efektyvinti veiklos procesus;
- mažindama nuostolius elektros energijos tinkle, užtikrindama naujų vartotojų prijungimą ir patikimą tinklo veikimą.

Įgyvendinant ilgalaikę strategiją išskiriami 2 veiklos prioritetai:

- veiklos efektyvumo didinimas;
- šiuolaikinių technologijų diegimas.

Per 2013 m. LESTO įgyvendintos šios priemonės:

- išplėstas savitarnos svetainės „Mano Elektra“ funkcionalumas – įdiegtos 28 naujos paslaugos ir klientams sudaryta galimybė LESTO teikiamas paslaugas gauti patogesniu būdu;
- siekiant organizuoti darbą efektyviau, centralizuotos tinklo eksploatavimo funkcijos.

Veiklos efektyvumas

Artimiausius metus veiklos efektyvumui didinti bus skiriamas didžiausias dėmesys. Suplanuotos inovatyvios veiklos optimizavimo priemonės leis optimizuoti Bendrovės išlaidas ir užtikrinti pakankamą investicijų į tinklo atnaujinimą ir modernizavimą lygį. Tuo pačiu metu Bendrovės klientams bus siekiama užtikrinti paslaugų kokybę ne prastesnę nei Europos Sąjungos vidurkis.

Atsižvelgiant į augantį vartotojų sąmoningumą bei didėjančius lūkesčius kokybei, bus toliau aktyviai vystomi elektroniniai klientų aptarnavimo ir informavimo kanalai, vis daugiau paslaugų teikiant klientui patogiu būdu.

Vykstant dideliems pokyčiams reikalingi itin aukštos kompetencijos darbuotojai bei į pokyčius orientuota organizacinė kultūra. Šiems tikslams pasiekti kuriamos darbuotojų kompetencijos, efektyvumo, motyvacijos didinimo bei komandinio darbo stiprinimo programos.

Technologijos

Po intensyvaus veiklos optimizavimo etapo tolimesnis elektros tinklo efektyvumo gerinimas galimas investuojant į šiuolaikines technologijas, skirtas nuostolių elektros tinkle mažinimui: elektros tinklo automatizavimo sprendimus, pažangias elektros tinklo ir atjungimų valdymo sistemas, modernius inžinerinius ir technologinius elektros tinklo plėtros sprendimus ir kita. LESTO nuolat vertina naujų technologijų teikiamas naudas ir siekia bei sieks jas pritaikyti savo veikloje.

Naujų technologijų vystymasis elektros energetikoje turės didelės įtakos Bendrovės veiklai į elektros tinklą integruojant iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančias elektrines: vėjo, saulės, vandens ir biokuro, plečiantis elektromobilių įkrovimo tinklui, diegiant išmaniuosius skaitiklius.

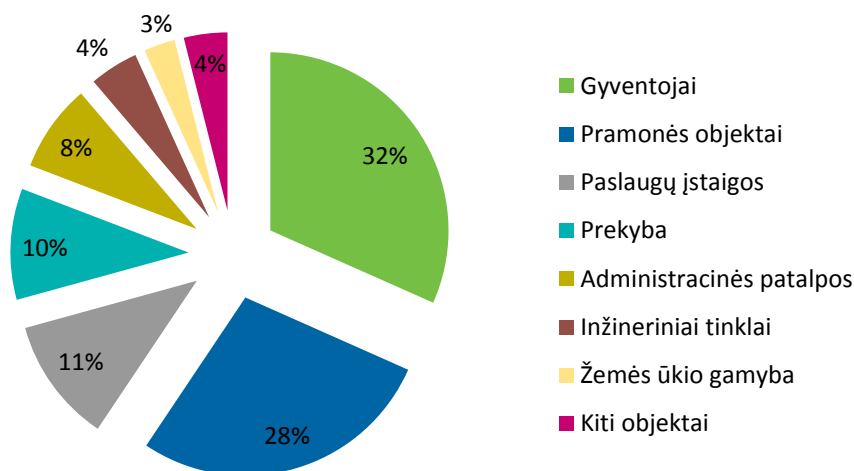
Elektros skirstomasis tinklas

Veiklos vystymas ir plėtra

Veiklos rodikliai	2013 m.	2012 m.
Gauta elektros energijos į skirstomąjį tinklą, mln. kWh	8 874	8 804
Skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudos, mln. kWh	664	691
Persiųstos elektros energijos kiekis, mln. kWh	8 209	8 113
Parduotos elektros energijos kiekis, mln. kWh	3 061	3 609
Elektros energijos tiekimo kokybės rodikliai:		
SAIDI, min. (su „force majeure“)	153,9	288,1
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)	1,43	1,83

Per dvylika 2013 m. mėnesių LESTO savo klientams persiuntė 8 209 mln. kWh elektros energijos. Elektros energijos pardavimų apimtys iš to skaičiaus sudarė 37,3 proc., likusiems vartotojams LESTO teikė tik persiuntimo paslaugą. Lyginant su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu, parduotos elektros energijos kiekis sumažėjo 15,2 proc., o persiųstos elektros energijos kiekis padidėjo 1,2 proc. Tokį parduotos elektros energijos kiekio pokytį lėmė tai, kad vis daugiau vartotojų renkasi nepriklausomus tiekėjus. Bendrovės skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudos per 2013 m. dvylika mėnesių sudarė 664 mln. kWh, ir tai sudarė 7,5 proc. nuo gauto elektros energijos kiekio, per tą patį 2012 m. laikotarpį šios sąnaudos siekė 7,8 proc.

Persiųstos elektros energijos kiekis pagal objektus

32 proc. LESTO persiunčiamos elektros energijos suvartojo gyventojai. Pramonės objektai ir paslaugų įstaigos suvartojo atitinkamai 28 proc. ir 11 proc. elektros energijos. Lyginant su 2012 m. duomenimis, elektros energijos persiuntimo objektams struktūra nepakito.

LESTO skiria daug dėmesio elektros tinklo plėtrai ir modernizavimui. Visuomenei tai teikia ir ekonominę, ir socialinę naudą, didina elektros energijos tiekimo patikimumą ir kokybę, sudaro geresnes sąlygas elektros energiją vartoti racionaliau, taip pat prisideda prie Bendrovės vykdomos aplinkosaugos gerinimo krypties.

2013 m. dvylikos mėnesių LESTO investicijos sudarė 298,5 mln. Lt. Tai, lyginant su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu, yra 7,6 proc. mažiau.

Per 2013 m. dvylika mėnesių, palyginus su 2012 m. atitinkamu laikotarpiu, labiausiai sumažėjo investicijos, skirtos 0,4–10 kV elektros tinklų rekonstravimui (24 proc.), ir investicijos, skirtos 110–35kV elektros tinklų rekonstravimui (23,8 proc.). Investicijos į energetikos objektų išpirkimą, lyginant su 2012 m. dvylika mėnesių, padidėjo 18,2 proc.

LESTO investicijos į ilgalaikį turą, tūkst. Lt

	2013 m.	2012 m.	Pokytis, proc.	Struktūra proc.	
				2013 m.	2012 m.
Investicijos į plėtrą	175 453	163 234	7,5	58,8	50,6
Naujų vartotojų įrenginių prijungimas	173 442	161 532	7,4	58,1	50,0
Energetikos objektų išpirkimas	2 011	1 702	18,2	0,7	0,6
Investicijos į palaikymą	123 007	159 608	-22,9	41,2	49,4
0,4–10 kV elektros tinklas	70 841	93 242	-24,0	23,7	28,9
110–35 kV elektros tinklas	41 809	54 883	-23,8	14,0	17,0
Kitos investicijos	10 357	11 483	-9,8	3,5	3,5
Iš viso	298 460	322 843	-7,6	100,0	100,0

Per 2013 m. LESTO prijungė 20 649 naujų vartotojų objektus – 13,9 proc. daugiau nei 2012 m., kuomet prijungta 18 130 naujų vartotojų objektų. Naujų vartotojų prijungtų objektų leistinoji naudoti galia sudarė 297,4 MW – tai 25,6 proc. daugiau nei 2012 m., kuomet leistinoji naudoti galia sudarė 236,8 MW.

2013 m. LESTO tęsė sodininkų bendrijų tinklų išpirkimą, siekdama patenkinti išaugusius sodininkų elektros energijos vartojimo ir infrastruktūros aptarnavimo poreikius bei užtikrinti patikimą, saugų elektros energijos tiekimą ir tinklų modernizavimą. Per 2013 m. LESTO išpirko 19 sodininkų bendrijų elektros tinklus. Nuo išpirkimo proceso pradžios (2003 m.) LESTO išpirko 934, arba 97 proc., sodininkų bendrijų elektros tinklų.

2013 m. gruodžio 27 d. visiškai pabaigtas 2012 m. kovo 29 d. Bendrovės su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir LVPA pasirašyto projekto „AB LESTO skirstomojo tinklo plėtra – kaimo sodybų elektrifikavimas“ (projekto kodas Nr. VP2-4.2-ŪM-01-K-03-001) finansavimo ir administravimo sutarties įgyvendinimas. Sutarties objektas – 31-os neelektrifikuotos sodybos prijungimo prie elektros tinklo techniniai darbai vakarinėje Lietuvos dalyje. Šiam tikslui pasiekti buvo nutiesta 29,26 km elektros tiekimo linijų, sumontuota 16 transformatorių.

2013 m. spalio 10 d. visiškai pabaigtas 2009 m. lapkričio 19 d. Bendrovės su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir LVPA pasirašyto projekto „Akcinės bendrovės „VST“ skirstomųjų tinklų modernizavimas“ (projekto kodas Nr. VP2-4.2-ŪM-01-K-01-004) finansavimo ir administravimo sutarties įgyvendinimas. Sutarties objektas – naujų transformatorių, skirstomųjų punkty, transformatorių pastorių statyba, elektros energijos tiekimo oro linijų keitimas požeminėmis kabelių linijomis, skirstomųjų elektros tinklų rekonstrukcija, SCADA valdymo sistemos išplėtimas. Šiam tikslui pasiekti buvo naujai įrengtos ar modernizuotos 5 transformatorių pastotės, naujai nutiesta 46,27 km elektros linijų, elektros energijos tiekimo patikimumas pagerintas 27 tūkst. elektros energijos vartotojų.

2013 m. gruodžio 13 d. Bendrovė pasirašė projekto „AB LESTO komplektinių transformatorių keitimas stulpinėmis transformatorinėmis“ finansavimo ir administravimo sutartį su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir LVPA. Pagal šią sutartį projekto finansavimui iš ES struktūrinių fondų skirta suma sudaro iki 7,769 mln. Lt. Bendra iki 2015 m. rugpjūčio 28 d. truksiančio projekto vertė sudaro 19,423 mln. Lt, unikalus projekto kodas – VP2-4.2-ŪM-01-K-04-001. Projekto metu, atliekant skirstomųjų tinklų modernizavimo darbus, 724 fiziškai ir morališkai nusidėvėjusios komplektinės transformatorinės bus pakeistos moderniomis stulpinėmis transformatorinėmis. Tai leis patenkinti didėjančias apkrovas ir elektros energijos tiekimo patikimumo bei kokybės reikalavimus. Darbai bus atliekami visoje Lietuvoje. Planuojama įgyvendinti projekto metu bus užtikrintas nepertraukiamas elektros energijos tiekimas vartotojams. Projekto rezultatų kuriama nauda galės laisvai naudotis visi vartotojai projekto įgyvendinimo teritorijose – vartotojai, prisijungę prie modernizuojamų transformatorių. Planuojamas įgyvendinti projektas taip pat prisidės ir prie regionų vystymosi.

Įgyvendinant 2012 m. kovo 29 d. tarp Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros (toliau LVPA) ir LESTO pasirašytą projekto „AB LESTO elektros skirstomojo tinklo modernizavimas ir plėtra sodininkų bendrijose“ (projekto kodas Nr. VP2-4.2-ŪM-01-K-03-002) finansavimo ir administravimo sutartį dėl LESTO aptarnaujamoje Lietuvos teritorijoje esančių 76-ių sodininkų bendrijų elektros tinklų modernizavimo ir plėtos, per 2013 m. visiškai užbaigti elektros tinklų

modernizavimo ir plėtros darbai 30-yje sodininkų bendrijų. Projekto finansavimui iš ES struktūrinių fondų skirta suma sudaro iki 9,147 mln. Lt.

2013 m. Bendrovė tęsia darbus, kuriems skiriamas dalinis finansavimas iš ES struktūrinių fondų. 2012 m. gruodžio 28 d. (2013 m. pasirašyti sutarčių pakeitimo susitarimai) buvo pasirašytos trys finansavimo ir administravimo sutartys tarp Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, LVPA ir LESTO šiems projektams įgyvendinti:

- „AB LESTO elektros skirstomojo tinklo modernizavimas ir plėtra sodininkų bendrijose“ (projekto kodas Nr. VP2-4.2-ŪM-01-K-04-004). Projektas skirtas LESTO aptarnaujamoje Lietuvos teritorijoje esančių 17 sodininkų bendrijų elektros tinklų modernizavimui ir plėtrai. Jo finansavimui iš ES struktūrinių fondų numatyta iki 3,48 mln. Lt. Per 2013 m. LESTO parinko rangovus ir sudarė rangos sutartis visų 17-os sodininkų bendrijų elektros tinklų modernizavimui ir plėtrai bei visiškai užbaigė darbus aštuoniuose objektuose: sodininkų bendrijose „Spengiai“, „Santaka“, „Dainava“, „Tarpučiai“, „Vairas“, „Kiškėnai“, „Nemunas“, „Dobilas“.
- „AB LESTO orinių elektros linijų keitimas kabelinėmis“ (projekto kodas Nr. VP2-4.2-ŪM-01-K-04-002) (36 objektai). Projekto finansavimui iš ES struktūrinių fondų skirta iki 5,408 mln. Lt. Per 2013 m. visiškai užbaigti elektros tinklų modernizavimo ir plėtros darbai 26-iose objektuose.
- „AB LESTO transformatorių pastočių modernizavimas“ (projekto kodas Nr. VP2-4.2-ŪM-01-K-04-003). Pagal šį projektą bus modernizuotos 7 transformatorių pastotės. Projekto finansavimui iš ES struktūrinių fondų skirta iki 13,2 mln. Lt.

Iš viso per 2013 metus įrengta ar modernizuota 877 10/0,4 kV įtampos transformatorinės. Siekdama išvengti elektros oro linijų pažeidžiamumo ir žalų gamtos stichijų metu, LESTO toliau tiesia požeminius elektros energijos perdavimo kabelius. Per 2013 m. dvylika mėnesių LESTO nutiesė 1 326 kilometrus 10/6/0,4 kV įtampos kabelių linijų. Kabelių linijos itin sumažina gedimų skaičių eksploatacijos metu, pati linijų eksploatacija tampa pigesnė, be to, oro linijas pakeitus kabeliais gražėja kraštovaizdis.

Veiklos aplinka

Europos Komisijos ekonominės prognozės duomenys rodo, kad Europos ekonomika po truputį atsigauja. Remiantis bankų analitikų prognozėmis 2014 m. Lietuvos ekonomika turėtų augti – prognozuojama, kad Lietuvos bendrasis vidaus produktas 2014 m. turėtų išaugti 3,5–3,7¹ proc. Kadangi elektros energijos vartojimas yra glaudžiai susijęs su bendrojo vidaus produkto augimu, todėl ekonomikos augimas turės įtakos ir LESTO veiklos rezultatams: 2014 m. laukiama gautos elektros energijos į skirstomąjį tinklą ir persiūtos elektros energijos kiekio didėjimo.

LESTO persiūtos elektros energijos pokyčio įtaka LESTO pajamoms*

Persiūtos elektros energijos kiekio pokytis, proc.	Pajamų pokytis, tūkst. Lt
+1%	24 000
-1%	-24 000

*Numatant prielaidą, kad LESTO galioja 2013 m. taikyti, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyti skirstymo paslaugos tarifai.

LESTO veiklai svarbi valstybės politika elektros energijos kainų atžvilgiu: paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato ir kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. 2013 m. spalio 11 d. Valstybinė Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribas 2014 metams:

- skirstymo paslaugos vidutinės įtampos tinklais – 4,479 ct/kWh, arba 1,30 Euro centų/kWh (2013 m. – 4,747 ct/kWh, arba 1,37 Euro centų/kWh);
- skirstymo paslaugos žemos įtampos tinklais – 6,162 ct/kWh, arba 1,78 Euro centų/kWh (2013 m. – 6,219 ct/kWh, arba 1,80 Euro centų/kWh).

¹ Duomenų šaltinis: SEB bankas. Lietuvos makroekonomikos apžvalga Nr. 54, 2013 m. gruodis; Lietuvos bankas. Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos, 2013 m. lapkričio 26 d.; „Swedbank“ ekonomikos apžvalga, 2014 m. sausio 21 d.

2013 m. spalio 11 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2014 metams: visuomeninio tiekimo paslaugos – 0,52 ct/kWh, arba 0,15 Euro centų/kWh (2013 m. – 0,49 ct/kWh, arba 0,14 Euro centų/kWh).

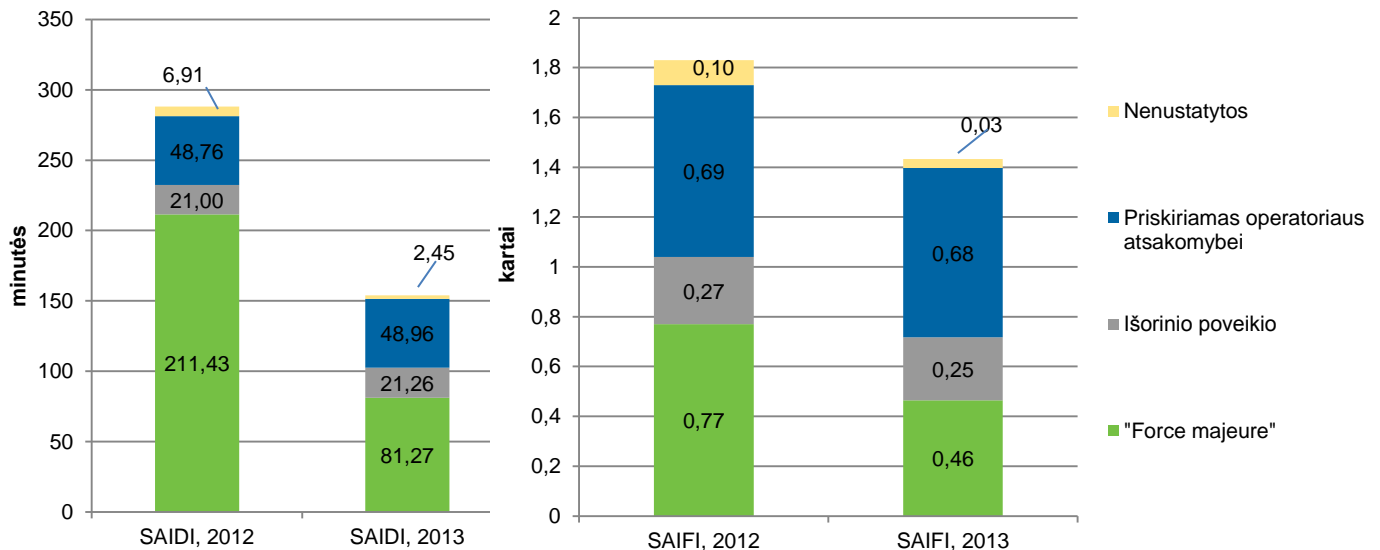
2013 m. lapkričio 22 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė visuomeninės kainos viršutinę ribą 2014 metams buitiniams vartotojams, perkantiems elektros energiją iš vidutinės įtampos tinklų – 31,616 ct/kWh (be PVM) (2013 m. – 34,104 ct/kWh, be PVM, 2012 m. – 31,24 ct/kWh, be PVM), perkantiems elektros energiją iš žemosios įtampos tinklų – 37,778 ct/kWh (be PVM) (2013 m. – 40,323 ct/kWh, be PVM, 2012 m. – 37,65 ct/kWh, be PVM).

Pasitvirtinus prognozuojamam ekonomikos augimui, kainų pasikeitimas reikšmingos įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams neturės.

Elektros energijos tiekimo kokybė (SAIDI, SAIFI)

Nevertinant stichinių reiškinių („force majeure“) poveikio, vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) per 2013 m. vienam vartotojui siekė 72,67 minutes ir, lyginant su 2012 m. atitinkamu laikotarpiu, pagerėjo (2012 m. dvylikos mėnesių SAIDI sudarė 76,67 min.), o vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam vartotojui (SAIFI) 2013 m. per ataskaitinį laikotarpį siekė 0,96 karto ir, lyginant su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, šiek tiek pagerėjo (2012 m. dvylikos mėnesių SAIFI siekė 1,06 karto).

Elektros energijos tiekimo patikimumo rodikliai 2012 m. sausio – gruodžio mėn. ir 2013 m. sausio – gruodžio mėn.

LESTO personalas

Pagrindinis Bendrovės turtas – jos darbuotojai, svarbiausia grandis siekiant užsibrėžtų tikslų. Bendrovės personalo politika orientuota į darbuotojų profesinių gebėjimų ugdymą bei organizacijos kultūros formavimą, užtikrinantį didesnės vertės klientams, partneriams ir visuomenei kūrimą.

Siekiant didinti Bendrovės veiklos efektyvumą, per 2013 m. pirmuosius tris mėnesius LESTO, įgyvendindama Tinklo aptarnavimo strategiją, centralizavo elektros tinklo defektavimo funkciją ir regionų centruose įkūrė Defektavimo grupes, kuriose sutelkė geriausias šios srities specialistus. LESTO darbuotojų skaičiui šis pokytis įtakos neturėjo, nes visi darbuotojai į naujus struktūrinius padalinius buvo atrinkti Bendrovės viduje ir perkelti iš kitų padalinių.

Per 2013 m. antrąjį ketvirtį LESTO buvo įgyvendintas sandėlių ir atsargų valdymo proceso optimizavimo projektas, kurio metu buvo išgrynintos sandėlių funkcijos, sujungti atsargų ir elektros apskaitos prietaisų sandėliai; atsisakius nereikalingų

sandėliavimo plotų, sumažintos sandėliavimo patalpų nuomos sąnaudos, pradėta mažinti pastovi atsargų vertė sandėliuose. Įgyvendinus šį projektą, bendras LESTO etatų skaičius sumažėjo 11 etatų.

Siekiant didinti Bendrovės veiklos efektyvumą, 2013 m. trečiąjį ketvirtį LESTO vykdė Klientų aptarnavimo centruose atliekamų su klientų aptarnavimu nesusijusių funkcijų centralizavimo projekto antrą etapą, dėl kurio bendras LESTO etatų skaičius sumažėjo 26 etatais. Elektros tinklo tarnyboje pradėtas vykdyti Tinklo eksploatavimo funkcijų centralizavimo projektas, kurio metu tinklo eksploatavimo funkcijos yra perkeliamos į Regionų tinklo eksploatavimo skyrius. Taip pat buvo tęsiami Vieningos dispečerinio valdymo sistemos diegimo bei Operatyvinių brigadų aptarnaujamų teritorijų išplėtimo projektai, juos įgyvendinant bendras LESTO etatų skaičius sumažėjo 55 etatais.

2013 m. ketvirtąjį ketvirtį Bendrovėje buvo užbaigtas Tinklo eksploatavimo funkcijų centralizavimo projektas, tęsiami Vieningos dispečerinio valdymo sistemos diegimo bei Operatyvinių brigadų aptarnaujamų teritorijų išplėtimo projektai, kuriuos įgyvendinant bendras LESTO etatų skaičius per 2013 m. ketvirtąjį ketvirtį sumažėjo 63 etatais.

Šie pokyčiai darė įtaką LESTO darbuotojų skaičiui. Bendrovės darbuotojų skaičius nuo metų pradžios sumažėjo 5,3 proc., nuo 2 555 darbuotojų 2013 m. sausio 1 d. iki 2 420 darbuotojų 2013 m. gruodžio 31 d. LESTO grupėje darbuotojų skaičius sumažėjo 5,1 proc., nuo 3 384 darbuotojų 2013 m. sausio 1 d. iki 3 212 darbuotojų 2013 m. gruodžio 31 d.

LESTO darbuotojai pagal kategorijas

Darbuotojų kategorija	Darbuotojų skaičius		Pokytis, proc.
	2013 12 31	2012 12 31	
Vadovaujantis personalas	8	9	-11,1
Specialistai ir vidutinės grandies vadovai	1 997	2 075	-3,8
Darbininkai	415	471	-11,9
Visi darbuotojai	2 420	2 555	-5,3

Pagal išsilavinimą Bendrovės darbuotojų struktūra buvo tokia: 58,1 proc. darbuotojų turėjo aukštąjį išsilavinimą, 23 proc. turėjo aukštesnįjį išsilavinimą, 18,9 proc. – vidurinį ar spec. vidurinį išsilavinimą.

Kompetencijų ugdymas

LESTO organizuoja skirtingų tipų mokymus Bendrovės darbuotojams. Privalomųjų mokymų metu keliama darbuotojų profesinė kvalifikacija ir išduodami specialiuosius darbus atlikti leidžiantys pažymėjimai. Per 2013 m. privalomuosiuose mokymuose dalyvavo 1 313 dalyvių. Darbuotojai dalyvavo specialiųjų vairavimo teisių (C, CE, BE), aukštalipio darbų vadovo, nuo žemės valdomo tiltinio krano operatoriaus, elektrotechninio personalo, vykdančio darbus esant įtampai ant srovinių dalių, medžių, krūmų ir šakų pjovėjų apsaugos zonose, apsauginės ir gaisrinės signalizacijos, pirmosios pagalbos ir higienos įgūdžių bei kituose mokymuose.

Per 2013 m. bendruosiuose mokymuose, kurie skirti bendrųjų kompetencijų lavinimui, dalyvavo 1 640 dalyvių. Šie mokymai organizuojami tiek formuojant grupes Bendrovės viduje, tiek siunčiant pavienius darbuotojus į išorinių tiekėjų organizuojamus seminarus ir konferencijas (Lietuvoje ir užsienyje). Bendrovė didelį dėmesį skiria klientų aptarnavimo kokybei, tad per 2013 m. elektros tinklo tarnybos darbuotojams (operatyvinės brigados elektromonteriams ir dispečeriams) buvo organizuojami mokymai apie kritinių ir konfliktinių situacijų valdymą, klientų aptarnavimo tarnybos darbuotojams, tiesiogiai dirbantiems su klientais – sudėtingų situacijų valdymo ir prieštaravimų įveikimo mokymai, klientų aptarnavimo tarnybos vadovams – individualus darbas su darbuotojais, siekiant užtikrinti klientų aptarnavimo tarnybai keliamų tikslų pasiekimą. Bendrovėje startavus veiklos vadovui, dėmesys skiriamas projektų valdymui, procesų tobulinimui ir procesų šeiminių ugdymui, tad per šiuos metus vyko mokymai procesų šeiminių, kaip efektyviai valdyti ir tobulinti procesus, bei projektų vadovams, kurie Elektros tinklo tarnyboje yra atsakingi už savalaikį inžinerinių projektų įgyvendinimą.

Bendrovė didelį dėmesį skiria savo geriausiems darbuotojams, todėl jau kelintus metus iš eilės vystoma talentų valdymo sistema. Per 2013 m. darbuotojai, esantys patvirtintame Bendrovės talentų sąrašė, dalyvavo įvairiose ugdymo programose – kompetencijų ugdymo centruose ir mokymuose.

Bendrovėje jau trečius metus sėkmingai veikia vidinių lektorių programa, kur mokymus savo kolegoms veda patys Bendrovės darbuotojai. Vidiniai mokytojai savo kolegas mokė elektrotechnikos ABC, darbo su MS Excel programa, taisyklingos kalbos kultūros, efektyvios komunikacijos ir kitų įgūdžių. Yra paruošta 14 bendrąsias vadybines kompetencijas ugdančių mokymų temų ir dar daug specialiausias profesines kompetencijas ugdančių temų, mokymus veda daugiau nei 25 vidiniai mokytojai. Vidiniuose mokymuose per 2013 m. dalyvavo 1 391 dalyvių.

Bendrovė taip pat nuolat bendradarbiauja su gamintojais, įrangos tiekėjais, kurie nemokamai dalinasi savo žiniomis su LESTO elektros tinklo tarnybos darbuotojais, pristatydami rinkos tendencijas ir naujoves energetikos srityje. Tokiuose mokymuose per 2013 m. dalyvavo 536 darbuotojai.

Siekiant užtikrinti organizuojamų mokymų kokybę, rengiant mokymų programas nuolat artimai bendradarbiaujama su mokymų tiekėjais, vykdomos mokymų įvertinimo apklausos.

Siekiant efektyvaus su mokymais susijusios informacijos ir duomenų valdymo mokymai organizuojami naudojant DSIS (darbu saugos informacinę sistemą), kuri buvo sukurta 2013 m. pradžioje.

Atlygio sistema

LESTO įdiegta atlygio politika, kurios įgyvendinimas leido atsistoti greta kitų pažangiausių šalies bendrovių, atlyginančių darbuotojams už atliktą darbą pagal pasiektus rezultatus, kurią vertę organizacijai ir komandai. Kuriant atlygio sistemą buvo naudota „Hay group“ metodika, kuri užtikrina objektyvų pareigybių vertinimą pagal reikiamą išsilavinimą, problemų sudėtingumą ir atsakomybės lygį, kuris tenka konkrečiai pareigybei. Ši sistema leidžia efektyviai valdyti Bendrovės išlaidas ir užtikrina, kad LESTO strateginiai tikslai bei verslo valdymo logika atsispindėtų darbo užmokesčio sistemoje.

Bendrovės darbuotojų atlygio paketą sudaro finansinis, nefinansinis ir emocinis atlygis. Finansinio atlygio sistema apima kiekvieną mėnesį mokamą darbuotojo darbo sutartyje nurodytą pastoviąją atlygio dalį, taip pat pasiekus nustatytus veiklos rezultatus Bendrovėje pagal nustatytą tvarką mokamą kintamąją atlygio dalį bei Kolektyvinėje sutartyje ir kituose vidaus teisės aktuose numatytas priemokas (už viršvalandinį, naktinį darbą ir pan.). Nefinansinis atlygis yra netiesioginė darbuotojų atlygio forma, kurią Bendrovė pasitelkia savo darbuotojų pastangų, įsitraukimo bei lojalumo skatinimui, darbuotojų gerovės bei veiklos Bendrovėje praturtinimui. Tai įvairūs Bendrovės renginiai, sveikinimai ypatingomis progomis, pripažinimas ir įvertinimas apdovanojant ypač gerų veiklos rezultatų pasiekusius darbuotojus, sveikatingumo skatinimas, darbuotojų vystymas ir ugdymas. Emocinis atlygis yra sunkiai išmatuojamas, tačiau didelę reikšmę darbuotojų įsitraukimui į įmonės veiklą, turintis veiksnys, kuris apima Bendrovės reputaciją, organizacinę kultūrą ir vertybes, suteikiamas karjeros galimybes, vykdomas įvairias vidines komunikacijos programas – darbuotojai turi galimybę dalintis savo idėjomis, užduoti rūpimus klausimus, susipažinti su kolegomis vidiniame tinklapyje.

LESTO darbuotojų vidutinis darbo užmokestis

Darbuotojų kategorija	Vidutinis bruto darbo užmokestis, Lt	Vidutinis bruto darbo užmokestis, Lt	Pokytis, proc.
	2013 m.	2012 m.	
Vadovaujantis personalas	18 641	17 903	4,1
Specialistai ir vidutinės grandies vadovai	3 337	3 154	5,8
Darbininkai	2 772	2 883	-3,9
Visi darbuotojai	3 288	3 156	4,2

Kolektyvinė sutartis

2011 m. kovo 10 d. LESTO darbuotojų konferencijoje buvo patvirtinta kolektyvinė sutartis, kurios tikslas – užtikrinti efektyvų Bendrovės darbą bei atstovauti visų Bendrovės darbuotojų teisėms ir teisėtiems interesams. Sutartyje nustatytos darbo, darbo užmokesčio, socialinės, ekonominės ir profesinės sąlygos bei garantijos, kurios nėra reglamentuojamos įstatymų, kitų norminių teisės aktų. Darbuotojams taikomos papildomos garantijos (pašalpos nelaimingų atsitikimų, ligos, artimųjų mirties atvejais, parama gimus vaikui, papildomos mokamų atostogų dienos gimus vaikui, sudarius santuoką, mirus artimajam bei kitais atvejais).

Praktikos galimybės

LESTO aktyviai bendradarbiauja su mokymo įstaigomis ir sudaro sąlygas universitetų bei kolegijų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. Nuo 2013 m. pradžios praktiką LESTO atliko 92 studentai. Praktiką Bendrovėje atliko ne tik studentai, kuriems yra organizuojama privaloma praktika – Bendrovė vykdė motyvuotų bei entuziastingų studentų paiešką ir atranką bei suteikė jiems galimybę praktiką Bendrovėje atlikti savanoriškai. Esant naujų darbuotojų poreikiui, prisimename pačius entuziastingiausias praktikantus ir tinkamiausius pakviečiame prisijungti prie LESTO komandos. Net 12 praktikantų, atlikusių praktiką nuo 2013 m. pradžios, buvo įdarbinti įmonėje pagal terminuotą ar neterminuotą darbo sutartį.

Klientų aptarnavimas

Klientų pasitenkinimas

Klientų pasitenkinimas matuojamas kartą per metus, atliekant klientų pasitenkinimo tyrimą. 2013 m. LESTO klientų pasitenkinimo lygis, apskaičiuotas pagal GSCI tyrimų metodologiją², yra 9 punktais aukštesnis už palyginamąjį Europos energetikos bendrovių GSCI indeksą. LESTO rodiklis sudaro 76, o Europos energetikos bendrovių vidurkis – 67 indekso punktus. Tyrimas rodo, kad LESTO teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybė viršija klientų lūkesčius ir vertinama 1 punktu geriau nei prieš metus.

LESTO kasmet įvertinusi tyrimo rezultatus parengia priemonių planą, kuriuo remiantis tobulinamas klientų aptarnavimas ir teikiamos paslaugos. Pernai įgyvendinti pokyčiai savitarnos svetainėje www.manoelektra.lt, pertvarkytas klientų aptarnavimo tinklas, optimizuoti ir centralizuoti bendrovės procesai, leidžiantys klientams įprastas paslaugas suteikti sparčiau ir patogiau, įdiegtas klientų informavimas apie įvykusius gedimus ir planuojamą jų pašalinimo trukmę.

Aptarnaujamų klientų skaičius

2013 m. gruodžio 31 d. LESTO turėjo sudariusi 1,545 mln. sutarčių su privačiais klientais ir 63,7 tūkst. sutarčių su komerciniais klientais (2012 m. gruodžio 31 d. turėjo 1,528 mln. sutarčių su privačiais klientais ir 64,6 tūkst. sutarčių su komerciniais klientais).

Aptarnavimo kanalų vystymas

2013 m. išaugo klientų, kurie naudojami nuotoliniais aptarnavimo kanalais (savitarnos svetainė „Mano elektra“ ir klientų aptarnavimo telefonu 1802), skaičius, o elektros energijos vartotojų srautai LESTO klientų aptarnavimo centruose mažesniuose miestuose mažėja. Kintant klientų poreikiams, Bendrovė nuosekliai investuoja ir plečia paslaugas, teikiamas telekomunikacijų ir internetinio ryšio kanalais.

Per 2013 m. klientų patogumui LESTO savitarnos svetainėje www.manoelektra.lt įdiegta daug svarbių paslaugų. Klientai LESTO savitarnoje gali pateikti naujo vartotojo paraišką galios didinimui, mažinimui, patikimumo kategorijos keitimui ar naujų

² Lesto klientų pasitenkinimo tyrimui pasitelkta Global Customer Satisfaction Index (GCSI) tyrimų metodologija, kurios pagrindas yra American Customer Satisfaction Index (toliau ACSI). GCSI yra pasaulinė, ACSI tyrimų metodologijos frančizė. Instrumentą sudaro 17 klausimų, kurie apibendrinami į 6 rodiklių grupes: klientų lūkesčiai, kokybės vertinimas, suvoktos vertės vertinimai, klientų pasitenkinimas, klientų lojalumas, klientų skundai. LESTO klientų pasitenkinimo tyrimą 2013 m. rugsėjo – lapkričio mėn. atliko UAB „SYNOPTICOM“. Tyrimo imtis – 1106 privatūs klientai ir 921 verslo klientas

įrenginių prijungimui (iškėlimui). Verslo klientai, pasirinkę nepriklausomą tiekėją, savitarnos svetainėje operatyviausiu būdu gali pranešti apie sutarties įsigaliojimą (pasikeitimą) tarp kliento ir nepriklausomo tiekėjo. Birželio mėnesį startavo nauja LESTO savitarnos svetainės www.manoelektra.lt versija. Klientus nauja savitarna pasitinka modernia bei vartotojo patyrimo standartus atitinkančia išvaizda, moderniomis paslaugomis. Per trečiąjį 2013 m. ketvirtį savitarnos svetainėje įdiegta prašymo elektros energijos pirkimo – pardavimo sutarčiai sudaryti bei nutraukti paslauga, joje galima užsakyti pažymą apie atsiskaitymą. Dar paprastesnis tapo pranešimas apie įsiskolinimo apmokėjimą. Klientai savitarnoje nuo šiol ras visus jiems kada nors išsiųstus įspėjimus, pasirašytus vekselius bei skolos grąžinimo/taikos sutartis. Intensyvus savitarnos svetainės www.manoelektra.lt funkcionalumo vystymo projektas užbaigtas 2013 m. ketvirtąjį ketvirtį. Nuo šiol savitarnos svetainėje privatiems ir verslo klientams teikiama daugiau nei 30 paslaugų. Metų pabaigoje (spalio – gruodžio mėn.) vyko www.manoelektra.lt žinomumo didinimo kampanija (TV ir radijuje), kuri pritraukė naujų naudotojų ir paskatino aktyviau naudotis įdiegtomis paslaugomis. Dažniausiai klientų naudojama paslauga yra rodmenų deklaravimas. Šia paslauga naudojasi daugiau nei 50% reguliarių sistemos lankytojų.

2013 m. pabaigoje buvo 385 tūkst. sistemoje užsiregistravusių naudotojų, iš jų 334 tūkst. – buitiniai.

Per 2013 m. savitarnos svetainės www.manoelektra.lt lankytojų skaičius, lyginant 2012 m., išaugo nuo 1,711 mln. iki 2,462 mln., atitinkamai unikalių sistemos lankytojų – nuo 0,891 mln. iki 1,098 mln.

Per 2013 m. trumpuoju klientų aptarnavimo telefonu 1802 informacija suteikta daugiau nei 937 tūkst. klientų (per 2012 m. informacija suteikta 902 tūkst. klientų), buvo gauta ir išspręsta daugiau nei 380 tūkst. klientų kreipimūsi įvairiais klausimais (per 2012 m. atitinkamą laikotarpį buvo gauta ir išspręsta 517 tūkst. klientų kreipimūsi).

Per 2013 m. penkiuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose esančiuose klientų aptarnavimo centruose buvo aptarnauta daugiau kaip 284 tūkst. klientų.

Elektros apskaitų eksploatavimas ir plėtra

2013 m. Bendrovė pakeitė 113 608 vnt. metrologiškai pasenusių elektros energijos apskaitos prietaisų, iš jų 69 proc. naudojami elektros energijos apskaitai vienfaziuose kintamos srovės tinkluose, o 31 proc. – trifaziuose tinkluose. Bendrovė naujiems klientams įrengė 21 557 vnt. elektros energijos apskaitos prietaisų, iš jų 33 proc. skirti elektros energijos apskaitai vienfaziuose kintamos srovės tinkluose, o 67 proc. – trifaziuose tinkluose. Nuolatos atnaujindama eksploatuojamus elektros energijos apskaitos prietaisus, Bendrovė 2013 m. sumažino elektros apskaitos prietaisų gedimų kiekį 20 proc., lyginant su 2012 m. 2013 m. Bendrovė taip pat atliko daugiau nei 890 tūkst. vnt. elektros apskaitos prietaisų patikrinimų bei rodmenų kontrolės darbų.

Investuodama į elektros energijos apskaitos prietaisų modernizavimą bei jų automatizavimą, Bendrovė per 2013 metus prie automatizuotos duomenų nuskaitymo sistemos prijungė 2 294 vnt. elektros apskaitos prietaisus, taip padidindama Bendrovės eksploatuojamų elektros apskaitos prietaisų, kurių duomenys nuskaityti nuotoliniu būdu, skaičių iki 20 067 vnt. Elektros apskaitos prietaisų automatizavimas suteikia galimybę automatiškai pateikti klientams sąskaitas už per laikotarpį sunaudojamą elektros energijos kiekį, patiems klientams nedeklaruojant suvartojamo elektros energijos kiekio.

2013 m. Bendrovė pradėjo įgyvendinti bandomąjį projektą, kurio metu įdiegė kontrolinius elektros energijos apskaitos prietaisus, skirtus elektros tinklo dalyse suvartojamo elektros energijos kiekiui apskaičiuoti. Šis projektas skirtas elektros energijos nuostoliams tinkle mažinti.

Klientų atsiskaitymų valdymas

Klientai vis dažniau atsiskaito elektroniniais atsiskaitymo būdais. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apie 40 proc. visų mokėjimų už suvartotą elektros energiją atliekami elektroniniais kanalais.

Tiesioginis debetas – tai vienas iš vis labiau Lietuvoje populiarėjančių atsiskaitymo už suvartotą elektros energiją būdų, kai už elektros energiją kiekvieną mėnesį mokama vienoda suma ir ji automatiškai nuskaitoma iš kliento banko sąskaitos. Tiesioginio debeto būdu atsiskaito daugiau nei 12,5 proc. LESTO klientų. Kiekvienas tiesioginio debeto būdu už elektrą atsiskaitantis klientas yra asmeniškai informuojamas apie jam individualiai nustatytą įmokos dydį. LESTO klientų, pasirinkusių tiesioginio debeto atsiskaitymo būdą, pageidavimu, įmokų dydis perskaičiuojamas atlikus periodinius apskaitos prietaisų rodmenų

patikrinimus ir tuomet, kai keičiasi elektros energijos kaina. Be to, klientai patys gali nustatyti patogiausią mokėjimo dieną, kurią sąskaita už suvartotą elektros energiją bus apmokama automatiškai.

Klientai turi galimybę deklaruoti elektros energijos suvartojimo rodmenis nuolat atnaujinamoje savitarnos svetainėje „Mano elektra“.

Rinkos liberalizavimas

2013 m. gruodžio 31 d. nepriklausomi tiekėjai tiekia elektros energiją 108 700 objektams. Pagal 2009 m. liepos 8 d. LR Vyriausybės patvirtintą Lietuvos elektros rinkos plėtros planą nepriklausomą elektros energijos tiekėją 2013 m. gruodžio 31 d. buvo pasirinkę:

- Apie 86 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia sudarė 400 kW ir daugiau;
- Apie 57 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia sudarė 100 kW ir daugiau;
- Apie 33 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia sudarė 30 kW ir daugiau;
- Apie 47 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia buvo mažesnė nei 30 kW.

Į likusius objektus elektros energiją ir toliau tiekia garantinis tiekėjas (LESTO).

Socialinės atsakomybės projektai ir iniciatyvos

LESTO yra Jungtinių Tautų inicijuoto „Pasaulinio susitarimo“ (angl. Global Compact) narė ir teikia kasmetinę „Pažangos ataskaitą“, rengiamą pagal „Global Compact“ principus. „Pasaulinis susitarimas“ apima 10 atsakingos veiklos principų diegimą ir skatina įmones nedaryti žalos aplinkai, bendruomenei, kitiems verslams ir bendromis pastangomis su Jungtinių Tautų, valdžios institucijomis ir nevyriausybiniėmis organizacijomis dalyvauti socialinių ir aplinkos apsaugos problemų sprendime, prisidėti prie visuomenės raidos ir ekonomikos augimo. „Pasaulinis susitarimas“ grindžiamas žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkosaugos, kovos su korupcija principais.

LESTO socialiai atsakingos veiklos prioritetai

Pagrindinis LESTO socialinės atsakomybės veiklos tikslas – formuoti saugaus ir racionalaus elektros energijos vartojimo įgūdžius visuomenėje ir prisidėti prie energetinių resursų tausojimo bei jų poveikio aplinkai mažinimo, todėl visi LESTO inicijuojami socialinės atsakomybės veiksmai prisideda prie šių tikslų siekimo.

Aplinkosauga

Elektromobiliai. LESTO įžvelgia didelį potencialą elektromobilių plėtrai ateityje – efektyviau energiją vartojančios naujos technologijos ir jų diegimas automobilių pramonėje tampa vis konkurencingesnis rinkoje, ypač lyginant su senais, tradicinį iškastinį kurą naudojančiais automobiliais. Norėdama atlikti bandymus ir praktiškai įvertinti elektromobilių panaudojimo galimybes ir potencialą Lietuvos klimato ir kelių sąlygomis, 2013 m. LESTO trims metams išsinuomojo elektromobilį.

Popierius. Bendrovė nuolat skatina savo klientus atsisakyti popierinių sąskaitų ir atsiskaitymo knygių, pereinant prie nuotolinių aptarnavimo kanalų ir atsiskaitymo už paslaugas tiesioginio debeto būdu. Per 90 proc. LESTO verslo klientų jau perėję prie elektroninių sąskaitų.

Atliekų rūšiavimas ir tvarkymas. Atkreipus dėmesį į skelbiamą statistiką, kad net ketvirtadalį visų komunalinių atliekų sudaro popierius, kartonas ir plastikas, ir kad tokio tipo šiukšlės yra dažniausiai išmetamos biure, daugiausia darbuotojų turinčioje LESTO centrinėje buveinėje vykdoma atliekų tvarkymo iniciatyva, skirta plastiko ir popieriaus rūšiavimui. Prisidėdama prie saugesnės aplinkos LESTO tęsia taupiąjų lempučių ir smulkios elektronikos bei baterijų surinkimo taškus darbuotojams savo klientų aptarnavimo centruose.

Klientų informavimas moderniomis technologijomis. LESTO elektroniniais laiškais ir SMS žinutėmis nemokamai informuoja gyventojus apie žinomus skirstomojo tinklo gedimus, dėl kurių nutrūksta elektros tiekimas. Gyventojai, pateikę savo kontaktinius duomenis, tokiu būdu informuojami apie numatomą gedimo šalinimo trukmę, gedimo šalinimo laiko pasikeitimą, gedimo pašalinimą.

Iniciatyvos visuomenei

LESTO įgyvendina plataus masto ilgalaikius socialinės atsakomybės projektus, skirtus vaikams, jaunimui ir plačiajai visuomenei, kuriuos vienija aktyvus bendruomenių, tikslinių visuomenės grupių įsitraukimas, saugumo ir efektyvaus energijos naudojimo ir aplinkos tausojimo idėjos.

Nuostolių mažinimo ir gyventojų švietimo iniciatyva „Operacija 2020“

Iki 2020 m. planuojama tęsti programa „Operacija 2020“ siekiama skatinti atsakingą elgesį su elektros tinklo įrenginiais, didinti gyventojų supratimą apie saugų elgesį su elektros įrenginiais ir mažinti neigiamas pasekmes, kylančias dėl gyventojų neatsakingo ar piktavališko elgesio.

Bendradarbiaujant su teisėsaugos institucijomis, didžiosiomis infrastruktūros įmonėmis ir bendruomenėmis, 2013 m. buvo išaiškintos 63 nusikalstamos veikos (59 alyvos, 2 laidų, 1 metalų vagystės bei 1 įrangos sugadinimo iš chuliganiškų paskatų atvejai), dėl šių veikų Bendrovė patyrė 161,3 tūkst. Lt nuostolį (dalis nuostolių jau atlyginta), sulaikyti 39 šias veikas padarę asmenys. Iš viso per 2013 m. dėl vagysčių žalos visoje Lietuvoje LESTO neteko 879,3 tūkst. Lt vertės technologinio turto (2012 m. – 868 tūkst. Lt). Beveik pusė visų praradimų (390 tūkst. Lt) teko Vilniaus regionui, kuriame vagysčių apimtys išaugo beveik trečdaliu. Siekiant išspręsti regione susidariusią situaciją, kartu su policijos komisariatais parengtas prevencinių priemonių planas.

2013 m. LESTO tęsė aktyvų bendradarbiavimą su Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacija, dalyvavo seniūnų organizuotose sueigose ir pasitarimuose. Didžiausias ramstis kovoje su vagystėmis yra gyventojų pilietiškumas – gyventojų pranešimai padeda operatyviai nustatyti pažeidėjus, suremontuoti pažeistus transformatorius, kol jie nespėjo sudegti ir nutraukti elektros energijos tiekimo gyventojams. Vertinant išaiškintus vagystės atvejus galima teigti, kad 50 proc. vagysčių atvejų išaiškinta su gyventojų pagalba.

Energetinio efektyvumo didinimui – „Tiek, kiek reikia“

Racionalaus elektros energijos naudojimo skatinimas yra viena iš prioritetinių LESTO socialinės atsakomybės kryptų, prisidedanti prie aplinkos ir energetinių išteklių tausojimo bei šalies įsipareigojimų vykdant Europos Sąjungos klimato kaitos programą. Projektas skirtas kurti racionaliai gyvenančios visuomenės tradicijas – čia ieškoma racionalaus elektros energijos vartojimo būdų tiek buičiai, tiek verslui.

„**Žaliojo protokolas**“ ir „**Energetinio efektyvumo konferencija verslui**“. Įmonės jau trečius metus kviečiamos prisijungti prie „Žaliojo protokolo“. Tai – LESTO inicijuotas vienintelis šalyje tokio pobūdžio susitarimas, kuriuo įmonės ir organizacijos patvirtina, kad yra susipažinusios su aplinką tausojančiomis idėjomis, skatinančiomis racionalų elektros energijos vartojimą, šioms idėjoms pritaria ir pasižada jas taikyti praktikoje. Trečius metus iš eilės LESTO ir „Verslo žinių“ organizuojamoje racionalaus energijos naudojimo konferencijoje verslui dalyvavo daugiau nei 300 dalyvių iš daugiau nei 160 šalies įmonių.

Projektas daugiabučiams. Siekiant atkreipti visuomenės dėmesį į energijos tausojimą ir saugumą bendrosiose erdvėse, LESTO kartu su socialiniais partneriais UAB „Mano būstas LT“, UAB „ACME Europe“ ir UAB „Elektros taupymo sprendimai“ įgyvendina projektą „Tiek, kiek reikia daugiabučiui: saugūs ir taupūs namai“. Projekto metu keturiuose skirtingų miestų daugiabučiuose partnerių lėšomis buvo įrengtas pavyzdinis modernus laiptinių ir lauko durų apšvietimas su būvio ciklu – tai reiškia, kad šviesa neužgęsta ne tik dėl judesio, bet ir dėl žmogaus buvimo. Šiuo projektu siekta atkreipti dėmesį ne tik į energijos tausojimą, bet ir į saugumo aspektus. Pakeitus apšvietimą per pirmąsias dienas laiptinėse užfiksuotas 26–32 proc. taupesnis elektros energijos suvartojimas – bendrosiose patalpose elektros energiją vartoja ne tik apšvietimas, bet ir cirkuliaciniai siurbiai, kita sumontuota įranga. Kaitrines lemputes pakeitus LED lemputėmis, per mėnesį už suvartojamą elektros energiją vidutinėje laiptinėje už apšvietimą sumokama 61,33 lito mažiau. Tokio namo gyventojams pakeisti kaitrines lemputes į LED lemputes kainuotų apie 480 litų. Investicija į lemputes atsipirktų per 8 mėnesius.

Modernaus gatvių apšvietimo projektas. LESTO kartu su Birštono savivaldybe ir Italijos viešojo apšvietimo kompanija „Enel Sole“ 2013 metų rudenį pradėjo LED technologijų šviestuvų efektyvumo bandomąjį projektą Birštone „Tiek, kiek reikia miestui“.

Jo metu 14 įprastų gatvių šviestuvų buvo pakeisti LED technologijos šviestuvais. LESTO įrengė reikalingą apskaitos įrangą ir

finansavo šviestuvų keitimo darbus. LED šviestuvų techninės charakteristikos atspindi, kad modernizavus miestų gatvių apšvietimą savivaldybės galėtų sutaupyti iki 50–60 proc. suvartojamos elektros energijos. LESTO duomenimis šiuo metu Lietuvos miestuose yra įrengta apie 150–160 tūkst. šviestuvų ir daugelyje jų naudojamos natrio lempos, kurių galingumas svyruoja nuo 70 iki 250 W. Preliminariais vertinimais, vien per 2012 m. savivaldybės gatvių apšvietimui sunaudoto 63,127 mln. kilovatvalandžių elektros energijos, o už sunaudotą elektros energiją sumokėjo apie 25 mln. Lt.

Edukacinis vaikų ir jaunimo saugos ir energijos tausojo projekto „Elektromagija“

Edukacinė į jaunimą nukreipta iniciatyva „Elektromagija“ yra skirta vaikų ir jaunimo švietimui elektros energijos naudoti, grėsmės, saugumo klausimais. Iniciatyvos tikslas – paskatinti moksleivius išmokti saugiai elgtis su elektra ir jos įrenginiais, skatinti domėtis atsakingu elektros energijos vartojimu, aplinkosauga ir darnios plėtros idėjomis.

2013 m. moksleivius kvietė žaisti naują edukacinę interaktyvų žaidimą „Elektromagijos dėlionė“. Šio žaidimo tikslas – ne tik geriau supažindinti su elektros energijos šaltiniais, prietaisais, bet ir paskatinti saugiai elgtis su elektra ir išvengti galimų pavojų. Konkurso pagrindinis prizas buvo planšetinis kompiuteris. Varždamiesi dėl pagrindinio prizo, vaikai užregistravo per 2 tūkst. žaidimo rezultatus, iš viso svetainėje www.Elektromagija.lt per kiek mažiau nei mėnesį apsilankė 7 500 žaidėjų. Be pagrindinio prizo laimėtojo, 10 burtų keliu atrinktų vaikų buvo įteiktos kūrybiškumą skatinančios knygos „Geros idėjos su Oisteinu Kristiansenu ir idėjų karvute“ bei „Elektromagija.lt“ užrašinės.

2013 m. rudenį LESTO ir Vilniaus kompiuterinių akademija (VKA) sutarė bendradarbiauti ir kurti bendrus projektus, kuriuos realizuos moksleiviai. Jiems bus pateikiamos užduotys, susijusios su elektros energija – kurti žaidimus, testus ir kitas įdomybes svetainės Elektromagija.lt lankytojams.

Bendradarbiavimas su akademinė bendruomene. 2013 m. ISM Executive School Vadovų magistrantūroje pradėtas dėstyti naujas Energetikos ekonomikos modulis. LESTO prisidėjo prie modulio turinio ruošimo ir kvalifikuotų lektorių skyrimo. Lietuvos edukologijos universitetas, įgyvendindamas „Žaliojo universiteto“ misiją bei siekdamas plėtoti socialinės atsakomybės veiklas, kartu su Lietuvos elektros skirstymo Bendrove LESTO universiteto akademinė bendruomenei surengė atvirą paskaitą „Socialinė atsakomybė arba kaip organizacijos gali kurti naudą visuomenei“. Paskaitoje buvo aptariama geroji verslo organizacijų socialinės atsakomybės praktika bei pristatyti būdai, kuriais universitetas siekia ugdyti vartojimo kultūrą, skatinant studentus racionaliai naudoti elektrą, vandenį, dujas bei kitus energijos išteklius. Lietuvos vaikų ir jaunimo centre visą 2013 m. lapkričio mėnesį vyko Visuotinio švietimo savaitės renginiai, kurių metu buvo siekiama atkreipti jaunimo dėmesį į žmogaus veiksmų poveikį aplinkai, žmonijos gyvenimo kokybei, paskatinti rūpintis darnaus vystymosi idėjų įgyvendinimu, formuoti naujas vartojimo kultūros vertybes. Savaitės metu buvo suorganizuota Veiksimo diena „Šok į tvaraus gyvenimo stilių!“, kurios metu moksleiviai dalyvavo renginio partnerių surengtose dirbtuvėse ir užsiėmimuose, iš kurių didžiausio moksleivių dėmesio susilaukė elektros skirstymo Bendrovės LESTO paskaita „Elektrintos idėjos: nuo lempučių iki elektromobilio“.

Rinka ir investuotojai

Verslo aplinkoje LESTO siekia palaikyti skaidrius santykius su visais rinkos dalyviais – klientais, partneriais, rangovais, investuotojais. LESTO kasmet, rūpindamasi energijos tiekimo saugumu ir ekonomine bei socialine nauda visuomenei, daug dėmesio skiria skirstomojo tinklo plėtrai ir modernizavimui. Svarbus šios veiklos aspektas aplinkosaugos kryptyje – geresnės sąlygos tausoti energiją, racionaliau ją naudoti.

Kova su korupcija

LESTO netoleruoja jokių korupcijos apraiškų ir pasisako už sąžiningą verslą ir skaidrų bendravimą su valstybės institucijomis. Riziką minimuoja veikiantys kompleksiniai vidaus kontrolės mechanizmai, skirti nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius. Korupcijos prevencija yra viena iš Bendrovės Prevencijos ir kontrolės skyriaus funkcijų. LESTO nuolat vykdo veiklos kontrolę, tobulina veiklos procesus ir imasi veiksmų nustatytiems pažeidimams ištaisyti, pašalinti kylančias grėsmes geram Bendrovės vardui.

Nusikaltimų prevencija bei gyventojų informavimas

2013 m. vasarą LESTO pasiekė pranešimai apie atvejus, kai sukčiai, apsimesdami elektrikais, braunasi į klientų namus, apgaulingais būdais vilioja pinigus iš klientų. LESTO gyventojus kvietė būti budrius ir iš bet kokių į namus atvykusių specialistų reikalauti parodyti tarnybinį pažymėjimą, peržiūrėti, ar transportas paženklintas specialia atributika. LESTO taip pat informavo būstą perkančius gyventojus, skatindama juos patikrinti, ar ankstesnis būsto savininkas visiškai atsiskaitė su elektros skirstymo Bendrove LESTO ir taip išvengti dėl svetimų įsiskolinimų gresiančio elektros tiekimo nutraukimo.

Įvertinimas

„Pasaulinį susitarimą“ Lietuvoje pristačiusi Jungtinių Tautų vystymo programa ir Nacionalinio atsakingo verslo tinklas (NAVJT) pakvietė LESTO 2013 m. tapti NAVJT pirmininkaujančia įmone. NAVJT yra socialiai atsakingo verslo įmones vienijantis subjektas Lietuvoje. LESTO pirmininkavimo metu nuo 2005 m. Lietuvoje veikusio neformalaus NAVJT nariai įkūrė Lietuvos atsakingo verslo asociaciją (LAVA), kuri ne tik tęs buvusio tinklo veiklą, tačiau ir aktyviau skatins atsakingos veiklos plėtrą įmonėse ir organizacijose, prisidės prie palankių sąlygų kūrimo siekiant darnaus šalies vystymosi, atstovaus pasaulines iniciatyvas, formuos atsakingos veiklos kriterijus.

LESTO įteiktas Nacionalinis atsakingo verslo apdovanojimas – Bendrovė pripažinta „Metų bendruomeniškiausia įmone 2012“ Lietuvos didelių įmonių kategorijoje. Apdovanojimas įteiktas už įvairiapusę partnerystę bei gerųjų pavyzdžių sklaidą užsienyje. Nacionalinį atsakingo verslo apdovanojimą LESTO pelno trečius metus iš eilės.

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮSTATINĮ KAPITALĄ IR VERTYBINIUS POPIERIUS

Įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius, vnt.	Nominalioji vertė, Lt	Bendra nominalioji vertė, Lt	Dalis įstatiniame kapitale, proc.
Paprastosios vardinės akcijos	603 944 593	1	603 944 593	100,00

Bendrovės įstatinis kapitalas per ataskaitinį laikotarpį nepakito ir sudarė 603 944 593 Lt.

Visos Bendrovės akcijos yra apmokėtos.

Akcijų klasės suteikiamos teisės ir pareigos

Visos paprastųjų vardinių akcijų suteikiamos teisės vienodos. Akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatatai.

Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius – nurodyti šių sandorių sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri būtina norint suprasti Bendrovės finansinę padėtį, jeigu tokie sandoriai reikšmingi arba buvo sudaryti neįprastomis rinkos sąlygomis

Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikiama 2013 m. audituotos konsoliduotos metinės finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto 29 pastaboje.

Reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Bendrovė nėra sudariusi reikšmingų susitarimų, kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei.

Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį emitento vardu sudarytus žalingus sandorius, turėjusius ar ateityje galinčius turėti neigiamos įtakos emitento veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, taip pat informacija apie sandorius, sudarytus esant interesų konfliktui tarp emitento vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigū emitentui ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigū. Būtina atskleisti reikšmingesnių sandorių esmę, sąlygas, interesų konfliktų pobūdį ir jų įtaką sandoriui

Per ataskaitinį laikotarpį emitentas žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp emitento vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigū emitentui ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigū, nesudarė.

Įstatų pakeitimo tvarka

LESTO ir jos dukterinių bendrovių įstatatai gali būti keičiami tik visuotiniame akcininkų susirinkime.

Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis nebuvo žinoma apie kokius nors vertybinių popierių perleidimo apribojimus per ataskaitinį laikotarpį.

Dukterinės bendrovės

AB LESTO dukterinės bendrovės „Elektros tinklo paslaugos“, UAB, ir NT Valdos, UAB, 2013 m. gruodžio 31 d. neturėjo tiesiogiai ar netiesiogiai valdomų akcijų paketų kitose įmonėse.

Informacija apie bendrovės filialus ir atstovybes

Bendrovėje filialų ir atstovybių nėra.

Informacija apie bendrovėje sudarytus komitetus

Bendrovėje komitetai nesudaryti.

Visų įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius, jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro AB LESTO iki ataskaitinio laikotarpio nebuvo įsigijusi savų akcijų ir per 2013 m. savų akcijų neįsigijo.

Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius, jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Bendrovė per 2013 m. savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jeigu jos įsigyjamose ar perleidžiamose už mokestį

Bendrovė per 2013 m. savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

Įmonės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastys

Bendrovė per 2013 m. savų akcijų neįsigijo.

Akcininkai

2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis bendras LESTO akcininkų skaičius – 7 431.

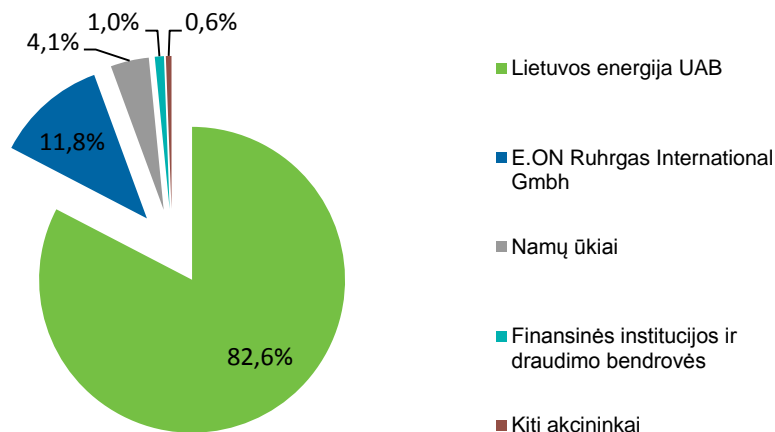
2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis bendras Bendrovės akcininkų skaičius buvo 7 188.

LESTO, kuri po akcinės bendrovės Rytų skirstomųjų tinklų ir akcinės bendrovės „VST“ reorganizavimo perėmė minėtų bendrovių turtą, teises ir pareigas, akcininkais tapo visi asmenys, 2010 m. gruodžio 27 d. turėję akcinės bendrovės Rytų skirstomųjų tinklų ir akcinės bendrovės „VST“ akcijų.

LESTO akcininkų skaičiaus pasiskirstymas pagal šalis, 2013-12-31

Valstybė	Akcininkų skaičius
Lietuva	6 988
Rusija	49
Baltarusija	38
Estija	36
Jungtinės Amerikos valstijos	19
Latvija	11
Kitos šalys	47
Iš viso	7 188

LESTO akcininkų pasiskirstymas pagal grupes, 2013-12-31

Akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Nėra žinoma apie kokius nors Bendrovės akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės.

Balsavimo teisių apribojimai

Įmonių grupėje nėra balsavimo teisių apribojimų

Emitento organų įgaliojimai išleisti ir supirkti emitento akcijas

Sprendimus išleisti ar supirkti Emitento akcijas gali priimti visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

Akcininkai, 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis turėję daugiau kaip 5 proc. emitento įstatinio kapitalo

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas)	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius, vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis, proc.
„Lietuvos energija“, UAB, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius, įmonės kodas 301844044	499 026 209	82,63	82,63
E.ON Ruhrgas International GmbH, Brüsseler Platz 1 45131 Essen, Vokietija HRB No. 21974	71 040 473	11,76	11,76

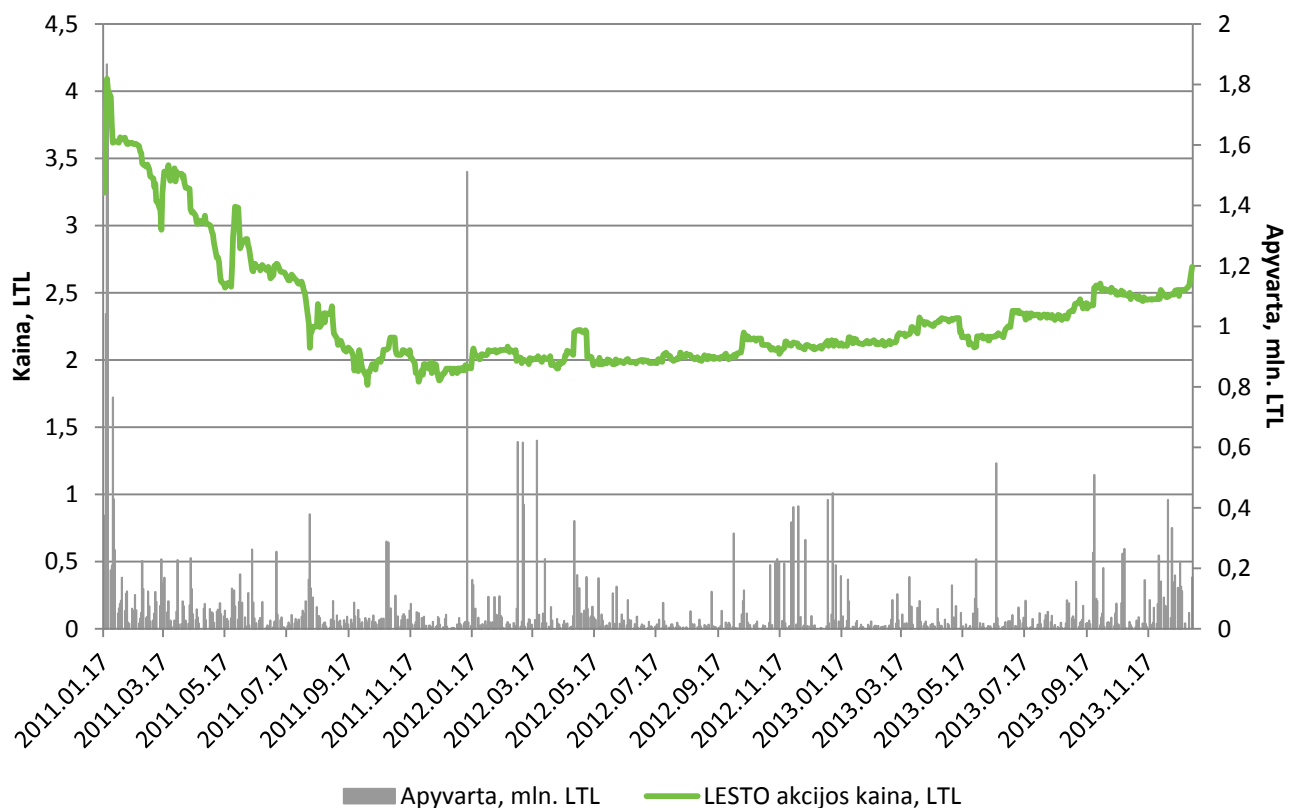
Informacija apie emitento vertybinius popierius

LESTO akcijos į AB NASDAQ OMX Oficialųjį prekybos sąrašą įtrauktos nuo 2011 m. sausio 17 dienos.

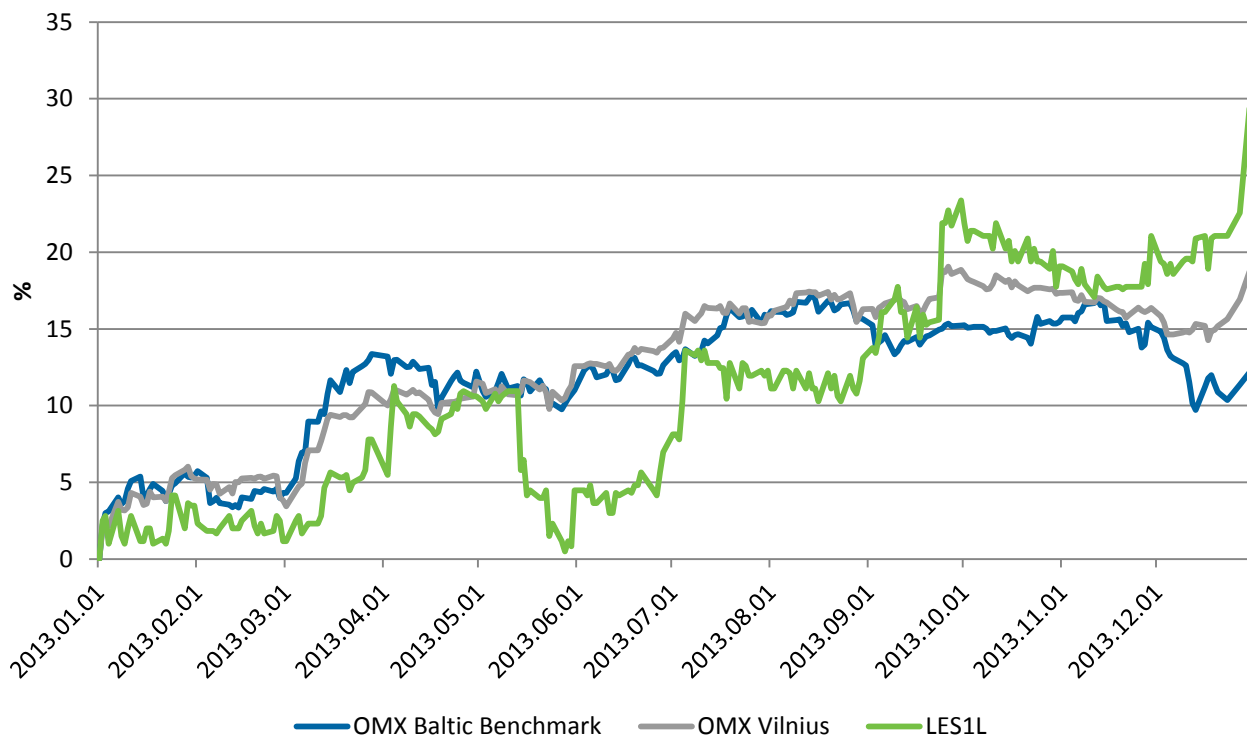
Kitose reguliuojamose rinkose Bendrovės akcijomis neprekiuojama.

ISIN kodas	Prekybos sąrašas	VP trumpinys	Akcijų skaičius, vnt.	Vienos akcijos nominali vertė, Lt	Pramonės šaka pagal ICB standartą	Aukštesnysis sektorius pagal ICB standartą
LT0000128449	BALTIC MAIN LIST	LES1L	603 944 593	1	7000 komunalinės paslaugos	7500 komunalinės paslaugos

LESTO akcijų kainos dinamika ir apyvarta, 2011-01-17–2013-12-31

LESTO – viena didžiausių pagal rinkos kapitalizaciją bendrovių OMX Baltic biržoje. Per 2013 metus LESTO akcijos pabrango 26,19 proc. Labiausiai LESTO akcijų kaina buvo nukritusi 2013 m. gegužės 28 dieną, paskelbus apie LESTO generalinio direktoriaus atsistatydinimą, ji siekė 2,09 Lt. Didžiausia LESTO akcijų kaina buvo pasiekta paskutinę 2013 m. prekybos akcijomis dieną (2013 m. gruodžio 30 d.), ji siekė 2,69 Lt. Vidutinė svertinė 2013 m. dvylikos mėnesių LESTO akcijos kaina siekė 2,33 Lt.

LESTO akcijų kainos, OMX Vilnius ir OMX Baltic Benchmark indeksų dinamika, 2013-01-01–2013-12-31

LESTO akcijos įtrauktos į indekso OMX Vilnius ir Baltijos šalių lyginamojo indekso (OMX Baltic Benchmark) sudėtį. Indeksą OMX Vilnius sudaro visų Vilniaus biržoje listinguojamų bendrovių akcijos, šiame indekse LESTO akcijų svoris sudaro 20,27 proc.

Lyginamasis Baltijos šalių indeksas (OMX Baltic Benchmark) sudaromas iš likvidžiausių ir didžiausios kapitalizacijos Baltijos šalių bendrovių akcijų bei yra plačiai diversifikuotas pagal sektorius. Bendrovė atstovauja komunalinių paslaugų sektoriui. Nuo 2013 m. pradžios iki paskutinės 2013 m. prekybos akcijomis dienos, 2013 m. gruodžio 31 dienos, indeksas OMX Vilnius pakilo 18,73 proc., indeksas OMX Baltic Benchmark taip pat pakilo 12,16 proc., kai tuo metu LESTO akcijų kaina per dvylika 2013 m. mėnesių pakilo 26,19 proc. savo pradinės vertės.

Dividendai

LESTO nėra patvirtinusi Bendrovės mokėtinų dividendų politikos. Sprendimą dėl dividendų išmokėjimo priima visuotinis akcininkų susirinkimas įstatymų nustatyta tvarka.

2013 m. balandžio 30 d. vykusiame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas išmokėti Bendrovės akcininkams dividendus. Pelno dalis, kuri už 2012 m. buvo paskirta dividendams išmokėti, sudarė 102,7 mln. Lt. Dividendai, tenkantys vienai akcijai, sudarė 0,17 Lt.

Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

LESTO įgaliotasis vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojas yra „Swedbank“, AB.

„Swedbank“, AB, kontaktiniai duomenys:

Konstitucijos pr. 20A, LT-03502 Vilnius;

Tel. 1884, (8-5) 268 4444, faks. (8 5) 258 2700.

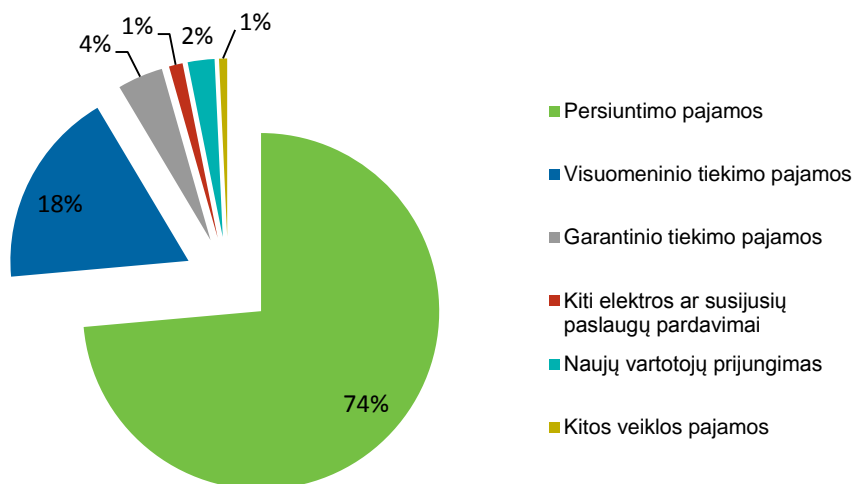
VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ

Pajamos, sąnaudos ir pelningumas

LESTO grupės pelningumo rodikliai	2013	2012	2011
Grynasis pelningumas, proc.	1,96	-2,00	-2,73
Veiklos pelningumas, proc.	2,37	-2,02	-3,09
EBITDA, tūkst. Lt	458 581	390 964	362 246
EBITDA marža, proc.	18,86	17,12	16,13
Turto pelningumas, proc.	0,94	-0,88	-1,16
Nuosavo kapitalo pelningumas, proc.	1,41	-1,33	-1,68

Per dvylika 2013 m. mėnesių LESTO grupė uždirbo 2 431,2 mln. Lt pajamų. Bendrovės pajamos sudarė 98,7 proc. grupės pajamų, t. y. 2 398,4 mln. Lt. Lyginant su 2012 m. dvylika mėnesių, LESTO grupės pajamos išaugo 6,5 proc., o lyginant su 2011 m. dvylika mėnesių – 8,3 proc. (2012 m. LESTO grupė uždirbo 2 283,7 mln. Lt pajamų, 2011 m. – 2 245,5 mln. Lt).

LESTO pajamų struktūra pagal veiklos sritis

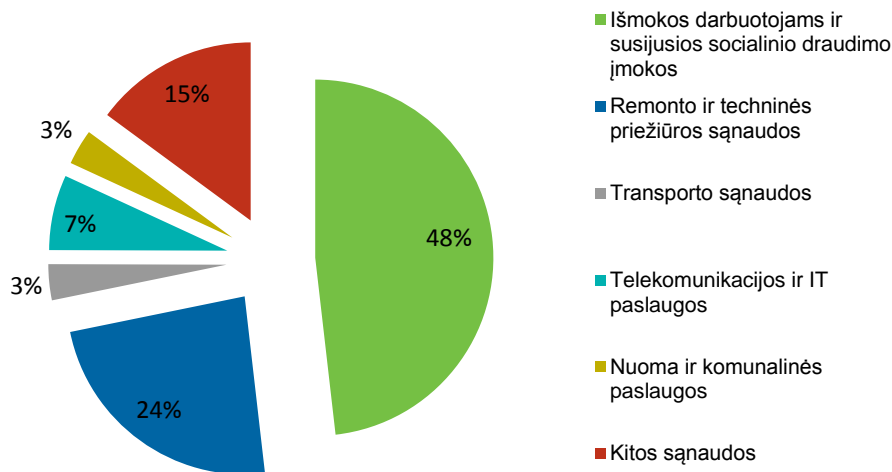
Pagrindinis LESTO pajamų šaltinis – elektros energijos persiuntimas. Per 2013 m. dvylika mėnesių persiuntimo pajamos sudarė 74 proc. Bendrovės pajamų. Pajamos iš visuomeninės elektros energijos tiekimo veiklos sudarė 18 proc. pajamų, o garantinio tiekimo vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo tiekėjo, siekė 4 proc. nuo visų pajamų. Likusius 4 proc. pajamų sudarė pajamos už naujų vartotojų elektros įrenginių prijungimą, su elektros energija susijusių paslaugų pardavimą ir kitas paslaugas.

Elektros energijos pirkimo sąnaudos per 2013 m. dvylika mėnesių siekė 1 667,9 mln. Lt ir, lyginant su 2012 m. atitinkamu laikotarpiu, padidėjo 4,6 proc. Ataskaitiniu 2013 m. laikotarpiu elektros energijos pirkimo sąnaudos sudarė 70,2 proc. visų LESTO grupės patirtų sąnaudų. Nusidėvėjimo ir amortizacijos bei veiklos sąnaudos atitinkamai sudarė 15,8 proc. ir 14 proc. visų sąnaudų. Per 2013 m. dvylika mėnesių didžiausią LESTO grupės veiklos sąnaudų dalį sudarė išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos bei remonto ir techninės priežiūros sąnaudos, atitinkamai 48,2 proc. ir 23,6 proc.

Per 2013 m. dvylika mėnesių LESTO grupės veiklos sąnaudos padidėjo 1,1 proc., lyginant su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu. Per 2013 m. dvylika mėnesių LESTO grupės remonto ir techninės priežiūros sąnaudos padidėjo 20,9 proc., lyginant su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, ir sudarė 78,6 mln. Lt, o nuomos ir komunalinių paslaugų išlaidos padidėjo 10,3 proc. ir sudarė 10,7 mln. Lt. LESTO grupės transporto sąnaudos per nagrinėjamą laikotarpį sumažėjo 8,5 proc. ir siekė 10,8 mln. Lt, telekomunikacijos ir IT paslaugų sąnaudos mažėjo 1,1 proc. ir siekė 22,7 mln. Lt. Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio

draudimo įmokos per dvylika 2013 m. mėnesių sudarė 160,3 mln. Lt ir, lyginant su tuo pačiu praeitų metų laikotarpiu, sumažėjo 0,2 proc.

LESTO grupės veiklos sąnaudų struktūra

Kiti finansiniai rodikliai

LESTO grupės likvidumo rodikliai	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Einamojo likvidumo rodiklis	0,36	0,42	0,53
Kritinio likvidumo koeficientas	0,35	0,41	0,51
Absoliutaus likvidumo pinigais rodiklis	0,04	0,05	0,12
Apyvartinis kapitalas, tūkst. Lt	-463 677	-354 000	-251 258
Apyvartinio kapitalo ir turto santykis	-0,09	-0,07	-0,05

LESTO grupės finansinio svėro rodikliai	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Įsiskolinimo koeficientas	0,34	0,34	0,31
Skolos ir turto santykis	0,12	0,11	0,08
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	0,51	0,51	0,45
Skolos ir nuosavo kapitalo santykis	0,18	0,17	0,12
Grynoji finansinė skola, tūkst. Lt	588 937	543 701	381 020
Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo santykis	0,17	0,16	0,1
Ilgalaikės skolos ir nuosavo kapitalo santykis	0,09	0,12	0,09
Bendrojo mokumo koeficientas	1,96	1,97	2,22
Nuosavo kapitalo ir turto santykis	0,66	0,66	0,69
Akcijos kainos ir pelno, tenkančio akcijai, santykis*	35,00	-	-
Kapitalizacija, mln. Lt	1 626,53	1 257,44	1 167,77

* Rodiklis neskaičiuojamas, jei patiriamas nuostolis

LESTO grupės turtas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 5 086,6 mln. Lt, 94,8 proc. viso turto sudarė ilgalaikis turtas. Dėl mažesnių nei nusidėvėjimas investicijų LESTO grupės ilgalaikis turtas nuo 2012 m. pabaigos iki 2013 m. gruodžio 31 d. sumažėjo 1,8 proc. Grupės likvidžiausias turtas – pinigai ir pinigų ekvivalentai – sudarė 26,6 mln. Lt, t. y. 10,1 proc. nuo viso trumpalaikio turto.

Nagrinėjamo periodo pabaigoje LESTO grupės nuosavas kapitalas 1,96 karto viršijo turimus įsipareigojimus. Finansinės skolos sudarė 615,5 mln. Lt, arba 35,8 proc. visų turimų įsipareigojimų. Ilgalaiškės paskolos sudarė 299,1 mln. Lt, t. y. 48,6 proc. visų paskolų. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje LESTO grupės trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso siekė 727,4 mln. Lt.

LESTO grupės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 463,7 mln. Lt. Einamojo likvidumo koeficiento reikšmė – 0,36. Kritinio likvidumo koeficientas nežymiai skiriasi nuo einamojo likvidumo, kadangi atsargos sudaro vos 4 proc. nuo viso trumpalaikio turto. Finansinė skola, sumažinta trumpalaikių investicijų bei pinigų ir pinigų ekvivalentų dydžiu, sudaro 588,9 mln. Lt. Grupės grynoji finansinė skola sudaro tik 17,5 proc. nuosavo kapitalo.

LESTO grupė per dvylika 2013 m. mėnesių uždirbo 458,6 mln. Lt pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) – tai 17,3 proc. daugiau nei prieš metus tuo pačiu laikotarpiu.

2013 m. LESTO grupė dirbo pelningai – grynasis konsoliduotas pelnas sudarė 47,6 mln. Lt, tuo tarpu 2012 m. dvylikos mėnesių LESTO grupės grynasis konsoliduotas nuostolis siekė 45,6 mln. Lt, o 2011 m. atitinkamu laikotarpiu LESTO grupės grynasis konsoliduotas nuostolis siekė 61,4 mln. Lt.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metinėje finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis

Kita informacija pateikiama AB LESTO 2013 m. audituotų metinių finansinių ataskaitų pastabose.

Rizikų ir neapibrėžtumų veiksniai bei jų valdymas

Rizikos valdymo politika

Bendrovės rizikų valdymo sistema grindžiama COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ERM (Enterprise Risk Management), AS/NZS ISO 31000:2009 (Risk management – Principles and guidelines), ISO/IEC 27005:2011 (Information technology – Security techniques – Information security risk management) principais.

Bendrovės veiklos tikslai suprantami plačiai ir apima tiek bendro pobūdžio tikslus, susijusius su Bendrovės vizija, misija, vertybėmis, strategija, tiek ir konkrečius tikslus, susijusius su atskirų Bendrovės struktūrinių padalinių veiklos funkcijų vykdymu. Bendrovės rizikų valdymas paremtas galimos neigiamos įtakos Bendrovės ir jos veiklos funkcijų (procesų) tikslams ir rezultatams vertinimu. Rizikų identifikavimas, analizė, vertinimas ir valdymas atliekamas sistemingai, vadovaujantis Bendrovės valdybos patvirtintais rizikų valdymą reglamentuojančiais dokumentais: Rizikų valdymo politika, Rizikų valdymo tvarka bei kitais su rizikų valdymu susijusiais vidaus teisės aktais.

Periodinis rizikų nustatymo ir vertinimo ciklas, kurio metu įvertinama veiklos funkcijų (procesų) rezultatų liekamoji rizika bei užsibrėžiamas rizikos valdymo priemonių sustiprinimas, vyksta kasmet veiklos tikslų proceso planavimo metu. Šio ciklo metu nustatomos rizikos (rizikos veiksniai), galinčios turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklos tikslams ir rezultatams. Nustatytos rizikos vertinamos, atsižvelgiant į jų pasireiškimo tikimybę ir galimą poveikį veiklos tikslams ir rezultatams. Tokiu būdu įvertintoms rizikoms, kurių kompleksinis tikimybės ir poveikio įvertinimas viršija rizikos tolerancijos ribą, parenkamos rizikos valdymo priemonės, kurių įgyvendinimas sumažintų tikimybės ir (ar) poveikio įtaką taip, kad rizikos įtaka tikslams ir rezultatams atsidurtų Rizikos tolerancijos (rizikos apetito) ribose. Rizikos gali būti vertinamos ir neplanuotai, prieš priimant Bendrovės veiklai reikšmingą sprendimą arba reikšmingai pasikeitus vidaus sąlygoms ar išorės aplinkybėms. Naudojamos rizikos valdymo priemonės yra nukreiptos į rizikų išvengimą, sumažinimą, perdavimą ir (ar) prisiėmimą, įvertinant jų poveikį Bendrovei nustatytų tikslų įgyvendinimui, veiklos tęstinumui, atsižvelgiant į riziką mažinančių priemonių kaštus bei jų efektyvumą. Bendrovėje siekiama valdyti visas kritinį poveikį veiklos tikslams ir veiklos tęstinumui galinčias turėti rizikas, nepriklausomai nuo jų tikimybės. Liekamosios rizikos atitikimas Rizikos tolerancijai, naujų rizikų atsiradimas, rizikos valdymo priemonių įdiegimo atitikimas rizikų valdymo planui yra peržiūrimi kartą per ketvirtį.

Bendrovės rizikų valdymo sistemą vysto bei rizikų valdymo procesą koordinuoja Bendrovės pareigūnas, atsakingas už rizikų valdymą. Už priemonių nustatymą, jų įtakos analizę ir įvertinimą Bendrovės veiklos funkcijai (procesui), tinkamo rizikų valdymo priemonių plano sudarymą ir įgyvendinimą atsakingas veiklos proceso ar padalinio, kurio rezultatams tos rizikos gali turėti neigiamą įtaką, savininkas ar vadovas.

Rizikų valdymo ir kontrolės modelis

Bendrovė, valdydama ir kontroliuodama riziką, su kuria susiduria savo veikloje, taiko „trijų gynybos linijų“ (angl. *“three lines of defense”*) principą, nustatant aiškų atsakomybių už rizikų valdymą ir kontrolę pasidalinimą tarp Bendrovės valdymo bei priežiūros organų ir struktūrinių padalinių ar funkcijų (žiūrėti žemiau).

Rizikų valdymo ir kontrolės modelio schema

„Pirmai gynybos linijai“ priklauso Bendrovės padalinių darbuotojai ir vadovai (neįvardinti 2-oje ir 3-čioje gynybos linijose), vykdančios jų kompetencijai priskirtas veiklos funkcijas ir (ar) užtikrinantys veiklos funkcijų vykdymą pagal joms keliamus / nustatytus reikalavimus, t. y. sandorius sudarantys ir (ar) Bendrovės pagrindines veiklas, valdymo ir pagalbinius procesus (nepriklausančius 2-ai ir 3-čiai gynybos linijai) organizuojantys bei vykdančios darbuotojai ir jų vadovai. 1-ai gynybos linijai priklausančių funkcijų / padalinių vadovai ir darbuotojai, vykdydami veiklą jiems nustatytų kompetencijų ribose bei siekdami nustatytų tikslų, prisiima su atitinkama veikla / procesu susijusias rizikas ir atsako už šių rizikų suvaldymą bei vidaus kontrolės elementų įdiegimą jų atsakomybėje esančiuose procesuose.

„Antrai gynybos linijai“ priklauso Bendrovės rizikų valdymo, atitikties teisės aktams, finansų kontrolės, prevencijos ir saugos funkcijos/padaliniai:

- už rizikų valdymą atsakingas asmuo atsako už tinkamos rizikų valdymo ir kontrolės sistemos sukūrimą, rizikų valdymo proceso organizavimą bei rizikų valdymo kontrolę;
- Teisės departamentas užtikrina, kad Bendrovės vadovų ir darbuotojų sprendimai atitiktų teisės aktų reikalavimus;
- Finansų kontrolės padalinys užtikrina tinkamo finansinių išteklių naudojimo kontrolę;
- Prevencijos padalinys atsako už prevencinių rizikos valdymo priemonių, susijusių su piktnaudžiavimo rizika, fizine, informacine ir turto sauga, diegimo organizavimą bei kontrolę.

Bendrovės valdyba atsako už tinkamą rizikų valdymą ir kontrolę 1-je ir 2-oje gynybos linijose.

„Trečiai gynybos linijai“ priklauso: Bendrovės vidaus audito padalinys ir išorinė audito bendrovė. Vidaus audito padalinio darbuotojai įvertina rizikų valdymo ir vidaus kontrolės efektyvumą bei veiksmingumą ir teikia rekomendacijas dėl rizikų valdymo ir kontrolės tobulinimo. Bendrovės samdoma išorinė audito bendrovė ne rečiau kaip kartą per metus pateikia nuomonę apie Bendrovės finansinės atskaitomybės teisingumą ir rizikų valdymo bei vidaus kontrolės veiksmingumą.

Bendrovės vidaus audito padalinio vadovas yra atskaitingas Bendrovės stebėtojų tarybai ir reguliariai teikia informaciją apie Bendrovės rizikų valdymo ir vidaus kontrolės efektyvumą bei vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimą Bendrovės valdybai, stebėtojų tarybai ir (ar) Lietuvos energija, UAB, Stebėtojų tarybos įsteigtam Audito komitetui.

Bendrovės pareigūnas, atsakingas už rizikų valdymą, reguliariai teikia apibendrintą informaciją rizikų valdymo ir kontrolės klausimais UAB „Lietuvos energija“ Rizikų ir procesų valdymo vadovui.

Bendrovės stebėtojų taryba pagal nustatytą kompetenciją vykdo rizikų valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingumo priežiūrą visose trijose gynybos linijose.

Bendrovės rizikų valdymas grindžiamas vieningais, tarptautinę praktiką atitinkančiais principais, taikomais visose UAB „Lietuvos energija“ įmonių grupės įmonėse.

Pagrindinės rizikos rūšys Bendrovės veikloje ir jų valdymas

Pagrindinės rizikos rūšys, su kuriomis savo veikloje susiduria Bendrovė, yra šios:

- strateginė rizika;
- elektros energijos tiekimo sutrikimų rizika;
- veiklos / operacinė rizika;
- teisinės atitikties rizika;
- reputacijos rizika;
- finansinės rizikos: rinkos rizika (palūkanų normų, užsienio valiutų kursų, biržos prekių rizika), kredito rizika, likvidumo rizika.

Strateginės rizikos valdymas

Strateginė rizika atsiranda dėl nepalankių ar klaidingų verslo sprendimų, netinkamo sprendimų įgyvendinimo arba dėl nepakankamo reagavimo į politinius, norminių teisės aktų arba energetinio sektoriaus pokyčius. Šios rizikos atsiradimą sąlygoja makroekonominiai bei politiniai rizikos veiksniai.

Svarbus makroekonomikos rizikos veiksnys yra rinkoje besiformuojanti elektros energijos gamybos (ar importo) kaina. Ši kaina tiesiogiai lemia elektros energijos savikainą. Visuomeninio tiekimo kaina yra reguliuojama ir yra fiksuota nepriklausomai nuo tuo metu rinkoje susiformavusios elektros energijos kainos.

Bendrovės pajamos ir pelnas iš persiuntimo ir tiekimo veiklos tiesiogiai priklauso ir nuo elektros energijos persiuntimo / suvartojimo apimčių. Šalies makroekonominė padėtis turi tiesioginės įtakos elektros energijos pardavimo, naujų vartotojų elektros įrenginių prijungimo tendencijoms ir klientų mokumui. Šią riziką Bendrovė valdo konservatyviai planuodama elektros energijos suvartojimą bei pardavimo pajamas.

Eksplatuodama ir plėsdama valdomą skirstomąjį tinklą, LESTO perka elektros tinklo įrangą bei medžiagas, kurių kainos priklauso nuo rinkos tendencijų. Nuo šių prekių kainų priklauso LESTO tinklo eksploatavimo ir investicijų į elektros tinklą išlaidos, turinčios įtakos LESTO finansiniams rezultatams. Siekdama optimizuoti investicijas ir išlaidas tinklo eksploatacijai bei plėtrai Bendrovė taiko investicijų reitingavimo metodą, grindžiamą objektyviais kriterijais, atitinkančiais Bendrovės elektros energijos skirstomojo tinklo eksploatacijos bei plėtros prioritetus.

Bendrovės veiklai taip pat svarbūs politinės rizikos veiksniai. Elektros energijos skirstymo ir tiekimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas. Minėto įstatymo ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimai gali daryti įtaką LESTO veiklai ir rezultatams. Svarbi valstybės politika elektros energijos kainų atžvilgiu. Paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato ir kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. LESTO veiklos rezultatai priklauso nuo šių sprendimų. Siekdama mažinti minėtos rizikos įtaką veiklos rezultatams, Bendrovė analizuoja tarptautinę energetikos įmonių reguliavimo praktiką bei, esant poreikiui, teikia pasiūlymus teisės aktus rengiančioms valstybės institucijoms.

Elektros energijos tiekimo sutrikimų rizikos valdymas

Vienas pagrindinių veiksnių, charakterizuojančių skirstomojo tinklo operatoriaus veiklą – elektros energijos skirstymo patikimumas, vertinamas pagal vartotojams tenkančių atjungimų trukmę ir dažnį (angl. sutrumpinimas SAIDI, SAIFI). Dėl neprognozuojamų išorinių veiksnių, tokių kaip stichiniai gamtos reiškiniai, egzistuoja rizika, kad vartotojams nebus užtikrintas

patikimas elektros energijos tiekimas, LESTO negaus planuojamų pajamų, o atitinkamų gedimų šalinimas nulems papildomas eksploatacines sąnaudas. Šios rizikos valdymui Bendrovė yra parengusi išsamias ekstremalių situacijų valdymo procedūras. Taip pat, siekdama didinti tiekiamos energijos kokybę ir patikimumą, LESTO numato didžiąją dalį visų investicijų skirti skirstomojo tinklo atstatymui, elektros transformatorių pastočių rekonstrukcijai bei naujų, ilgaamžių, šiuolaikinius kokybės standartus atitinkančių, elektros įrenginių įrengimui, ieško technologinių sprendimų, kurie užtikrintų nuolatinę eksploatuojamų skirstomųjų tinklų būklės kontrolę, operatyvų gedimų šalinimą, užkirstų kelią elektros energijos tiekimo sutrikimams.

Be to, skirstant elektros energiją, elektros tinkle patiriami elektros energijos nuostoliai. Šie nuostoliai priklauso nuo skirstomojo tinklo techninių charakteristikų, jo optimalaus panaudojimo bei rizikų, susijusių su kitų elektros energijos nuostolių tinkle, valdymu. Bendrovės vadovybė skiria didelį dėmesį elektros energijos nuostolių tinkle valdymui ir yra įsteigusi nuolat veikiančią Elektros energijos nuostolių tinkle valdymo komisiją, kurioje aptariamos nuostolių tinkle mažinimo priemonės bei sudaromi trumpalaikiai ir ilgalaikiai elektros energijos nuostolių tinkle mažinimo planai. 2013 m. elektros energijos nuostoliai tinkle sudarė 7,5 proc. nuo gautos į skirstomąjį tinklą elektros energijos (2012 m. – 7,8 proc.).

Operacinės / veiklos rizikos valdymas

Operacinė / veiklos rizika yra nuostolių padidėjimo ir (ar) prestižo praradimo, ir (ar) pasitikėjimo sumažėjimo rizika, kurią gali lemti išoriniai aplinkos veiksniai (pavyzdžiui, stichinės nelaimės, pagrindinių tiekėjų veiklos sutrikimai, nusikalstami trečiųjų asmenų veiksmai ir t. t.) arba vidaus veiksniai (pavyzdžiui, neefektyvi veikla ir valdymas, netinkamas ir neefektyvus lėšų naudojimas, įskaitant įsigijimus (viešuosius ir kitus pirkimus), neefektyvi ir netinkama vadovybės informavimo sistema, vidaus kontrolės trūkumai, neefektyvios procedūros, informacinių sistemų sutrikimai, netinkamas funkcijų ar atsakomybių paskirstymas, netinkama personalo atranka ir motyvavimas ir t. t.).

Valdydami šią riziką Bendrovės vadovai siekia, kad būtų įgyvendintos tinkamos organizacinės priemonės, procedūros ir verslo procesus palaikančios informacinės sistemos, kurių visuma turi užtikrinti tinkamos vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą. Bendrovėje taikomi šie pagrindiniai vidaus kontrolės elementai: duomenų apie atliktas operacijas pirminėse sistemose sutikrinimas su operacijų duomenimis apskaitos sistemoje, verslo sprendimus priimančių bei kontroliuojančių funkcijų atskyrimas, operacijų atlikimo ir apskaitos kontrolės procedūros, įgaliojimų priimti sprendimus limitai ir jų kontrolė, „keturių akių“ principas ir (ar) kolegialių sprendimų priėmimas esminiuose verslo procesuose ir t. t.

Teisinės atitikties rizikos valdymas

Teisinės atitikties rizika yra nuostolių padidėjimo ir (ar) prestižo praradimo, ir (ar) pasitikėjimo sumažėjimo rizika, kurią gali lemti išoriniai aplinkos veiksniai (pavyzdžiui, išorės teisės aktų pažeidimai, priežiūros institucijų reikalavimų nevykdymas, trečiųjų šalių piktnaudžiavimo atvejai, sutartinių įsipareigojimų su trečiosiomis šalimis nevykdymas ir t. t.) arba vidaus veiksniai (pavyzdžiui, vidaus teisės aktų bei etikos standartų pažeidimai, darbuotojų piktnaudžiavimo atvejai ir t. t.).

Už teisinės atitikties riziką valdymą atsako Teisės departamentas. Siekiant minimizuoti teisinės atitikties riziką, Bendrovės teisininkai dalyvauja Bendrovės vadovybės sprendimų priėmimo, vidaus teisės aktų bei sutarčių rengimo procesuose.

Reputacijos rizikos valdymas

Atlikdama elektros energijos skirstymo, visuomeninio ir garantinio elektros energijos tiekėjo funkciją Bendrovė siekia aukščiausių reputacijos standartų. Šis siekis atsispindi Bendrovės misijoje, vizijoje, strateginiuose tiksluose bei vertybėse. Bendrovės vadovai skiria didelį dėmesį Bendrovės misijos, vizijos, vertybių bei strateginių tikslų komunikavimui darbuotojams. Be to, Bendrovė vykdo socialinius projektus, įtvirtinančius socialiai atsakingos Bendrovės įvaizdį.

Finansinės rizikos valdymas

Rinkos rizika yra nuostolių arba būsimųjų grynujų pajamų netekimo rizika dėl palūkanų normų, valiutų kursų bei biržinių prekių kainų pasikeitimo.

Likvidumo rizika yra rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų ir (ar), siekdama juos įvykdyti, gali būti priversta parduoti finansinius aktyvus ir dėl likvidumo rinkoje stokos patirs nuostolius.

Kredito rizika yra nuostolių rizika, kad klientai ir (ar) kitos sandorio šalys nesugebės įvykdyti savo įsipareigojimų Bendrovei.

Finansinių rizikų valdymas detaliau aprašytas 2013 m. audituotos konsoliduotos metinės finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto 27 pastaboje.

Auditoriai

2013 m. liepos 26 d. įvykusiame LESTO neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas dėl 2013 m. LESTO ir konsoliduotų finansinių ataskaitų auditą atliksiančios audito įmonės išrinkimo ir audito paslaugų apmokėjimo sąlygų nustatymo. 2013 metų LESTO ir konsoliduotų finansinių ataskaitų auditą išrinkta atlikti audito įmonė UAB „PricewaterhouseCoopers“. Už 2013 m. finansinių ataskaitų audito paslaugas nuspręsta mokėti ne daugiau kaip 90 tūkst. Lt sumą (be pridėtinės vertės mokesčio).

Kiti sutartiniai susitarimai su auditoriais

Kitų sutartinių susitarimų su auditoriais 2013 m. nebuvo.

Vidaus kontrolės sistema

2013 m. rugpjūčio 27 d. UAB „Lietuvos energijos“ Stebėtojų taryba sudarė audito komitetą, kurio veikla taikoma UAB „Lietuvos energija“ ir jos tiesiogiai ir netiesiogiai valdomoms dukterinėms įmonėms, tarp jų ir LESTO, bei kitos teisinės formos bendrovės tiesiogiai ir netiesiogiai valdomiems juridiniams asmenims (2013 m. pasikeitė audito komiteto sudarymo tvarka: ankstesnis audito komitetas, sudarinėjamas nuo 2011 m. kovo 3 d., veikė prie akcininkų, o pastarasis – prie stebėtojų tarybos).

2013 m. rugpjūčio 27 d. audito komiteto nariais buvo paskirti Rasa Noreikienė (komiteto pirmininkė), Aušra Vičkačkienė, Vygantas Reifonas (nepriklausomas narys), Danielius Merkinas (nepriklausomas narys) ir Gintaras Adžgauskas. 2013 m. gruodžio 23 d. Vygantas Reifonas atsistatydino.

Pagrindinės audito komiteto funkcijos:

- stebėti Bendrovės ir jos dukterinių įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą;
- stebėti Bendrovės ir jos dukterinių įmonių vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumą, atlikti šių sistemų poreikio ir tinkamumo analizę bei peržiūrą;
- stebėti, kaip atestuotas auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, teikti su tuo susijusias rekomendacijas;
- stebėti Bendrovės ir jos dukterinių įmonių audito atlikimo procesus, vertinti audito veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia vadovybei;
- stebėti Bendrovės ir jos dukterinių įmonių vidaus audito funkcijos veiksmingumą, analizuoti šios funkcijos poreikį ir tinkamumą, teikti rekomendacijas vidaus audito funkcijos reikalingumo, veiksmingumo ir kitais su vidaus auditu susijusiais klausimais, prireikus imtis atitinkamų veiksmų.

LESTO yra įsteigtas Vidaus audito padalinys. Vidaus audito padalinio tikslas – sistemingai ir visapusiškai vertinant rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, padėti įgyvendinti Bendrovės veiklos tikslus.

UAB „Lietuvos energija“ audito komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

Vardas, Pavardė	Dalyvavimas emitento įstatiniame kapitale (proc.)	Kadencija	Darbovietė
Rasa Noreikienė (komiteto pirmininkė)	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Lietuvos Respublikos Ūkio ministerija
Aušra Vičkačkienė	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Finansų ministerijos turto valdymo departamentas
Danielius Merkinas (nepriklausomas narys)	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	UAB „Nordnet“
Gintaras Adžgauskas	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komitetas

Įmonių grupės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

LESTO įmonių grupės konsoliduotosios ataskaitos yra rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Bendrovės rizikų valdymo sistema grindžiama COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ERM (Enterprise Risk Management), AS/NZS ISO 31000:2009 (Risk management – Principles and guidelines), ISO/IEC 27005:2011 (Information technology – Security techniques – Information security risk management) principais.

Sudarant konsoliduotąsias finansines ataskaitas yra laikomasi „keturių akių“ principo. Apskaitos departamento direktorė yra atsakinga už priežiūrą rengiant konsoliduotąsias finansines ataskaitas bei jų galutinę peržiūrą. Taip pat Bendrovės ir jos dukterinių įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą stebi UAB „Lietuvos energija“ audito komitetas.

ESMINIAI ĮVYKIAI EMITENTO VEIKLOJE

LESTO, vykdydama savo prievolės pagal jai taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, esminius įvykius bei kitą reglamentuojamą informaciją skelbia visos Europos Sąjungos mastu. Su Bendrovės skelbiama informacija galima susipažinti Bendrovės tinklalapyje (www.lesto.lt) ir AB NASDAQ OMX Vilnius tinklalapyje (www.nasdaqomxbaltic.com).

LESTO nuo 2013-01-01 skelbė šią esminių įvykių informaciją

Data	Esminis įvykis
2013-01-02	AB LESTO 2013 m. investuotojo kalendorius
2013-01-02	CORRECTION: AB LESTO 2013 m. investuotojo kalendorius
2013-01-08	Dėl UAB „ELEKTROS TINKLO PASLAUGOS“ akcijų įsigijimo ir UAB „TETAS“ akcijų perleidimo
2013-02-13	AB LESTO informacija
2013-02-14	Dėl Vyriausybės nutarimo priėmimo
2013-02-26	Dėl netiesiogiai kontroliuojančio asmens pasikeitimo
2013-02-28	2012 m. dvylikos mėnesių LESTO veiklos rezultatai
2013-03-13	Dėl ketinimo sudaryti ilgalaikės paskolos sutartį
2013-03-21	Dėl ilgalaikės paskolos sutarties sudarymo
2013-04-03	Dėl AB LESTO eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo
2013-04-17	Dėl kandidato į bendrovės valdybos narius
2013-04-30	2013 m. balandžio 30 d. įvykusiame AB LESTO eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2013-04-30	AB LESTO įmonių grupės 2012 m. metinė informacija
2013-05-24	AB LESTO socialinės atsakomybės veiklos ataskaita 2012
2013-05-24	Dėl viešai pasirodžiusios informacijos
2013-05-28	Dėl AB LESTO generalinio direktoriaus atsistatydinimo iš pareigų
2013-05-31	AB LESTO įmonių grupės preliminarus neaudituos 2013 metų trijų mėnesių veiklos rezultatas
2013-06-10	Lietuvos Respublikos finansų ministerija patvirtino įmonių grupės „Visagino atominė elektrinė“ valdymo gaires
2013-06-20	Dėl AB LESTO valdybos sprendimo paskirti laikinai einantį pareigas bendrovės vadovą
2013-07-04	Dėl AB LESTO neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo

2013-07-15	Dėl AB LESTO neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymo
2013-07-25	Dėl naujų neeilinio AB LESTO visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektų
2013-07-26	2013 m. liepos 26 d. įvykusiame AB LESTO neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2013-08-28	Dėl AB LESTO neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo
2013-08-28	Dėl AB LESTO valdybos narių atsistatydinimo
2013-08-30	Dėl patronuojančios bendrovės UAB „Visagino atominė elektrinė“ pavadinimo pasikeitimo
2013-08-30	AB LESTO įmonių grupės preliminarus neaudituos 2013 metų šešių mėnesių veiklos rezultatas
2013-09-17	Išrinkta nauja AB LESTO valdyba, valdybos pirmininkas ir AB LESTO generalinis direktorius
2013-09-27	Dėl kandidato į AB LESTO stebėtojų tarybos narius
2013-09-30	2013 m. rugsėjo 30 d. įvykusiame AB LESTO neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2013-10-11	Dėl skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir elektros energijos visuomeninės kainos viršutinių ribų 2014 metams nustatymo
2013-11-07	Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos paskelbtos informacijos
2013-11-19	Dėl AB LESTO stebėtojų tarybos pirmininko išrinkimo
2013-11-22	Dėl elektros energijos visuomeninės kainos viršutinės ribos 2014 metams nustatymo
2013-11-26	Dėl bendros įmonės steigimo
2013-11-27	Dėl elektros energijos persiuntimo paslaugos ir visuomeninių elektros energijos kainų paskelbimo
2013-11-29	Dėl AB LESTO įmonių grupės preliminarus neaudituos 2013 metų devynių mėnesių veiklos rezultato
2013-12-04	Dėl UAB Technologijų ir inovacijų centro įsteigimo
2013-12-18	Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atlikto AB LESTO neplaninio veiklos patikrinimo
2013-12-18	Dėl Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus priimto sprendimo
2013-12-30	AB LESTO 2014 m. investuotojo kalendorius
2014-01-17	Dėl AB LESTO akcininko patvirtintos įmonių grupės veiklos strategijos
2014-02-28	Dėl AB LESTO įmonių grupės preliminarus neaudituos 2013 metų dvylikos mėnesių veiklos rezultato

Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma

AB LESTO (toliau komentaruose – Bendrovė, LESTO), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ OMX Vilnius listingavimo taisyklių 24.5 punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi AB NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas. Pagrindiniai nuostatai Pagrindinis Bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Pagrindinės Bendrovės veiklos kryptys ir strategijos gairės viešai skelbiamos Bendrovės interneto tinklalapyje, Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organai, siekdami Bendrovės veiklos tikslų, veikia Bendrovės ir visų Bendrovės akcininkų naudai.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų veiklą reglamentuojantys teisės aktai nustato bendradarbiavimo tarp Bendrovės priežiūros ir valdymo organų principus bei tvarką ir užtikrina, kad valdymo ir priežiūros organai tinkamai veiktų siekdami kuo didesnės naudos Bendrovei ir jos akcininkams.

<p>1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės organai gerbia Bendrovės veikloje dalyvaujančių ir su Bendrovės veikla susijusių asmenų teises ir interesus.</p> <p>Nuo Bendrovės įsteigimo Bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su Bendrovės darbuotojų atstovais (skiria lėšų kolektyvinei sutarčiai vykdyti, darbuotojams skatinti ir pan.). Bendrovė vykdo priimtus finansinius ir kitus įsipareigojimus kreditoriams.</p> <p>Bendrovė, remdamasi klientų nuomonės tyrimų rezultatais ir gerosios tarptautinės praktikos tendencijomis, įgyvendina sistemines Bendrovės klientų aptarnavimo gerinimo priemones.</p> <p>Bendrovė organizuoja socialinius projektus, įtraukdama vaikus, jaunimą, vietos bendruomenės ir kitas socialines grupes. Išsamesnė informacija apie Bendrovės vykdomas iniciatyvas pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje ir metiniame pranešime.</p>
<p>II principas. Bendrovės valdymo sistema Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą Bendrovei, efektyvią Bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp Bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūros priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba, ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba.</p>
<p>2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Pagal Bendrovės įstatus, valdyba yra atsakinga už tinkamą strateginį Bendrovės valdymą (tvirtina Bendrovės veiklos strategiją ir veiklos biudžetą, Bendrovės organizacinę valdymo struktūrą, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose valdybos kompetencijai priskirtų klausimų).</p> <p>Stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir</p>

		atsiliepimus dėl Bendrovės veiklos strategijos, Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, valdybos ir Bendrovės vadovo veiklos; teikia Bendrovės valdybai atsiliepimus ir siūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos ir veiklos biudžeto, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtų klausimų).
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūros priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba, ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ³	Taip	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūros priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba. III ir IV principuose išdėstytos rekomendacijos Bendrovėje nėra įgyvendintos visa apimtimi, tačiau Bendrovė laikosi visų teisės aktuose numatytų reikalavimų, keliamų kolegialaus organo sudarymui. Pažymėtina, kad Bendrovė vykdo elektros energijos persiuntimą vartotojams skirstymo tinklais, eksploatuoja, prižiūri, valdo ir plėtoja skirstomuosius tinklus, todėl jos veikla griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų (Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir kt.). Taip užtikrinamas minėtų sprendimų priėmimo skaidrumas ir operatyvumas, įgyvendinami Bendrovės vartotojų nediskriminavimo, Bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.

³ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (**pavyzdžiui, komitetų formavimas**), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.⁴</p>	Taip	<p>Pagal Bendrovės įstatų 21 straipsnį, Bendrovės stebėtojų tarybą sudaro 3 (trys) nariai – fiziniai asmenys. Ne mažiau kaip 1/3 (vieną trečdalį) stebėtojų tarybos turi sudaryti nepriklausomi nariai. Stebėtojų taryba priima sprendimus ir jos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė stebėtojų tarybos narių (Bendrovės įstatų 34.5 straipsnis).</p> <p>Pagal Bendrovės įstatų 38 straipsnį, Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai.</p> <p>Valdyba priima sprendimus ir valdybos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja 4 (keturi) ir daugiau valdybos narių (Bendrovės įstatų 60.6 straipsnis). Bendrovės nuomone, Bendrovės įstatuose nustatytas stebėtojų tarybos ir valdybos narių skaičius yra pakankamas, kad būtų užtikrinta tinkama Bendrovės veiklos priežiūra ir operatyvus bei efektyvus Bendrovės valdymas.</p>
<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	Taip	<p>Pagal Bendrovės įstatų 21 straipsnį, Bendrovės stebėtojų tarybos nariai renkami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai.</p> <p>Pagal Bendrovės įstatų 38 straipsnį, Bendrovės valdybos nariai renkami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai.</p> <p>Apribojimų stebėtojų tarybos ar valdybos narių perrinkimui Bendrovės įstatuose nėra numatyta, tačiau yra taikomi galiojančiuose teisės aktuose nustatyti apribojimai patiems kandidatams į minėtų organų narius.</p> <p>Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti tiek atskirus kolegialių organų narius, tiek visą kolegialų organą <i>in corpore</i>, nesibaigus tokio organo kadencijai (27 ir 45 straipsniai).</p> <p>Valdybos narius (pavienius arba visus) turi teisę atšaukti stebėtojų taryba (Bendrovės įstatų 37 straipsnis), o stebėtojų tarybos narius (pavienius arba visus) – visuotinis akcininkų susirinkimas (Bendrovės įstatų 21 straipsnis).</p>

⁴ Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	Taip	<p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo – stebėtojų tarybos – pirmininkas ir Bendrovės vadovas nėra tas pats asmuo. Stebėtojų tarybos nariai ir pirmininkas nėra buvę valdybos nariais ar Bendrovės vadovu. Bendrovės vadovas yra valdybos narys ir pirmininkas.</p>
<p>III principas. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti Bendrovės atstovavimą smulkiųjų akcininkų interesams, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią Bendrovės veiklos bei jos valdymo organų⁵ priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	Taip	<p>Stebėtojų taryba renkama Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo, laikantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose nustatytų reikalavimų.</p>
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	Taip / Ne	<p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti klausimą dėl stebėtojų tarybos narių rinkimo, ir iš anksto nėra skelbiama. Pagal Bendrovės įstatų 23 straipsnį kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama Bendrovės metiniame</p>

⁵–Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotiniame akcininkų susirinkime renkamas kolegialus organas yra Valdyba, ji, kaip valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų Bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – Bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina ir 3.1 punktui.

		pranešime bei Bendrovės interneto tinklalapyje.
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	Taip / Ne	<p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 3.2 rekomendacijos komentarą). Visuotiniame akcininkų susirinkime pateikiama informacija apie kandidatų į stebėtojų tarybos narius darbo patirtį ir einamas pareigas bei kita kandidato kompetenciją apibūdinanti informacija.</p> <p>Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama metiniame pranešime ir Bendrovės interneto tinklalapyje.</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p> <p>Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	Taip / Ne	<p>Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą, stebėtojų taryba renkama ir narių kvalifikacija vertinama visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>
	Neaktualu	<p>Kadangi patronuojančioje bendrovėje „Lietuvos energija“, UAB (toliau – LE), sudarytas Audito komitetas, atskiras Audito komitetas Bendrovėje nėra sudarytas (žr. 4.14 rekomendacijos komentarą).</p> <p>LE taip pat yra sudarytas Skyrimo ir atlygio komitetas (žr. 4.13 rekomendacijos komentarą). Bendrovėje Atlyginimų komitetas nesudarytas.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	Neaktualu	<p>Stebėtojų tarybos nariai apie Bendrovės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitų Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliariai informuojami stebėtojų tarybos posėdžių metu ir individualiai, esant poreikiui.</p> <p>Iki šiol Bendrovėje nebuvo poreikio bei praktikos naujai paskirtiems stebėtojų tarybos nariams siūlyti individualią programą, skirtą supažindinti su pareigomis, Bendrovės organizacija ir veikla bei organizuoti metinius patikrinimus.</p>

<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁶ nepriklausomų⁷ narių skaičius.</p>	Taip	<p>Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai.</p> <p>Bendrovės įstatų 21 straipsnyje nustatyta, kad Bendrovės stebėtojų taryba sudaroma iš 3 (trijų) narių, iš kurių ne mažiau kaip 1/3 (vienas trečdalis) turi būti nepriklausomi.</p> <p>Ataskaitos pateikimo dieną stebėtojų taryboje yra 1 (vienas) nepriklausomas narys iš 3 (trijų) narių.</p>
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <p>jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;</p> <p>jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;</p> <p>jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba</p>	Taip	<p>Pagal Bendrovės įstatų 25 straipsnį, nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovės valdymo praktika, nustato visuotinis akcininkų susirinkimas.</p> <p>Vertinant narių nepriklausomumą vadovujamasi NASDAQ OMX Vilniaus listinguojamų bendrovių valdymo kodekse nustatytais reikalavimais, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo (patvirtinto 2012 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 665) 64 punkto nuostatomis.</p> <p>Pagal Bendrovės įstatų 23 straipsnį kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą.</p> <p>Ataskaitos pateikimo metu Bendrovės stebėtojų taryboje yra 1 (vienas) nepriklausomas narys. Taip pat žr. 3.6 rekomendacijos komentarą.</p>

⁶ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁷ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vélesnėmis pareigomis);</p> <p>jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
<p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>Taip / Ne</p>	<p>Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai (žr. 3.6 rekomendacijos komentarą). Pagal Bendrovės įstatų 25 straipsnį, nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovės valdymo praktika, nustato visuotinis akcininkų</p>

		susirinkimas (žr. 3.7 rekomendacijos komentarą).
<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	Taip / Ne	<p>Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai (žr. 3.6 rekomendacijos komentarą).</p> <p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius (taip pat informacija apie kandidato atitiktį nepriklausomumo reikalavimams) visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 3.2 rekomendacijos komentarą). Informacija apie išrinktus nepriklausomus stebėtojų tarybos narius pateikiama metiniame pranešime ir Bendrovės interneto tinklalapyje.</p>
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisius metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	Neaktualu	<p>Bendrovėje iki šiol nebuvo atvejų, kada būtų iškilęs poreikis taikyti šią rekomendaciją.</p> <p>Su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu sudarytoje sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos nustatytas įpareigojimas stebėtojų tarybos nariui nedelsiant raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą apie bet kokias naujas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas.</p>
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Taip	<p>Nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui už jo veiklą stebėtojų taryboje yra atlyginama su juo pasirašytoje sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojo tarybos nario veiklos nustatyta tvarka ir sąlygomis.</p> <p>Sutarties su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu sąlygas tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas (Bendrovės įstatų 19.1 straipsnis).</p> <p>Informacija apie išmokas nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui skelbiama viešai Bendrovės metiniame pranešime.</p>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluootė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

IV principas. Visuotiniame akcininkų susirinkime renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotiniame akcininkų susirinkime renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁹ priežiūrą ir visų Bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.¹⁰</p>	Taip	<p>Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba – yra atsakinga už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus dėl Bendrovės veiklos strategijos, Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, valdybos ir Bendrovės vadovo veiklos; teikia Bendrovės valdybai atsiliepimus ir siūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos ir veiklos biudžeto, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtų klausimų).</p>
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	Taip	<p>Stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės interesais ir atsižvelgdami į visuomenės gerovę. Stebėtojų tarybos nariai turi teisę išreikšti savo nuomonę visais posėdžio darbotvarkėje numatytais klausimais, kuri, vadovaujantis Bendrovės stebėtojų tarybos darbo reglamentu, turi būti tinkamai atspindėta posėdžio protokole.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti</p>	Taip	<p>Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti.</p>

⁹ Žr. 3 išnašą.

¹⁰ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

<p>kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje¹¹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>		
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	Taip	<p>Bendrovės kolegialūs organai laikosi nurodytų rekomendacijų. Kolegialių organų nariai prieš priimdami sprendimus apsvarsto jų įtaką Bendrovės veiklai ir visiems Bendrovės akcininkams. Bendrovės įstatai įpareigoja Bendrovės kolegialius organus ir kiekvieną jų narį veikti Bendrovės ir jos akcininkų naudai. Bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.</p>
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	Taip / Ne	<p>Sutartys dėl veiklos stebėtojų taryboje su stebėtojų tarybos nariais sudaromos akcininkų susirinkimo sprendimu. Sutarčių su valdybos nariais ir valdybos pirmininku dėl jų veiklos valdyboje sąlygas nustato stebėtojų taryba. Bendrovės vadovo darbo sutarties sąlygas nustato valdyba. Bendrovės kolegialūs organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹². Kolegialaus organo narių darbu ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.</p> <p>Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	<p>Taip</p> <p>Taip</p>	<p>Bendrovės stebėtojų taryba yra nepriklausoma nuo Bendrovės valdymo organų ir priimdama sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, veikia savarankiškai, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais, Bendrovės įstatais, Bendrovės patronuojančios bendrovės LE nustatytais veiklos gairėmis ir taisyklėmis bei kitais veiklos parametrais.</p> <p>Bendrovė užtikrina stebėtojų tarybos aprūpinimą jos veiklai reikalingais ištekliais (techniškai prižiūri stebėtojų tarybos posėdžius, suteikia visą reikiamą informaciją ir vykdo kitas funkcijas, numatytas Bendrovės stebėtojų tarybos darbo reglamente).</p>

¹¹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančią kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

¹² Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	Ne	Žr. 4.13 punkto komentarą.
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu.</p> <p>Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹³. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	Ne	<p>Stebėtojų taryba veikia ir sprendimus priima vadovaudamasi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais.</p> <p>Bendrovėje Komitetai nesudaryti. Bendrovės nuomone, stebėtojų tarybos darbas pakankamai efektyvus ir gerai organizuotas, todėl stebėtojų taryba gali tinkamai atlikti visas funkcijas, priskirtas šiems komitetams.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymo nuostatas, viešojo intereso įmonė, kuri yra antrinė įmonė ir kurios finansinės ataskaitos yra konsoliduojamosios, gali nesilaikyti Lietuvos Respublikos audito įstatymo reikalavimų sudaryti Audito komitetą, jeigu jos patronuojančioji įmonė tokį sudaro. Kadangi patronuojančioje bendrovėje LE sudarytas Audito komitetas, atskiras Audito komitetas Bendrovėje nėra sudarytas.</p> <p>LE, kaip patronuojančioje bendrovėje, taip pat yra sudaryti Skyrimo ir atlygio bei Rizikų valdymo priežiūros komitetai. LE Skyrimo ir atlygio komitetas, be kitų funkcijų, vertina ir teikia pasiūlymus dėl Bendrovės ilgalaikės atlyginimų politikos, tantjėmų politikos, vertina Bendrovės su valdymo organais sudaromų sutarčių sąlygas, kandidatų į Bendrovės organų narius ir vyresniąją vadovybę paieškos bei atrankos procedūras bei kvalifikacijos reikalavimų nustatymus, nuolat vertina Bendrovės valdymo ir priežiūros organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą. LE Rizikų valdymo komitetas stebi kaip vertinamos ir valdomos Bendrovės tikslų pasiekimui aktualios rizikos, vertina</p>

¹³ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

		vidaus kontrolės procedūrų ir rizikos valdymo priemonių adekvatumą identifikuotoms rizikoms, vertina rizikas ir Bendrovės rizikų valdymo planą, stebi rizikų valdymo proceso vykdymą.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Komitetai Bendrovėje nesudaryti. Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Ne	Komitetai Bendrovėje nesudaryti. Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Ne	Komitetai Bendrovėje nesudaryti. Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.

<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Ne	Komitetai Bendrovėje nesudaryti. Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.
<p>4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Ne	Skyrimo komitetas Bendrovėje nesudarytas. Žr. 4.7 rekomendacijos komentarą.
<p>4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus</p>	Ne	Atlyginimų komitetas Bendrovėje nesudarytas. Žr. 4.7 rekomendacijos komentarą.

organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;

2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;

3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;

4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;

5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;

6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);

7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;

2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;

3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų

<p>direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p>	<p>Ne</p>	<p>Žr. 4.7 rekomendacijos komentarą. Pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymo nuostatas, viešojo intereso įmonė, kuri yra antrinė įmonė ir kurios finansinės ataskaitos yra konsoliduojamosios, gali nesilaikyti Lietuvos Respublikos audito įstatymo reikalavimų sudaryti Audito komitetą, jeigu jos patronuojančioji įmonė tokį sudaro. Kadangi patronuojančioje bendrovėje „Lietuvos energija“, UAB, sudarytas Audito komitetas, atskiras Audito komitetas Bendrovėje nėra sudarytas.</p>

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	Lietuvos Respublikos teisės aktuose nėra numatytas įpareigojimas atlikti Bendrovės stebėtojų tarybos veiklos vertinimą.
<p>V principas. Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų Bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentus ir esamą praktiką, ši rekomendacija Bendrovėje įgyvendinta.
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹⁴</p>	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentus, Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o valdybos – ne rečiau kaip kartą per kalendorinį mėnesį. Esant poreikiui valdyba gali nustatyti kitą posėdžių periodiškumą.

¹⁴ Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	Taip	<p>Vadovaujantis Bendrovės įstatais, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentais, apie šaukiamus posėdžius kolegialių organų nariai ir į posėdžius kviečiami asmenys informuojami iš anksto, taip pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	Taip	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Stebėtojų tarybos pirmininkas ir valdybos pirmininkas glaudžiai bendradarbiauja spręsdami su Bendrovės valdymu susijusius klausimus. Pagal Bendrovės įstatų 34.3 straipsnį, stebėtojų taryba privalo sudaryti galimybę dalyvauti jos posėdžiuose ir teikti paaiškinimus valdybos nariams, Bendrovės vadovui ir kitiems darbuotojams, sprendžiant su jų veikla susijusius klausimus.</p>
<p>VI principas. Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius ir užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	Taip	<p>Bendrovės visą įstatinį kapitalą sudaro 1 lito nominalo paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turtines ir neturtines teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	Taip	<p>Akcijų suteikiamos teisės nurodomos Bendrovės įstatuose, kurie viešai skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje.</p>

<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹⁵. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	Ne	Bendrovės sandoriai sudaromi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose nustatyta tvarka.
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	Taip	Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka ir akcininkams sudaro lygias galimybes dalyvauti susirinkime.
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	Taip	Bendrovė informaciją apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą, siūlomų sprendimų projektus, kitus su šaukiamu visuotiniu akcininkų susirinkimu susijusius dokumentus, taip pat informaciją apie visuotiniame akcininkų susirinkime priimtus sprendimus akcininkams pateikia teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais, paskelbdama juos viešai ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Visa investuotojams skirta informacija ir dokumentai yra skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis per NASDAQ OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos informacinę sistemą ir Bendrovės interneto tinklalapyje.
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

¹⁵ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	<p>Ne</p>	<p>Šiuo metu, Bendrovės nuomone, nėra poreikio organizuoti balsavimą telekomunikacijų galiniais įrenginiais, be to, tam reikėtų didelių investicijų. Tačiau, akcininkams pageidaujant ir atsižvelgiant į objektyvias galimybes, Bendrovė sudarytų galimybę akcininkams balsuoti naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais.</p>
<p>VII principas. Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti Bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų ir užtikrinti skaidrų bei efektyvų Bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		

<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pagal Bendrovės įstatų 23 straipsnį, kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Pagal Bendrovės įstatų 40 straipsnį, kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo stebėtojų tarybai pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, valdybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti valdybą ir stebėtojų tarybą. Be to, Bendrovės įstatų 42 straipsnis numato, kad valdybos nariai negali dirbti kito darbo ar eiti kitų pareigų, kurios būtų nesuderinamos su jų veikla valdyboje, įskaitant vadovaujančių pareigų kituose juridiniuose asmenyse ėjimą (išskyrus pareigas ir darbą bendrovėje ir įmonių grupėje), darbą valstybės tarnyboje, statutinėje tarnyboje. Eiti kitas pareigas ar dirbti kitą darbą, išskyrus pareigas Bendrovėje ir kituose juridiniuose asmenyse, kurių dalyviu yra bendrovė, bei vykdyti pedagoginę, kūrybinę ar autorinę veiklą valdybos nariai gali tik gavę išankstinį stebėtojų tarybos sutikimą.</p>
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.</p>

<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>	Taip	Vadovaujantis įstatymais ir Bendrovės teisės aktais, reglamentuojančiais Bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių veiklą, Bendrovės organų nariai privalo vengti situacijos, kai jų asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Bendrovės interesams ir neturi teisės balsuoti, kai posėdyje sprendžiamas su jo veikla atitinkamame Bendrovės organe susijęs ar jo atsakomybės klausimas.
<p>VIII principas. Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti Bendrovės atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų viešumą bei skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	Bendrovėje atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka bei Bendrovės atlyginimų politikos ataskaita pagal susiklosčiusią praktiką nėra rengiama. Tokio reikalavimo nenumato teisės aktai. Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politiką ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą. Metiniame pranešime nėra pateikiama Bendrovės direktorių atlyginimų politika ateinantiems ir tolesniems metams. Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas,

<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išėitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos. 	Ne	<p>kitas išmokas iš pelno).</p> <p>Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą. Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno), informacija apie perleistą turtą ir suteiktas garantijas organų nariams, taip pat kita informacija, susijusi su atlygiu organų nariams.</p>
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išėitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	<p>Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.</p>

<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami 	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
---	----	-----------------------------------

<p>informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

<p>8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
<p>IX principas. Interesų turėtojų vaidmuo Bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymų, ir skatinti aktyvų Bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant Bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.
<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės aciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pavyzdžiui, su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdomos konsultacijos, derybos, pasitarimai dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.

X principas. Informacijos atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius Bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2. bendrovės tikslus; 3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jų valdančius; 4. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5. galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6. bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8. bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p>	Taip	<p>Bendrovės metiniame pranešime skelbiama informacija apie akcininkus, kurie nuosavybės teise turi daugiau kaip 5 proc. emitento įstatinio kapitalo. Bendrovės metiniame pranešime atskleidžiama informacija apie priežiūros ir valdymo organų narius ir vadovą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams nustatytą darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.</p> <p>Rekomendacijos 4 ir 6 punktuose nurodyta informacija skelbiama tiek, kiek yra privaloma pagal galiojančius teisės aktus ir metinių finansinių ataskaitų parengimui keliamus reikalavimus. Bendrovė informaciją, nurodytą šioje rekomendacijoje (išskyrus 4 ir 6 punktus), atskleidžia keliais būdais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informaciją skelbia įstatymų nustatyta tvarka kaip esminius įvykius (pvz., naujų priežiūros ir valdymo organų narių išrinkimas, Bendrovės finansiniai rezultatai); 2) informaciją skelbia Bendrovės interneto tinklalapyje (pvz., Bendrovės veiklos tikslai); 3) informaciją skelbia metiniame pranešime (pvz., Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai, galimi numatyti esminiai rizikos veiksniai).
<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	Taip	<p>Bendrovė pateikia informaciją apie visos įmonių grupės (t. y. Bendrovės ir jos dukterinių bendrovių) konsoliduotus rezultatus.</p>

<p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus.</p> <p>Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p>	Taip	<p>10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodyta informacija pateikiama Bendrovės metiniame pranešime ir Bendrovės interneto tinklalapyje.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.</p>
<p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	Taip	<p>10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodyta informacija skelbiama tiek, kiek tai privaloma pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.</p> <p>Informacija apie Bendrovės ir interesų turėtojų santykius skelbiama pranešimuose spaudoje ir Bendrovės interneto tinklalapyje.</p>
<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	Taip	<p>Bendrovė informaciją per NASDAQ OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė laikosi rekomendacijos ir pranešimus apie esminius įvykius skelbia prieš arba po NASDAQ OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus.</p> <p>Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos.</p> <p>Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	Taip	<p>Be 10.5 rekomendacijos komentare nurodyto informacijos atskleidimo būdo, Bendrovė naudojami įvairiomis priemonėmis (VĮ Registrų centro leidžiamu elektroniniu leidiniu viešiemis pranešimams skelbti, naujienu agentūromis, viešai prieinamu Bendrovės interneto tinklalapiu), siekdama užtikrinti, kad skleidžiama informacija pasiektų kuo daugiau suinteresuotų asmenų. Bendrovės interneto tinklalapyje informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.</p>

<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	Taip	Bendrovė savo interneto tinklalapyje skelbia visą šioje rekomendacijoje nurodytą informaciją.
<p>XI principas. Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	Taip	Bendrovėje atliekamas Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės auditas. Audito įmonė taip pat patikrina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.</p>	Taip	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka atrinkus audito įmonę, ją visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.